

КАНСТЫТУЦЫЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ СА ЗМЯНЕННЯМІ І ДАПАЎНЕННЯМІ, ЯКІЯ ВЫНОСЯЦЦА НА РЭФЕРЭНДУМ

СТАР. 7-13

КАНСТЫТУЦЫЯ
У БУДУЧЫНЮ
РАЗАМ

27 ЛЮТАГА

Выдаецца
з 9 жніўня 1917 г.

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

22

СТУДЗЕНЯ 2022 г.

СУБОТА

№ 14 (29636)

КОРАТКА

- Нацбанк прагназуе сярэднегадавое значэнне стаўкі рэфінансавання ў межах 9-10 працэнтаў гадавых.
- У Белавежскай пушчы турпакот у 2021 годзе вырас амаль на 40 %.

«Мы павінны рабіць усё для таго, каб нас не маглі заспець знянацку»

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка з рабочай паездкай наведаў Брэсцкую вобласць. У Лунінецкім раёне Галоўнакамандуючы аглядаў ваенныя аб'екты. На аэрадроме ў Лунінцы кіраўніку дзяржавы далажылі пра выкананне задач па арганізацыі супрацьпаветранай абароны. Таксама Галоўнакамандуючы правёў нараду па ўмацаванні ваеннай бяспекі.

СТАР. 2

Фота: БелТА

ЦЫТАТА ДНЯ

Аляксандр ЯРАШЭНКА, кіраўнік адміністрацыі Кітайска-беларускага індустрыяльнага парка «Вялікі камень»:

«Дзін са складнікаў поспеху — высокакваліфікаваныя кадры. Наша канкурэнтная перавага — калі наш чалавек валодае добрай кваліфікацыяй, мае магчымасць прымяніць свае веды на вытворчасцях, у будаўніцтве праекта. Пры гэтым праект канкурэнтны з пункту гледжання аплаты працы. Гэта плюс, які дае нам магчымасць паспяхова канкураваць як інавацыйнай пляцоўцы з найбліжэйшымі суседзямі і не толькі. На гэтых вытворчасцях ужо створана больш чым 1760 рабочых месцаў з заробнай платой, якая ў два разы вышэйшая, чым у сярэднім па краіне. Тут людзі атрымліваюць больш як Вр2,6 тысячы. У нас канкурэнтная перавага, высокакваліфікаваныя кадры, але мы ствараем высокапрадукцыйныя, высокааплатныя працоўныя месцы з прыцягненнем беларусаў. Больш за 80 % працоўных рэсурсаў — наша насельніцтва, якое тут працуе і будзе ў далейшым прыцягвацца».

Школа іванаўскіх бондараў

Іванаўская дзіцячая школа мастацтваў. Клас па вытворчым навучанні і тэхналогіі вырабу бандарскага посуду. Заняткі вядзе настаўнік майстар-разьбяр і бондар Алег БАЛУК, адзін з шасці настаўнікаў устаноў.

— Наша задача — прывіваць дзецям любоў да рамства, даваць веды тэхналогіі апрацоўкі дрэва, рабіць працэс бондарства цікавым, карысным, — кажа малады, але ўжо вопытны

настаўнік. — А яшчэ — абуджаць у падлеткавай душы сапраўднага творцу і жаданне быць прадаўжальнікамі справы майстравітых продкаў.

У школе навунаюцца 99 дзяцей. Дванаццаць дзяўчынак вучацца маляваць па дрэве, восемдзесят сем хлопчыкаў мараць стаць майстрамі драўляных спраў. Установа працуе ў дзве змены, дзеці наведваюць класы тройчы на тыдзень. Год таму тэхналогіі вырабу драўлянага

посуду, якая бытуе ў горадзе Іванава і вёсцы Рылавічы, быў нададзены статус гісторыка-культурнай каштоўнасці. Школа ў Іванава стала не толькі захавальніцай бондарскіх традыцый, але і кузняй майстроў.

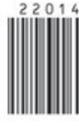
На здымку: Алег БАЛУК са сваімі вучнямі Арцёмам ЧУБАМ, Даніілам ГАЦЭВІЧАМ і Максімам НАВУМЧЫКАМ.

Анатоль КЛЯШЧУК, фота аўтара.

ISSN 1990 — 763X

22014

9 771990 763008

«Мы павінны рабіць усё каб нас не маглі заспець»

(Заканчэнне.)

Пачатак на 1-й стар.

«Яшчэ 10 гадоў таму ніхто не меркаваў, што настане той дзень, калі нам дзевяццацца ствараць воінскія часці і цэлае аб'яднанне для абароны нашых паўднёвых граніц. З болей у сэрцы мы назіраем, што робіцца ва Украіне. Яе цяперашняе палітычнае кіраўніцтва, знаходзячыся пад знешнім кіраваннем, вядзе часам сябе непрадказальна і неадэкватна. Таму на гэты выпадак — непрадказальнасці, неадэкватнасці — і на выпадак, крый божа, ваенных дзеянняў нам трэба вызначыцца. Амаль паўтары тысячы кіламетраў паўднёвай граніцы Беларусі і Украіны — немалая працягласць. Чога б нам ні каштавала, трэба не проста бачыць, што будзе адбывацца і адбываецца на гэтай граніцы, — яе трэба надзейна абараніць», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

Па словах Прэзідэнта, з душы украінскай нацыі з мясам вырываецца памяць аб шматвяковай гісторыі славянскіх народаў, аб адзіных каранях і мове, аб адзінай Перамозе, аб культурным і этнічным кодзе, які звязвае народы.

«Мы не маглі ўявіць, што праз некалькі дзясяткаў гадоў пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны па вуліцах Кіева пройдуць майлоўчыкі з фашысцкай свастыкай. Гэта для нас непрымальна, таму што мы ніколі не забудзем усё тое, што рабілася на нашай тэрыторыі. У рэшце рэшт, мы памятаем Хатынь, памятаем, што адбылося. І не толькі што, а хто тварыў там бясчынствы. Гэта таксама адна з прычын, чаму мы вымушаны сёння рэагаваць тут, на поўдні нашай краіны, на тую сітуацыю, якая складваецца», — падкрэсліў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка канстатаваў: у Беларусі добра бачыць, што адбываецца на поўдні ўздоўж нашай граніцы. І добра ўяўляюць, як на гэта сёння адказваць.

Разам з тым, па яго словах, трэба спрагназаваць сітуацыю на будучыню: што будзе заўтра і паслязаўтра. «Таму мудрая прымаўка «хочаш міру — рыхтуйся да вайны». Жорстка, але такая мужыцкая. Мы павінны рабіць усё для таго, каб нас не маглі заспець знянацку і каб у патрэбны момант мы маглі адказаць. Абсалютна перакананы, што вы, людзі ў лагонах, ведаеце, што трэба рабіць, каб абараніць нашу зямлю», — заявіў Галоўнакамандуючы.

Кіраўнік дзяржавы звярнуў увагу, што месца сустрэчы абрана невыпадкова. У лістападзе 2021 года міністар абароны дакладваў аб умацаванні паўднёвых граніц. «Тады мы дамовіліся аб тым, што сустрэнемся ў нейкі дзень тут, у Лунінец, гэтым, з пункту гледжання ваенных, вельмі добрым і зручным месцы, каб абмеркаваць усё прапановы, якія былі тады выкладзены», — расказаў Аляксандр Лукашэнка.

Пасля нарады, на якой Прэзідэнт далажыў пра вынікі працоўнага і пра тое, што неабходна рабіць не толькі ў Лунінец, але і ў Беларусі ў цэлым па сістэме супрацьветранай абароны і, галоўнае, — на паўднёвых рубяжах, ён пагаварыў з журналістамі. З прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі кіраўнік дзяржавы абмеркаваў актуальныя тэмы.

«МЫ НЕ ЖАДАЕМ ВАЙНЫ»

Адна з самых гарацых сёння тэм — сумесняя аперацыйная вучэнная ўзброеная сіла Беларусі і Расіі «Саюзная рашучасць — 2022». Як падкрэсліў Прэзідэнт нашай краіны, старшыня Вышэйшага дзяржаўнага Саюза дзяржаў Аляксандр Лукашэнка, ні Беларусь, ні Расія не жадаюць вайны: «І не толькі таму, што гэта цяжка і дрэнна, гэта не проста дыскамфорт, гэта жах для людзей, і не толькі для вайскоўцаў. Не дай бог вайна — яна закрэне ўсіх. І мы не жадаем ваяваць яшчэ і таму, што мы людзі з памяццю, і мы памятаем, якая была вайна, якая скончылася сем дзясяткаў гадоў таму. Але мы выбудоваем сваю бяспеку, выходзячы з таго, каб абараніць нашы граніцы, каб абараніцца. Хто б мог уявіць, што нам дзевяццацца выбудоваць абарону ад родных нам людзей. Не проста выбудоваць плот, а самую дарагую сістэму бяспекі на паўднёвых рубяжах».

Галоўнакамандуючы падкрэсліў, што, калі супраць Саюзнай дзяржавы будзе разгортваць войскі, запалохваць, ставіць на мяжу выжывання рознымі санкцыямі ці пагражаць, адказ будзе жорсткі. «З намі не трэба звязвацца. Нас немагчыма перамагчы. І па духу мы людзі такія, якіх немагчыма перамагчы. І па тэрыторыі ад Брэста да Уладзіслава ўжо шмат хто спрабаваў. Мы памятаем, чым гэта скончылася. Мы ні да кога ў агарод не лезем, у нас дастаткова зямлі. Дай бог яе ўтрымаць і асвоіць — вось нашы мэты. Я не пагражаю, а папярэджваю», — заявіў Аляксандр Лукашэнка.

«НЕ ДАЙ БОГ, КАБ У НАС ТАКОЕ АДБЫЛОСЯ»

Журналісты пацікавіліся ў Прэзідэнта, якія ўрокі можа вынесці Беларусь з падзей у Казахстане. «Я хачу сказаць, што адзін урок — не дай бог, каб у нас такое адбылося. Не дай бог. Гэта галоўны ўрок», — сказаў Аляксандр Лукашэнка. Ён заявіў, што не трэба ставіць Беларусь і Казахстан на адну дошку.

«Мы нікому не аддалі свае прадпрыемствы. Калі б яны былі ў руках амерыканцаў, еўрапейцаў, і ў нас было б усё ціха, нас бы не «мачылі», як у жніўні мінулага года. А так усё ў руках беларусаў. Ім гэта не падабаецца. У Казахстане сітуацыя іншая», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Прэзідэнт звярнуў увагу, што сёння ў людзей назіраецца заплыт на справядлівасць. А калі людзі бачаць, што гэтай справядлівасці не існуе, становіцца горш. І ў гэтым першапрычына ўсяго. А марадзёры і хулігані падыцтваюцца, фінансуюць іх спецслужбы. «З беларускага вопыту яны зрабілі высновы. Вы ж нават не заўважылі, хто стаіць за гэтымі бандафарміраваннямі і за гэтым мяжамом у Алматы. А ў нас гэта было відаць: Літва, Польшча, а потым Украіна. А фінансавалі і накіроўвалі амерыканцы. Мы гэта бачылі. А там працавала спецслужба пэўных краін. І да сёння гэтага не відаць. Яны свяціцца не хочуць. Але без спецслужбай такая акцыя імгненна. На працягу сутак, скаардынаваныя не праводзяцца. Почырк мы бачым. І спецслужбы нашы і расійскія, ды і казахі бачаць гэты почырк... Прыйдзе час, захочуць — скажуць», — падкрэсліў ён.

Фота БелТА

Таксама беларускі лідар заявіў, што не прызнае ніякіх транзітніх уладаў, акрамя выбараў: «Я не буду ўтрымліваць уладу сілай. Калі я буду бачыць па выніках выбараў, што народ жадае іншага Прэзідэнта, — будзе іншы Прэзідэнт. Мне навошта парываць і перажываць з гэтай нагоды?»

«ГЭТА КАНСТЫТУЦЫЯ БУДУЧЫНІ»

Не засталася без увагі самая важная грамадска-палітычная тэма — праект змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю і хуткі рэфэрэндум. Аляксандр Лукашэнка заявіў, што рэфэрэндум не адбудзецца толькі ў адным выпадку. «Рэфэрэндум і падобныя мерапрыемствы могуць не адбыцца толькі ў адным выпадку: калі, крый божа, пачнецца вайна. Я пра гэта казаў. Думаю, не пачнецца. Таму рэфэрэндум мы правядзем», — сказаў кіраўнік дзяржавы. Беларускі лідар падзяліўся сваімі думкамі наконт прадстаўленага праекта.

«Можна Канстытуцыю напісаць, законы зрабіць, а ў жыцці нічога не зрабіць. Яшчэ вельмі шмат трэба будзе зрабіць і зробім. Але я хвалюся, што раптам нешта не атрымаецца, адказнасць жа на мне будзе. Таму я хвалюся з-за рознага роду выпадковасцяў, хоць у глабальнай палітыцы выпадковасцяў не бывае. Але ўсякае можа быць: не па тым шляху пойдзем, не тыя людзі прыйдуць да ўлады», — сказаў беларускі лідар.

Аляксандр Лукашэнка выказаў упэўненасць, што прапанаваны праект — гэта Канстытуцыя будучыні. Самае галоўнае — у найбліжэйшыя два-тры гады навучыцца жыць па законе. «Кожны павінен займацца сваёй справай і не залазіць на чужую паляну. Я ўпэўнены, што нам гэта ўдасца і мы зробім неверагодны крок наперад да сапраўднай дэмакратыі. Народ на рэфэрэндуме вызначыцца, які жыць, а мы, як слугі народа, будзем выконваць яго волю. У гэтым сутнасць дэмакратыі. Таму я ацэньваю перспектывы Асноўнага Закона станоўча. Ды трэба яго ўкараніць не толькі ў розумы, але і ў наша паўсядзённае жыццё праз законы і падзаконныя акты. І мы гэта зробім», — канстатаваў ён.

«УВЕСЬ СВЕТ РАЗУМЕЕ, ХТО МАЕ РАЦЫЮ»

Падчас размовы з журналістамі Прэзідэнт пракаментаваў справаў ІCAO аб расследаванні інцыдэнту, звязанага з экстрэннай пасадкай самалёта авіякампаніі Ryanair у Мінску ў маі 2021 года. Ён акцэнтаваў увагу: ІCAO прызнала, што перахопу, прымусу да пасадкі або змянення маршруту самалёта Ryanair з боку Беларусі не было. Супрацоўнікаў ІCAO, якія расследавалі гэты інцыдэнт, Аляксандр Лукашэнка назваў геранічнымі людзьмі, якіх трэба станоўча ацаніць. «Пры тым ціску (гэта «аанайская» арганізацыя, мы там не проста ў меншасці, мы там адны) яны былі вымушаны прызнаць, што Лукашэнка па самалёце агонь не адкрываў, не абстрэльваў яго, што МІГ ён не падываў да яго, каб прымусяць да пасадкі гэты самалёт. Слухайце, гэта героі, што яны хоць гэта сказалі», — заявіў ён.

Беларускі лідар звярнуў увагу, што такія высновы — ужо важны факт і большага ад расследавання пакуль не чакаюць. А ты, хто гатовы даказаць іншае, ён папрасіў даць факты. «Фактаў няма, мы таксама гэта бачым: цяпер гэта разаслана ўсім краінам — членам ІCAO. Вы ведаеце, хто там вяршэнствуе. Найлепшае для іх — спусціць усё на тармазах, не лезці ў нетры. Бо чым далей у лес, тым больш дроў. Таму не трэба лезці ў нетры: іх нічога добрага не чакае», — заўважыў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка заявіў, што ўвесь свет разумее, хто мае рацыю ў гэтай сітуацыі. Паводле яго слоў, беларускі бок будзе звяртацца ў судовыя органы. Для гэтага ўсё ёсць. «Няхай плацяць за тую шкоду, якую яны нанеслі краіне. Не толькі «Белавія» — краіне ў цэлым», — адзначыў ён.

«НАША ХВАРОБА Ў ГАЛАВЕ»

Прэзідэнт расказаў журналістам, як другі раз перахварэў на COVID-19. Пры першых сімптомах хваробы тэст на каранавірус кіраўнік дзяржавы не здаваў. Па прапанове малодшага сына Мікалая зрабіў экспрэс-тэст, які паказаў адмоўны вынік. Але на наступны дзень самаадчуванне пагоршылася.

«Думаю, трэба мазок здаць — на 32-33 цыкле. То-бок, гэта ўжо, лічы, перахварэў і заразы няма, гэта значыць, ужо заразіць не можаш. Фактычна на нагах перанёс. Не вельмі добра сябе адчуваў, але на лыжах бегаў, дрывы сек, усё рабіў, як раней. Адзінае — не гуляў у хакей», — расказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт падзяліўся, што цяпер хваробу перанёс лягчэй, чым мінулы раз. Акрамя таго, адмяніць важныя мерапрыемствы было немагчыма. «Я не мог не прыхаць на аэрадром, не сустраць сваіх «дзяцей» — 250 чалавек, якіх паслаў у нязведанае (міратворчы кантынгент, які вярнуўся з Казахстана. — «Зв.») Я не мог не ўручыць прэміі «За духоўнае адраджэнне». Хоць ужо былі варыянты, што я выступіць, пайду, а нехта іншы будзе ўручаць. Падумаў: пакрыўдзіцца людзі. Раство Хрыстова: я храмы і ў пачатку пандэміі не зачынаў — як цяпер не прыйсці? Прыём на стары Навы год: я заўсёды прымаў журналістаў, артыстаў, нашых культурных дзеячаў, чыноўнікаў. Я іх не ўшанаваць? Быў шэраг мерапрыемстваў, якія без Прэзідэнта быць не маглі», — сказаў ён.

Аляксандр Лукашэнка мяркуе, што мог заразіцца на хакейнай трэніроўцы. У хакеістаў, якія ў студзені вярнуліся з Аб'яднаных Арабскіх Эміратаў, быў выяўлены каранавірус. Цяпер беларускі лідар адчувае сябе нармальна і ўжо нават вярнуўся да трэніровак.

Прэзідэнт расказаў, што назірае за развіццём каранавіруса ў свеце. «Адзін ці амерыканскі, ці заходні спецыяліст заявіў: «Калі «амікрон» такі лёгкі вірус, давайце перахварэем усё, і гэта будзе вакцына для нас». З майго пункту гледжання, ідэальная прапанова», — дадаў ён.

Як і раней, Аляксандр Лукашэнка пераіць людзям не панікаваць пры выяўленні каранавіруса: «Я ўжо даўно вам гаварыў, з самага першага разу: наша хвароба ў галаве. Які толькі вы пачынаеце воікаць, воікаць і бегаць чорт ведае куды — гэта бяда. Маладым людзям і перажываць няма чаго. Я хачу ўсім гэтым жулікам міжнародным сказаць: хопіць ужо. Ужо нам вывернулі кішні настолькі, што там нічога не засталася. Трэба ўжо заканчваць гэту пандэмію. Хопіць ужо, паздэкаваліся з людзей».

ДЛЯ ТАГО, ЗНЯНАЦКУ»

Каментарый у тэму

МЫ БУДЗЕМ ДАВАЦЬ СУР'ЭЗНЫ АДКАЗ

Пасля нарады з Прэзідэнтам міністр абароны Віктар ХРЭНІН расказаў журналістам, што пытанні ваеннай бяспекі аналізуюцца па ўсіх напрамках. Некаторыя пытанні апошнім часам асабліва востра хвалююць беларускі бок: пастаянная мілітарызацыя ў еўрапейскіх краінах, канцэнтрацыя ваеннаслужачых каля дзяржаўных граніц, на сумежных тэрыторыях удасканальваецца інфраструктура ваенных аб'ектаў, павышаецца інтэнсіўнасць баявой падрыхтоўкі ў суседзях. Па словах міністра, падобная актыўнасць адзначаецца ўжо і на паўднёвым — украінскім напрамку.

«І, вядома, палітычны вектар суседняй Украіны, які змяняўся. Адуць, на жаль, гучаць і абвінавачванні, і пагрозы ў наш адрас. Яны адкрыта ўжо заўважылі, што ў іх міністэрстве абароны на пастаяннай аснове размясціліся і працуюць амерыканскія ваеннаслужачыя. Мы пастаянна бачым, што іх паветраная прастора выкарыстоўваецца разведвальнай авіяцыяй. Мы бачым: цяпер разгорнуты лагеры, каля шасці тысяч розных катэгорый ваеннаслужачых тым засяроджана. Гэта нас не можа не турбаваць. І на сёння пытанне ваеннай бяспекі стаіць вельмі востра. Павінны, абавязаны прымаць рашэнні па абароне нашай краіны: і як мы зараз будзем абараняць, і на будучыню», — заявіў Віктар Хрэнін.

Міністр абароны акцэнтаваў увагу, што Беларусь нікому не пагражае, але і не пацерпіць пагроз у свой бок. Гэта адзначаў і Прэзідэнт.

«Мы будзем кіравацца добрым, правераемым і мудрым прынцыпам вядзення вайны: не трэба спадзявацца, што сапернік не прыйдзе — трэба думаць, з чым мы яго сустрэнем. Не трэба спадзявацца, што сапернік не нападзе — трэба думаць і рабіць усё тое, каб яго нападне было немагчымым. Вось гэтых прынцыпаў будзем прытрымлівацца. З чым сустрэць і, вядома, не дапусціць нападзення. Але, калі гэта здарыцца, мы будзем даваць сур'эзны адказ», — сказаў Віктар Хрэнін.

Падчас нарады з Галоўнакамандуючым абмяркоўвалася развіццё сістэмы супрацьпаветранай абароны, у тым ліку на сярэдне- і доўгатэрміновую перспектывы да 2040 года. «Мы цудоўна разумеем, што адпаведнае ўзбраенне вельмі дарагое, і мы павінны зыходзіць з магчымасцяў нашай дзяржавы. Усе гэтыя моманты былі паўторна пралічаны і сёння далажаны. У тым ліку мы знаходзімся ў адным з ваенных гараджоў, які змалгі захавача. Гэты гарадок чкае выжываць будучыня, яго інфраструктура будзе развіта, адноўлена, адрамантавана. Тут і цяпер размяшчаюцца войскія часці, з'яўляцца і новыя», — адзначыў міністр.

Камандуючы Ваенна-паветранымі сіламі і войскамі супрацьпаветранай абароны Узброеных Сіл Беларусі Ігар ГОЛУБ расказаў журналістам, што эфектыўнасць супрацьпаветранай абароны высокая. І яе будучы і далей нарошчываць, у прыватнасці на паўднёвым рубяжы. Будзе павялічаны баявыя састаны, войскі папоўняць сучаснымі комплексамі і тэхнікай.

Валерыя СЦЯЦКО.

ЦВК зацвердзіў календарны план арганізацыйных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы і правядзенні рэферэндуму

Да 22 студзеня павінна завяршыцца вылучэнне прадстаўнікоў у саставы тэрытарыяльных камісій, да 25-га — зацверджэнне саставаў камісій. Участкі для галасавання будучы заснаваны не пазней 1 лютага. Прадстаўнікоў у склады ўчастковых камісій па рэферэндуму вылучаць не пазней за 3 лютага. За 20 дзён да правядзення рэферэндуму (не пазней чым 6 лютага) павінны быць сфарміраваны ўчастковыя камісіі. Пра гэта паведамляе БелТА са слоў старшыні Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў Ігара КАРПЕНКІ.

Ён жа заявіў журналістам, што лічыць рэферэндум адным з элементаў прамой дэмакратыі, дзе кожны грамадзянін мае магчымасць выказаць сваё меркаванне. «Таму трэба прысціць і зрабіць свой выбар або за змены Канстытуцыі, або супраць. У кожнага ёсць такое права», — сказаў Ігар Карпенка.

Старшыня ЦВК таксама пракаментаваў заклікі дэструктыўных тэлеграм-каналаў байкатаваць рэферэндум і псаваць бюлетэны. «Усе гэтыя гульні з байкатаваннем, псаваннем бюлетэну не што іншае, як дэструктыўная дзейнасць, якая падрывае ўстойліва дэмакратычнай прававой дзяржавы», — дадаў ён.

Паводле спікера, Беларусь плануе запрасіць да работы на рэспубліканскім рэферэндуме на пытанні ўнясення змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю міжнародных назіральнікаў. Сярод іх, згодна з афіцыйным абавязальствам, будуць прадстаўнікі з краін СНД. Вядуцца размовы аб запрашэнні прадстаўніцтва ШАС, дзе Беларусь мае статус назіральніка.

Інклюзія

РОЎНЫЯ МАГЧЫМАСЦІ ДЛЯ ЎСІХ

У Беларусі з'явіцца адзіны інфармацыйны рэсурс пра безбар'ернае асяроддзе

Пад кіраўніцтвам Старшыні Савета Рэспублікі Наталлі КАЧАНАВАЙ у пятніцу адбылося чарговае пасяджэнне экспертнага савета. Гэтым разам у цэнтры ўвагі экспертаў знаходзіліся пытанні далейшай аўтаматызацыі сістэмы ўліку даступнасці аб'ектаў для людзей з інваліднасцю і фізічна аслабленых.

Спікер Савета Рэспублікі акцэнтавала на сацыяльна-арыентаваным вектары дзяржаўнай палітыкі.

— Вы ведаеце, якую ўвагу наш Прэзідэнт удзяляе сістэме адукацыі, аховы здароўя, сацыяльным напрамкам у краіне. Прыярытэт нашай палітыкі заўсёды быў і застаецца тым жа — людзі. Мы вельмі ўважліва ставімся да таго, аб чым гавораць яны ў плане сацыяльных напрамкаў. Жыццё паказвае, што гэта абсалютна правільныя падыходы, — адзначыла Наталля Качанова.

Яна падкрэсліла: менавіта таму ў праекце змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь утрымліваюцца артыкулы аб сацыяльнай абароне, якія прапануецца дапоўніць палажэннямі аб тым, што інвалідам забяспечваюцца роўныя магчымасці для ажыццяўлення правоў і свабод чалавека і грамадзяніна.

— Дзяржавай рэалізуюецца палітыка сацыяльнай інтэграцыі інвалідаў, стварэння даступнага асяроддзя і палепшэння якасці іх жыцця, падтрымкі сем'яў з інвалідамі, — нагадала Наталля Качанова.

Яна выказала ўпэўненасць, што тэма пасяджэння з'яўляецца важнай і актуальнай для насельніцтва ўсіх рэгіёнаў краіны.

— Ратыфікаваўшы Канвенцыю аб правах інвалідаў, наша краіна выказала волю па стварэнні для людзей з інваліднасцю інклюзіўнага асяроддзя. Гэтая задача запатрабавала карэктных змяненняў у праектаванні і будаўніцтве (будынкаў, вулічна-дарожнай сеткі). Распрацаваны новыя будаўнічыя нормы, унесены шэраг змяненняў у дзяржаўныя стандарты, — адзначыла спікер.

Старшыня Савета Рэспублікі паведаміла, што вектар далейшай дзейнасці накіраваны на стварэнне аб'ектаў, цалкам даступных для ўсіх грамадзян, не толькі з інваліднасцю. Гэта датычыцца пажылых людзей, цяжарных жанчын, дарослых з дзецьмі на руках або ў калыхах, людзей пасля траўмаў.

Як патлумачыла прысутным міністр працы і сацыяльнай абароны насельніцтва Ірына КАСЦЕВІЧ, на сёння элементам даступнага асяроддзя добраўпарадкавана 70 % аб'ектаў сацыяльнай інфраструктуры. Гэта аб'екты аховы здароўя, адукацыі, сувязі, культуры, фізкультуры і спорту, крамы, вакзалы і іншыя. 17 % аб'ектаў з іх з'яўляюцца цалкам даступнымі, але гэтага, паводле яе слоў, недастаткова.

— Задача бягучай пяцігодкі — павялічыць долю цалкам даступных аб'ектаў для ўсіх грамадзян да 23 %, — кажа міністр. — Такім чынам, колькасць даступных аб'ектаў будзе ўзрастаць, і, каб дапамагчы людзям, Міністэрствам працы і сацыяльнай

абароны прапануецца стварыць адпаведны інфармацыйны рэсурс.

На думку міністра, прапанаваны інфармацыйны рэсурс дазволіць дзяржаўным органам адыць ад ручнога збору і атрымання звестак аб даступнасці аб'ектаў; дасць магчымасць уносіць і карэктываваць гэтыя звесткі ў рэжыме анлайн; праводзіць аналіз стану даступнасці асяроддзя з мэтай планавання далейшых мерапрыемстваў, у тым ліку ў рамках дзяржаўных праграм.

— Актуальныя звесткі аб даступнасці аб'ектаў з інфармацыйнага рэсурсу будуць аўтаматычна перадавацца для размяшчэння на публічнай кадастравай карце, якая даступная для ўсіх грамадзян у сетцы інтэрнэт, — патлумачыла сутнасць задуму Ірына Касцевіч.

Паводле яе, публічная кадастравая карта са звесткамі аб даступнасці аб'ектаў стане віртуальным гідам па любых горадзе для людзей, якія маюць абмежаванні ў перамяшчэнні.

Міністр пераканана, што магчымасць лабудовы маршруту «без перашкод» павысіць іх мабільнасць, забяспечыць магчымасць падтрымліваць сацыяльны сувязі, весці актыўны і незалежны лад жыцця — наведваць тэатры, музеі, выставы, спартыўныя і іншыя аб'екты.

— Размяшчэнне звестак аб даступнасці аб'ектаў на публічнай кадастравай карце — доўгатэрміновы сацыяльны праект рэспубліканскага значэння, — падкрэсліла міністр працы і сацыяльнай абароны. — У цэнтры гэтага праекта — клопат пра чалавека шляхам стварэння камфортнага асяроддзя для пражывання.

У размове з журналістамі член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах старшыня Наваполацкага гарвыканкама Дзмітрый ДЗЯМІДАЎ адзначыў, што неабходна абгульніць вопыт асобных рэгіёнаў, якія працуюць у гэтым кірунку, работа па стварэнні элементаў безбар'ернага асяроддзя, па сутнасці, не новая і даўно вынесена на агульнадзяржаўны ўзровень.

— Гэтыя моманты ўлічваюцца пры праектаванні сучасных будынкаў, жылля, гарадскіх прастор. Разам з тым ёсць шмат пытанняў, якія звязаны з неабходнасцю рэканструкцыі, мадэрнізацыі тых аб'ектаў, што былі лабудаваны яшчэ ў савецкі перыяд.

Акрамя таго, сенатар расказаў, што ў Наваполацку работа вядзецца паводле планава, паэтапна і скіравана на патрэбы канкрэтных людзей, якія жывуць у канкрэтным мікрараёне і нават доме.

— Вынік гэтай работы акумуляюем у адзінай базе даных. У прыватнасці, яшчэ ў 2018 годзе стварылі даведнік для людзей з абмежаванымі магчымасцямі па Наваполацку, — прывёў прыклад Дзмітрый Дзямідаў.

Яго калега, член Пастаяннай камісіі Савета Рэспублікі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, старшыня Столінскага райвыканкама Рыгор ПРАТАСАВІЦКІ перакананы: пытанне стварэння безбар'ернага асяроддзя вельмі важнае і падыходзіць да яго трэба выферэнцавана.

— Калі гэта вялікі горад — Мінск, абласныя цэнтры, тут вышэйшая шчыльнасць насельніцтва і больш фінансавых магчымасцяў, — кажа сенатар. — На ўзроўні рэгіёна сітуацыя можа адрознівацца: на жаль, у аграгарадках і райцэнтрах на сёння дамоў з ліфтамі няма.

Ён прывёў у прыклад Столін, дзе ў райцэнтры жывуць 37 інвалідаў-калясачнікаў, 29 з іх на другім паверсе і вышэй, без ліфта.

— Канешне, галоўная задача мясцовай выканаўчай улады — вырашыць пытанне праз падменны фонд ці іншымі сродкамі. Далейшы этап — стварэнне безбар'ернага асяроддзя, каб чалавек мог наведваць аб'екты сацыяльнай інфраструктуры, — адзначае суразмоўнік.

Кіраўнік цэнтральнага ўпраўлення Беларускага таварыства інвалідаў па зроку, кіраўнік нацыянальнага паралімпійскага камітэта Алег ШЭПЕЛЬ лічыць актуальным разгляд пытання аб аўтаматызацыі сацыяльных, грамадскіх аб'ектаў для далейшага развіцця безбар'ернага асяроддзя.

— База даных, якую прапануе стварыць Міністэрства працы і сацыяльнай абароны, стане вельмі важным крокам, каб кожны інвалід мог ведаць, куды ён трапіць «без перашкод». Гэта датычыцца музеяў, вакзалаў, крам, паліклінік. Калі ён будзе бачыць, што можа туды трапіць без суправаджэння, — гэта найвышэйшая ступень рэабілітацыі, — мяркуе суразмоўнік.

Вольга АНУФРЫЕВА.

УКАЗ ПРЭЗІДЭНТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ № 14

АБ ПРЫЗНАЧЭННІ РЭСПУБЛІКАНСКАГА РЕФЕРЭНДУМУ

У адпаведнасці з пунктам 1 артыкула 84 Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь **пастаўляю:**

1. Прызначыць на 27 лютага 2022 г. рэспубліканскі рэфэрэндум па пытанні ўнясення змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь (праект прыкладаецца).

2. Вынесці на рэспубліканскі рэфэрэндум для прыняцця рашэння наступнае пытанне:

«Ці прымаеце Вы змяненні і дапаўненні Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь?».

3. Рашэнне, прынятае рэспубліканскім рэфэрэндумам, уступае ў сілу праз 10 дзён пасля яго афіцыйнага апублікавання, мае абавязковую сілу і з'яўляецца неад'емнай часткай Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь.

4. Цэнтральная камісія Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў арганізаваць правядзенне рэспу-

бліканскага рэфэрэндуму, забяспечыць падвадзенне яго вынікаў і ажыццяўляць кантроль за выкананнем заканадаўства аб рэфэрэндуме.

5. Дзяржаўным органам, іншым арганізацыям у адпаведнасці з Выбарчым кодэксам Рэспублікі Беларусь забяспечыць выкананне мерапрыемстваў па падрыхтоўцы і правядзенні рэспубліканскага рэфэрэндуму.

6. Савету Міністраў Рэспублікі Беларусь забяспечыць фінансаванне расходаў на

падрыхтоўку і правядзенне рэспубліканскага рэфэрэндуму на падставе каштарысу, прадстаўленага Цэнтральнай камісіяй Рэспублікі Беларусь па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў.

7. Гэты Указ уступае ў сілу з дня яго падпісання.

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь
А. ЛУКАШЭНКА.

20 студзеня 2022 г.

Праект

Змяненні і дапаўненні
Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь

1. Прэамбулу выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Мы, народ Рэспублікі Беларусь (Беларусі),

зыходзячы з адказнасці за цяперашні стан і будучыню Беларусі, усведамляючы сябе паўнапраўным суб'ектам сусветнага супольніцтва і пацвярджаючы сваю прыхільнасць да агульначалавечых каштоўнасцей, грунтоўчыся на сваім неад'емным праве на самавызначэнне, захаванне нацыянальнай самабытнасці і суверэнітэту, абяпіраючыся на шматвяковую гісторыю развіцця беларускай дзяржаўнасці, культурнай і духоўнай традыцыі,

сцвярджаючы правы і свабоды чалавека і грамадзяніна, асновы прававой дзяржавы і сацыяльна справядлівага грамадства, жадаючы забяспечыць мір і грамадзянскую згоду, дабрабыт грамадзян, непахіснасць народнаўладдзя, незалежнасць і росквіт Рэспублікі Беларусь,

прымаем гэту Канстытуцыю — Асноўны Закон Рэспублікі Беларусь».

2. Частку першую артыкула 4 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 4. Дэмакратыя ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца на аснове ідэалогіі беларускай дзяржавы, а таксама разнастайнасці палітычных інстытутаў і поглядаў».

3. У частцы першай артыкула 5 словы «выяўленню і выказванню палітычнай волі грамадзян, якія ўдзельнічаюць у выбарах» замяніць словамі «рэалізацыі і абароне правоў, свабод і інтарэсаў чалавека і грамадзяніна».

4. У артыкуле 7:

пасля часткі першай дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу:

«Канстытуцыя мае найвышэйшую юрыдычную сілу і правае дзеянне на ўсёй тэрыторыі Рэспублікі Беларусь. Іншыя правыя акты выдаюцца на аснове і ў адпаведнасці з Канстытуцыяй»;

частку другую пасля слова «асобі» дапоўніць словамі «, арганізацыі і грамадзяне»;

у частцы чацвёртай словы «акты дзяржаўных органаў публікуюцца» замяніць словамі «правыя акты падлягаюць афіцыйнаму апублікаванню».

5. Частку трэцюю артыкула 9 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Адміністрацыйна-тэрытарыяльны лад дзяржавы вызначаецца законам».

6. У частцы чацвёртай артыкула 10 слова «страта» замяніць словам «спыненне».

7. У артыкуле 13:

частку трэцюю выключыць;

у частцы восьмай словы «прадпрыемствамі, арганізацыямі і ўстановамі» замяніць словам «арганізацыямі».

8. Артыкул 15 дапоўніць часткай наступнага зместу:

«Дзяржава забяспечвае захаванне гістарычнай прайды і памяці аб ге-

рачным подзвігу беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны».

9. Частку другую артыкула 18 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Рэспубліка Беларусь выключнае ваенную агрэсію са сваёй тэрыторыі ў адносінах да іншых дзяржаў».

10. Артыкул 19 дапоўніць словам наступнага зместу: «Апісанне дзяржаўных сімвалаў і парадак іх выкарыстання вызначаюцца законам».

11. Артыкул 21 пасля часткі другой дапоўніць часткай наступнага зместу:

«Кожны павінен працягчы сацыяльную адказнасць, уносіць пэўны ўклад у развіццё грамадства і дзяржавы».

12. У артыкуле 28:

слова «асабістае» замяніць словам «прыватнае»;

дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу:

«Дзяржава стварае ўмовы для абароны персанальных даных і бяспекі асобы і грамадства пры іх выкарыстанні».

13. У артыкуле 32:

частку першую пасля слова «Шлюб» дапоўніць словамі «як саюз жанчыны і мужчыны»;

другі сказ часткі другой выкласці ў наступнай рэдакцыі: «Муж і жанка маюць роўныя правы ў шлюбе і сям'і»;

першы сказ часткі трэцяй дапоўніць словамі «, рыхтаваць да грамадска карыснай працы, прывіваць культуру і павагу да законаў, гістарычных і нацыянальных традыцый Беларусі»;

пасля часткі трэцяй дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу:

«Дзяржава аказвае падтрымку сям'ям з дзецьмі, дзецям-сіротам і дзецям, якія засталіся без апекі бацькоў»;

частку чацвёртую перад першым словам дапоўніць словам наступнага зместу:

«Дзяржава забяспечвае прыярытэт выхавання і фізічнаму развіццю моладзі, стварае неабходныя ўмовы для яе свабоднага і эфектыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці, рэалізацыі патэнцыялу моладзі ў інтарэсах усюго грамадства».

14. Дапоўніць Канстытуцыю артыкула 32:

«Артыкул 32'. Дзяржава садзейнічае духоўнаму, маральнаму, інтэлектуальнаму і фізічнаму развіццю моладзі, стварае неабходныя ўмовы для яе свабоднага і эфектыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці, рэалізацыі патэнцыялу моладзі ў інтарэсах усюго грамадства».

15. У частцы трэцяй артыкула 33 словы «грамадскімі аб'яднаннямі» замяніць словам «арганізацыямі».

16. У артыкуле 34:

з часткі першай словы «грамадскіх аб'яднанняў» выключыць;

з часткі другой словы «грамадскія аб'яднанні» выключыць;

у частцы трэцяй слова «асабістага» замяніць словам «прыватнага».

17. Артыкул 36 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 36. Кожны мае права на свабоду аб'яднанняў.

Грамадзяне для ажыццяўлення і задавальнення палітычных, сацыяльных, эканамічных, культурных і іншых інтарэсаў маюць права на стварэнне палітычных партыі і іншых грамадскіх аб'яднанняў і ўдзел у іх дзейнасці.

Палітычныя партыі і іншыя грамадскія аб'яднанні ствараюцца і дзейнічаюць у адпаведнасці з законам.

Суддзі, пракурорскія работнікі, супрацоўнікі Камітэта дзяржаўнага кантролю, ваенізаваных арганізацый, ваеннаслужачыя не могуць быць членамі палітычных партыі».

18. Частку другую артыкула 37 пасля слова «законаў» дапоўніць словамі «, іншых нарматыўных прававых актаў».

19. Частку чацвёртую артыкула 41 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Прымуоова праца забараняецца, акрамя работы або службы на падставе судовай пастановаі або ў адпаведнасці з законам аб надзвычайным і ваенным становішчы».

20. У частцы пятай артыкула 44 словы «пастановай суда» замяніць словамі «судовай пастановай».

21. У частцы першай артыкула 45:

словы «ў дзяржаўных установах аховы здароўя» замяніць словамі «за кошт дзяржаўных сродкаў у парадку, устаноўленым законам»;

дапоўніць частку словам наступнага зместу: «Грамадзяне клопаюцца аб захаванні ўласнага здароўя».

22. Артыкул 46 дапоўніць часткай наступнага зместу:

«Рэспубліка Беларусь развівае атамную энергетыку ў мірных мэтах, забяспечвае бяспеку пры вытворчасці і выкарыстанні атамнай энергіі».

23. Артыкул 47 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 47. Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца права на сацыяльнае забеспячэнне па ўзросце, у выпадку хваробы, інваліднасці, страты працаздольнасці, страты карміцеля і ў іншых выпадках, прадугледжаных законам.

Дзяржава працягчы асабілыя клопат аб ветэранах вайны і працы, аб асобах, якія страцілі здароўе пры абароне дзяржаўных і грамадскіх інтарэсаў, а таксама аб інвалідах і пажылых людзях.

Інвалідам забяспечваюцца роўны магчымасці для ажыццяўлення правоў і свабод чалавека і грамадзяніна. Дзяржавай рэалізуецца палітыка сацыяльнай інтэграцыі інвалідаў, стварэння даступнага асяроддзя і паляпшэння якасці іх жыцця, падтрымкі сям'яў з інвалідамі».

24. У частцы трэцяй артыкула 49 словы «навуцальных установах» замяніць словамі «ўстановах адукацыі».

25. Частку чацвёртую артыкула 51 пасля слова «даследаванню» дапоўніць словамі «, укараненню інавацый».

26. У артыкуле 52 словы «нацыянальныя традыцыі» замяніць словамі «дзяржаўныя сімвалы і нацыянальныя традыцыі Беларусі».

27. Артыкул 54 дапоўніць часткай наступнага зместу:

«Захаванне гістарычнай памяці аб гераічным мінулым беларускага народа, патрыятызм з'яўляюцца абавязкам кожнага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь».

28. Артыкул 55 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 55. Ахова прыроднага асяроддзя і беражлівасць адносна да прыродных рэсурсаў — абавязак кожнага».

29. У артыкуле 58 словы «Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь і яе законам» замяніць словамі «Канстытуцыяй і законам».

30. Частку першую артыкула 60 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 60. Кожнаму гарантуецца абарона яго правоў і свабод кампетэнтным, незалежным і непрадузятым судом у парадку і тэрмінах, вызначаных законам. Рашэнні і дзеянні (бяздзейныя) дзяржаўных органаў і службовых асоб, якія ўшчамляюць правы і свабоды, могуць быць абскарджаны ў суд».

31. У артыкуле 61 словы «міжнародна-прававымі актамі, ратыфікаванымі Рэспублікай Беларусь» замяніць словамі «міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь».

32. У частцы першай артыкула 62 словы «органах мясцовага кіравання, на прадпрыемствах, ва ўстановах, арганізацыях, грамадскіх аб'яднаннях» замяніць словамі «іншых арганізацыях».

33. Артыкул 64 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 64. Выбары дэпутатаў і іншых асоб, якія выбіраюцца на дзяржаўныя пасады народам, з'яўляюцца ўсеагульнымі: права выбіраць маюць грамадзяне Рэспублікі Беларусь, якія дасягнулі 18 гадоў.

Не маюць права выбіраць і быць выбранымі грамадзяне, прызначаныя судом недзеяздольнымі, асобы, якія ўтрымліваюцца па прыговору суда ў месцах пазбаўлення волі.

Узроставы і іншыя цэнзы для дэпутатаў і іншых асоб, якія выбіраюцца на дзяржаўныя пасады, вызначаюцца адпаведнымі законам, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.

Любое правае або усюконае абмежаванне выбарчых правоў грамадзян у іншых выпадках з'яўляецца недапушчальным і караецца згодна з законам».

34. Частку другую артыкула 67 дапоўніць словамі «ў апошнюю нядзелю лютага».

35. У артыкуле 69 словы «грамадскімі аб'яднаннямі» замяніць словамі «палітычным партыям».

36. У артыкуле 70:

словы «грамадскіх аб'яднанняў, прадпрыемстваў, устаноў» замяніць словамі «палітычных партыі, іншых»;

дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу:

«Забараняецца фінансаванне расходаў на падрыхтоўку і правя-

дзенне выбараў замежнымі дзяржавамі і арганізацыямі, замежнымі грамадзянамі, а таксама ў іншых выпадках, прадугледжаных законам».

37. Артыкул 71 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 71. Правядзенне выбараў забяспечваюць выбарчыя камісіі, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.

Сістэму выбарчых камісій узначальвае Цэнтральная выбарчая камісія. Цэнтральная выбарчая камісія арганізуе выбары Прэзідэнта, дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу, дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі, дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпутатаў, правядзенне рэспубліканскіх рэфэрэндумаў, ажыццяўляе кантроль за выкананнем заканадаўства аб выбарах і рэфэрэндуме, а таксама іншыя паўнамоцтвы, устаноўленыя законам.

Старшыня і члены Цэнтральнай выбарчай камісіі выбіраюцца на пяць гадоў ў вызвалюцца ад пасады Усебеларускім народным сходам.

Сістэма, парадак фарміравання, кампетэнцыя выбарчых камісій і гарантыі іх незалежнасці вызначаюцца законам.

Парадак правядзення выбараў вызначаецца законам.

Выбары не праводзяцца ў перыяд надзвычайнага або ваеннага становішча».

38. У артыкуле 74:

частку першую пасля слова «ініцыятыўе» дапоўніць словамі «на прапанове Усебеларускага народнага сходу»;

пасля часткі першай дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу:

«Пытанні, якія выносяцца на рэспубліканскі рэфэрэндум, падлягаюць правярцы на адпаведнасць Канстытуцыі»;

частку другую пасля слова «прапанову» дапоўніць словамі «Усебеларускага народнага сходу»;

частку трэцюю пасля слова «правадзнення» дапоўніць словам «рэспубліканскага».

39. У артыкуле 78 словы «Рэспублікі Беларусь» выключыць.

40. Назву раздзела IV выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«РАЗДЗЕЛ IV
ПРЭЗІДЭНТ, УСЕБЕЛАРУСКІ
НАРОДНЫ СХОД, ПАРЛАМЕНТ,
УРАД, СУД».

41. Частку трэцюю артыкула 79 выключыць.

42. Артыкул 80 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 80. Прэзідэнтам можа быць выбраны грамадзянін Рэспублікі Беларусь па нараджэнні, не маладзейшы за 40 гадоў, які валодае выбарчым правам і пастаянна пражывае ў Рэспубліцы Беларусь не менш за 20 гадоў непасрэдна перад выбарамі, які не мае і не меў раней грамадзянска-загранічнага грамадзянскага права або іншага дакумента за межамі дзяржавы, што дае права на льготы і іншыя перавагі».

43. У частцы першай артыкула 81: пасля слова «выбіраецца» дапоўніць частку словам «тэрмінам»;

дапоўніць частку сказам наступнага зместу: «Адна і тая ж асоба можа быць Прэзідэнтам не больш за два тэрміны.».

44. У артыкуле 82: частку першую пасля слова «выбары» дапоўніць словам «Прэзідэнта»; з часткі чацвёртай словы «Рэспублікі Беларусь» выключыць.

45. У частцы другой артыкула 83: пасля слоў «у прысутнасці» дапоўніць частку словамі «членаў Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу.»;

словы «, Вярхоўнага і Вышэйшага Гаспадарчага» замяніць словамі «і Вярхоўнага».

46. У артыкуле 84: пункт 4 выключыць;
пункт 5 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«5) утварае, ліквідуе і рэарганізуе Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, іншыя дзяржаўныя органы і іншыя арганізацыі, а таксама кансультацыйна-дарадчыя і іншыя органы пры Прэзідэнта, вызначае іх статус.»;

у пункце 6 слова «згоды» замяніць словамі «папярэдняй згоды»;
пункт 8 выключыць;
пункты 9 і 10 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«9) з папярэдняй згоды Савета Рэспублікі назначае на пасаду Генеральнага пракурора, Старшыню Камітэта дзяржаўнага кантролю, Старшыню і членаў Праўлення Нацыянальнага банка і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам»;

10) назначае суддзюў судовай агульнай юрысдыкцыі і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам, калі іншае не вызначана Канстытуцыяй.»;

пункты 11 і 12 выключыць;
у пункце 14 словы «без абмеркавання на пасяджэннях Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі» замяніць словамі «на Усебеларускім народным сходзе»;

пункт 16 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«16) назначае прадстаўнікоў Прэзідэнта ў Парламенце, памочнікаў, упаўнаважаных і іншых службовых асоб, пасады якіх вызначаны ў адпаведнасці з заканадаўствам, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.»;

пункт 18 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«18) узнагароджвае дзяржаўнымі ўзнагародамі, прывілейвае класныя чыны і званні, пазбавляе дзяржаўных узнагарод, класных чыноў і званняў на падставах, прадугледжаных законам.»;

пункт 20 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«20) вядзе перагаворы і падпісвае міжнародныя дагаворы, назначае на пасаду і вызваляе ад пасады паслоў і пастаянных прадстаўнікоў Рэспублікі Беларусь пры міжнародных арганізацыях.»;

пункт 22 пасля слоў «а таксама» дапоўніць словамі «спробаў гвалтоўнага змянення канстытуцыйнага ладу, захопу або прысваення дзяржаўнай улады, узброенага мяжыж, масавых і іншых.»;

з пункта 28 словы «Рэспублікі Беларусь» выключыць;
пункт 30 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«30) ажыццяўляе іншыя ўстаноўленыя Канстытуцыяй і законам паўнамоцтвы, неабходныя для рэалізацыі ўскладзеных на яго канстытуцыйных функцый.».

47. Частку другую артыкула 85 выкласці ў наступнай рэдакцыі:
«Указы і распараджэнні Прэзідэнта не павінны супярэчыць законам.».

48. У артыкуле 86: частку першую выкласці ў наступнай рэдакцыі:
«**Артыкул 86.** Прэзідэнт не можа займаць іншыя пасады, калі другое не прадугледжана Канстытуцыяй, а таксама атрымліваць апрача заробатнай платы грашовыя ўзнагароджванні, за выключэннем аўтарскага ўзнагароджвання за творы навукі, літаратуры і мастацтва.».

з часткі другой словы «і іншых грамадскіх аб'яднаннях, якія маюць палітычны мэты,» выключыць.

49. Артыкул 88 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«**Артыкул 88.** Прэзідэнт можа быць датэрмінова вызвалены ад пасады пры стойкай няздольнасці па стане здароўя ажыццяўляць абавязкі Прэзідэнта. Рашэнне аб датэрміновым вызваленні Прэзідэнта прымаецца большасцю не менш як дзве трэці галасоў ад поўнага складу Палаты прадстаўнікоў і большасцю не менш як дзве трэці галасоў ад поўнага складу Савета Рэспублікі на падставе заключэння спецыяльна створанай палатнай камісіі.

Прэзідэнт можа быць зняты з пасады Усебеларускім народным сходам па вырашэнні Прэзідэнтам Канстытуцыі або ўчынення дзяржаўнай здрады або іншага цяжкага злачынства.

Прапанова аб выстаўленні абвінавачання Прэзідэнта і зняцці яго з пасады ўносіцца Усебеларускім народным сходам па ініцыятыве не менш як адной трэці ад поўнага складу Палаты прадстаўнікоў або не менш як 150 тысяч грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія валодаюць выбарчым правам. Расследаванне абвінавачвання арганізоўваецца Усебеларускім народным сходам.

Рашэнне Усебеларускага народнага сходу аб зняцці Прэзідэнта з пасады прымаецца пасля атрымання заключэння Канстытуцыйнага Суда аб наяўнасці фактаў сістэматычнага або грубага парушэння Прэзідэнтам Канстытуцыі ў выпадку, калі Прэзідэнт абвінавачваецца ў такім парушэнні Канстытуцыі.

Рашэнне Усебеларускага народнага сходу аб зняцці Прэзідэнта з пасады лічыцца прынятым, калі за яго прагаласавала большасць ад поўнага складу Усебеларускага народнага сходу.

Непрыняцце Усебеларускім народным сходам рашэння аб зняцці Прэзідэнта з пасады на працягу двух месяцаў з дня ўнясення прапановы аб выстаўленні абвінавачвання азначае адхіленне абвінавачвання. Прапанова аб выстаўленні абвінавачвання Прэзідэнта і зняцці яго з пасады не можа ініцыявацца ў перыяд разгляду ў адпаведнасці з Канстытуцыяй пытання аб датэрміновым спыненні паўнамоцтваў Парламенту.

У выпадку зняцця Прэзідэнта ў сувязі з ўчыненнем злачынства справа па сутнасці абвінавачвання разглядаецца Вярхоўным Судом.».

50. Дапоўніць Канстытуцыю артыкулам 88' наступнага зместу:

«**Артыкул 88'.** У выпадку вакацыі пасады Прэзідэнта або немагчымасці выканання ім сваіх абавязкаў на падставах, прадугледжаных Канстытуцыяй, яго паўнамоцтвы да прынясення Прысягі новавыбраным Прэзідэнтам пераходзяць да Старшыні Савета Рэспублікі.

У выпадку гібелі Прэзідэнта ў выніку замаху на яго жыццё, здзяйснення акта тэрарызму, ваеннай агрэсіі, у выніку іншых дзеянняў гвалтоўнага характару:

пасяджэнні Савета Бяспекі праводзяцца пад кіраўніцтвам Старшыні Савета Рэспублікі;

неадкладна на падставе рашэння Савета Бяспекі ва ўстаноўленым парадку на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь уводзіцца надзвычайнае або ваеннае становішча;

дзяржаўныя органы і службовыя асобы дзейнічаюць у адпаведнасці з рашэннямі Савета Бяспекі.».

51. Артыкул 89 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«**Артыкул 89.** Прэзідэнт валодае недатактыльнасцю, яго гонар і годнасць ахоўваюцца законам.

Палажэнні часткі першай гэтага артыкула разглядаюцца на Прэзідэнта, які спыніў выкананне паўнамоцтваў у сувязі з заканчэннем тэрміну яго знаходжання на пасадзе або датэрмінова ў выпадку яго адстаўкі або стойкай няздольнасці па стане здароўя ажыццяўляць абавязкі Прэзідэнта.

Прэзідэнт, які спыніў выкананне сваіх паўнамоцтваў, не можа быць

прыцягнуты да адказнасці за дзеянні, учыненыя ў сувязі з ажыццяўленнем ім прэзідэнцкага паўнамоцтваў.

Статус Прэзідэнта, які спыніў выкананне сваіх паўнамоцтваў, устаўноўваецца законам.».

52. Дапоўніць Канстытуцыю главой 3' наступнага зместу:

УСЕБЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ СХОД

Артыкул 89'. Усебеларускі народны сход — найвышэйшы прадстаўнічы орган народаўладдзя Рэспублікі Беларусь, які вызначае стратэгічныя напрамкі развіцця грамадства і дзяржавы, забяспечвае непахіснасць канстытуцыйнага ладу, пераёмнасць пакаленняў і грамадзянскую згоду.

Артыкул 89'. Дэлегатамі Усебеларускага народнага сходу з'яўляюцца:

- 1) Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь;
- 2) Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, які спыніў выкананне сваіх паўнамоцтваў у сувязі са сканчэннем тэрміну яго знаходжання на пасадзе або датэрмінова ў выпадку яго адстаўкі;
- 3) прадстаўнікі заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады;
- 4) прадстаўнікі мясцовых Саветаў дэпутатаў;
- 5) прадстаўнікі грамадзянскай супольнасці.

Прадстаўнікі мясцовых Саветаў дэпутатаў і грамадзянскай супольнасці на Усебеларускі народны сход выбіраюцца ад кожнай вобласці і горада Мінска ў парадку, які вызначаецца законам.

Гранічная колькасць дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу складае 1200 чалавек.

Тэрмін паўнамоцтваў Усебеларускага народнага сходу складае пяць гадоў.

Усебеларускі народны сход склікаецца на першае пасяджэнне Цэнтральнай выбарчай камісіяй не пазней чым за 60 дзён пасля выбараў дэпутатаў.

Дэлегат Усебеларускага народнага сходу прымае ўдзел у рабоце Усебеларускага народнага сходу без адрыву ад працоўнай (службовай) дзейнасці.

Калегіяльным органам, які забяспечвае ў парадку, устаноўленым законам, аператыўнае вырашэнне пытанняў, што ўваходзяць у кампетэнцыю Усебеларускага народнага сходу, з'яўляецца Прэзідыум.

Старшыня Усебеларускага народнага сходу, яго намеснікі і іншыя члены Прэзідыума выбіраюцца Усебеларускім народным сходам тайным галасаваннем.

Артыкул 89'. Усебеларускі народны сход:

- 1) зацвярджае асноўныя напрамкі ўнутранай і знешняй палітыкі, ваенную дактрыну, канцэпцыю нацыянальнай бяспекі;
- 2) зацвярджае праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь;
- 3) заслухоўвае Прэм'ер-міністра аб выкананні праграм сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь;
- 4) прапануе змяненні і дапаўненні ў Канстытуцыю;
- 5) прапануе правядзенне рэспубліканскіх рэфэрэндумаў;
- 6) мае права разглядаць пытанне аб легітымнасці выбараў;
- 7) прымае рашэнне аб зняцці Прэзідэнта з пасады ў выпадку сістэматычнага або грубага парушэння ім Канстытуцыі або ўчынення дзяржаўнай здрады або іншага цяжкага злачынства;
- 8) мае права ўвесці на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь надзвычайнае або ваеннае становішча пры наяўнасці падстаў, прадугледжаных Канстытуцыяй, і ў выпадку бяздзейнасці Прэзідэнта па гэтых пытаннях; увядзенне надзвычайнага або ваеннага становішча разглядаецца Усебеларускім народным сходам па ініцыятыве Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу або Савета Рэспублікі;
- 9) па прапанове Прэзідэнта, папярэдняй ўзгодненай з Прэзідыумам Усебеларускага народнага сходу: выбірае Старшыню, намесніка Старшыні і суддзюў Канстытуцыйнага

Суда і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам;

выбірае Старшыню, намеснікаў Старшыні і суддзюў Вярхоўнага Суда і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам;

выбірае Старшыню і членаў Цэнтральнай выбарчай камісіі і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам;

10) па прапанове Прэзідэнта прымае рашэнне аб магчымасці накіравання ваеннаслужачых, супрацоўнікаў ваенізаваных арганізацый, іншых асоб за межы Рэспублікі Беларусь для ўдзелу ў забеспячэнні калектывнай бяспекі і дзейнасці па падтрыманні міжнароднага міру і бяспекі;

11) устаўноўвае дзяржаўныя святы і святочныя дні;

12) узнагароджвае Прэзідэнта дзяржаўнымі ўзнагародамі, а таксама прапановуе асоб для ўзнагароджвання дзяржаўнымі ўзнагародамі;

13) дае абавязковыя для выканання даручэнні дзяржаўным органам і службовым асобам, атрымлівае інфармацыю ад дзяржаўных органаў і службовых асоб, ажыццяўляе іншыя ўстаноўленыя Канстытуцыяй і законам паўнамоцтвы, неабходныя для рэалізацыі ўскладзеных на яго канстытуцыйных функцый.

Артыкул 89'. Пасяджэнні Усебеларускага народнага сходу праводзяцца не радзей чым адзін раз на год.

Усебеларускі народны сход можа быць скліканы на пазачарговае пасяджэнне па ініцыятыве Прэзідэнта, Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу, абедзвюх палат Нацыянальнага сходу (сумесным рашэннем), а таксама па ініцыятыве не менш як 150 тысяч грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія валодаюць выбарчым правам.

Артыкул 89'. Усебеларускі народны сход для рэалізацыі ўскладзеных на яго канстытуцыйных функцый прымае рашэнні.

Рашэнні Усебеларускага народнага сходу з'яўляюцца абавязковымі для выканання і могуць адмяняць прававыя акты, іншыя рашэнні дзяржаўных органаў і службовых асоб, якія супярэчаць інтарэсам нацыянальнай бяспекі, за выключэннем актаў судовых органаў.

Артыкул 89'. Кампетэнцыя, парадак фарміравання і дзейнасці Усебеларускага народнага сходу вызначаюцца Канстытуцыяй і законам.».

53. У артыкуле 91:

частку другую дапоўніць сказам наступнага зместу: «Членам Савета Рэспублікі пажыццёва з'яўляюцца Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, які спыніў выкананне сваіх паўнамоцтваў у сувязі са сканчэннем тэрміну яго знаходжання на пасадзе або датэрмінова ў выпадку яго адстаўкі.»;

у частцы трэцяй словы «як за чатыры месяцы і праводзяцца не пазней за 30 дзён да заканчэння паўнамоцтваў палат дзеючага склікання» замяніць словамі «як за тры месяцы да адзінага дня галасавання.».

54. У артыкуле 92: частку трэцюю выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Депутаты Палаты прадстаўнікоў ажыццяўляюць свае паўнамоцтвы ў Парламенце на прафесійнай аснове.»;

другі сказ часткі чацвёртай пасля слоў «не можа быць» дапоўніць словамі «членам Урада.».

55. У артыкуле 93:

у частцы першай словы «чатыры гады» замяніць словамі «пяць гадоў, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.»;

частку другую выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Першае пасля выбараў сесія палат Парламенту склікаецца Цэнтральнай выбарчай камісіяй і пачынае сваю работу не пазней як праз 30 дзён пасля выбараў. Адлік трыццацідзённага тэрміну для склікання і пачатку работы першай сесіі Палаты прадстаўнікоў ажыццяўляецца з дня выбараў. Адлік трыццацідзённага тэрміну для склікання і пачатку работы першай сесіі Савета Рэспублікі ажыццяўляецца з дня першага пася-

джэння дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўню на выбарах членаў Савета Рэспублікі ад вобласці або горада Мінска.».

56. У артыкуле 94:

у частцы першай слова «згоды» замяніць словамі «папярэдняй згоды»;

у частцы чацвёртай словы «або зняцці» замяніць словамі «Прэзідэнта ад пасады або ў перыяд вырашэння Усебеларускім народным сходам пытання аб зняцці»;

частку другую дапоўніць словамі «і ў апошні год паўнамоцтваў Парламенту»;

дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу:

«У выпадку роспуску палат Парламенту новавыбраны склад адпаведнай палаты ажыццяўляе свае паўнамоцтвы да пачатку паўнамоцтваў Парламенту, выбранага ў адзіны дзень галасавання.».

57. Артыкул 95 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«**Артыкул 95.** Палаты збіраюцца на сесію, якая адкрываецца ў трэці аўторак верасня і закрываецца ў апошні працоўны дзень чэрвеня наступнага года.

Палата прадстаўнікоў, Савет Рэспублікі ў выпадку асаблівай неабходнасці склікаюцца на нечарговую сесію старшынямі палат па ініцыятыве Прэзідэнта або большасці дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі ад поўнага складу кожнай з палат па парадку дня і ў тэрмін, вызначаны ініцыятарам.».

58. У частках першай і другой артыкула 96 слова «намесніка» замяніць словамі «намеснікаў».

59. У частцы першай артыкула 97:

у пункце 1: пасля слова «Прэзідэнта» дапоўніць пункт словамі «, Усебеларускага народнага сходу, не менш як адной трэці ад поўнага складу кожнай з палат Парламенту»;

словы «, аб тлумачэнні Канстытуцыі» выключыць;

у пункце 2:

словы «, у тым ліку аб зацвярджэнні асноўных напрамкаў унутранай і знешняй палітыкі Рэспублікі Беларусь; азначэння дактрыны; ратыфікацыі» замяніць словамі «аб ратыфікацыі»;

словы «зацвярджэнні рэспубліканскага бюджэту і справаздачы аб яго выкананні» выключыць;

словы «аб правым рэжыме ваеннага і надзвычайнага становішча» замяніць словамі «аб правым рэжыме надзвычайнага і ваеннага становішча»;

дапоўніць пункт словамі «; праекты іншых законаў»;

дапоўніць частку пунктам 2' наступнага зместу:

«2' разглядае праекты законаў аб рэспубліканскім бюджэце і аб зацвярджэнні справаздачы аб яго выкананні. Праекты законаў аб рэспубліканскім бюджэце і аб зацвярджэнні справаздачы аб яго выкананні ўносяцца ў Палату прадстаўнікоў Урада па ўзгадненні з Прэзідэнтам.»;

пункт 4 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«4) дае папярэдняю згоду Прэзідэнту на назначэнне на пасаду Прэм'ер-міністра.»;

дапоўніць частку пунктам 5' наступнага зместу:

«5' штогод заслухоўвае інфармацыю Генеральнага пракурора, Старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю і Старшыні Праўлення Нацыянальнага банка.»;

дапоўніць частку пунктам 2' наступнага зместу:

«2' штогод заслухоўвае інфармацыю Генеральнага пракурора, Старшыні Камітэта дзяржаўнага

кантролю і Старшыні Праўлення Нацыянальнага банка аб рэзультатах іх дзейнасці»;

пункты 3 і 4 выключыць;
пункт 5 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«5) аналізе дзейнасці мясцовых Саветаў дэпутатаў, прымае меры па развіцці мясцовага самакіравання; адмяняе рашэнні мясцовых Саветаў дэпутатаў, якія не адпавядаюць заканадаўству»;

пункт 7 выключыць.
61. У артыкуле 99: частку першую пасля слова «Прэзідэнт» дапоўніць словамі «Усебеларускаму народнаму сходу»;

у частцы другой словы «могучы ўносіцца ў Палату прадстаўнікоў толькі са згоды Прэзідэнта або па яго даручэнні — Урада» замяніць словамі «ўносіцца ў Палату прадстаўнікоў пры наяўнасці заключэння Урада».

62. У артыкуле 100: пасля часткі другой дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу: «Закон аб рэспубліканскім бюджэце на чарговы фінансавы год прымаецца да пачатку фінансавога года. У выпадку непрыняцця закона аб рэспубліканскім бюджэце ва ўказаны тэрмін ажыццяўляецца часовае кіраванне рэспубліканскім бюджэтам.»; частку шостую выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Закон, прыняты Палатай прадстаўнікоў і адобраны Саветам Рэспублікі або прыняты Палатай прадстаўнікоў у парадку, прадугледжаным дадзеным артыкулам, прадстаўляецца ў дзесяцідзёны тэрмін Прэзідэнту на падпіс. Калі Прэзідэнт згодны з тэкстам закона, ён у двухтыднёвы тэрмін падпісвае закон.»;

пасля часткі шостаў дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу: «Калі Прэзідэнт на працягу ўказанага тэрміну звернецца ў Канстытуцыйны Суд з прапановай аб правярэнні канстытуцыйнасці закона, тэрмін для падпісання такога закона прыпыняецца на час разгляду прапановы Канстытуцыйным Судом. Заканчэнне Канстытуцыйнага Суда павінна быць прынята не пазней як за дзесяць дзён з дня ўнясення Прэзідэнтам адпаведнай прапановы. Калі Канстытуцыйны Суд пацвердзіць канстытуцыйнасць закона, Прэзідэнт падпісвае яго ў пяцідзёны тэрмін з дня прыняцця Канстытуцыйным Судом адпаведнага заключэння. У выпадку прызнання Канстытуцыйным Судом закона не адпаведным Канстытуцыі Прэзідэнт вяртае яго ў Палату прадстаўнікоў.

Калі Прэзідэнт не вяртае які-небудзь закон на працягу двух тыднёў пасля таго, як ён быў прадстаўлены Прэзідэнтам, а ў выпадку прыняцця Канстытуцыйным Судом заключэння аб канстытуцыйнасці закона — пачынае дзеянне з дня прыняцця адпаведнага заключэння, закон лічыцца падпісаным. Закон не лічыцца падпісаным і не ўступае ў сілу, калі ён не мог быць вярнуць у Парламент у сувязі з заканчэннем сесіі.».

63. Артыкул 101 выключыць.

64. У артыкуле 103: пасля часткі першай дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу:

«Палаты могуць збірацца сумесна для заслухоўвання штогадовай інфармацыі Генеральнага пракурора, Старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю і Старшыні Праўлення Нацыянальнага банка аб рэзультатах іх дзейнасці, а таксама для вырашэння іншых пытанняў, якія ўваходзяць у кампетэнцыю Парламенту.»;

з часткі трэцяй словы «, якія ўтвараюцца або выбіраюцца Парламентом» выключыць;

у частцы чацвёртай словы «на ім прысутнічае не менш як дзве трэці» замяніць словамі «ў ім удзельнічае большасць».

65. У артыкуле 104: частку чацвёртую выключыць;

у частцы пятай: пасля слова «неадкладнаму» дапоўніць частку словам «афіцыйнаму»;

другі сказ выключыць.

66. Артыкул 105 пасля слова «вызначаецца» дапоўніць словамі «законам і».

67. У артыкуле 106: у частцы чацвёртай словы «іншых рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання» замяніць словамі «іншых дзяржаўных органаў і арганізацый»; у частцы пятай слова «згоды» замяніць словамі «папярэдняй згоды»; у частцы сёмай: дапоўніць частку пунктам 4¹ наступнага зместу:

«4¹) штогод інфармуе Усебеларускі народны сход аб выкананні праграм сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь»;

у пункце 5 словы «выконвае іншыя функцыі» замяніць словамі «ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы».

68. Артыкул 107 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 107. Урад Рэспублікі Беларусь: кіруе сістэмай падпарадкаваных яму рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання і іншых арганізацый, а таксама па пытаннях, якія ўваходзяць у яго кампетэнцыю, сістэмай мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў; распрацоўвае асноўныя напрамкі ўнутранай і знешняй палітыкі і прымае меры па іх рэалізацыі;

распрацоўвае і ўносіць па ўзгодненні з Прэзідэнтам у Палату прадстаўнікоў праекты законаў аб рэспубліканскім бюджэце і аб зацвярджэнні справаздачы аб яго выкананні; забяспечвае выкананне рэспубліканскага бюджэту;

забяспечвае правядзенне адзінай эканамічнай, фінансавай, крэдытнай і грашовай палітыкі, дзяржаўнай палітыкі ў галіне навукі і інвацыій, культуры, адукцыі, аховы здароўя, экалогіі, сацыяльнага забеспячэння і аплаты працы, дзяржаўна-прыватнага партнёрства;

прымае меры па забеспячэнні правоў і свабод грамадзян, абароне інтарэсаў дзяржавы па нацыянальнай бясьпецы і абараназдольнасці, аховах ўласнасці і грамадскага парадку, барацьбе са злчынасцю; выступае ад імя ўласніцкай і дачыненні да маёмасці, якая з'яўляецца ўласнасцю Рэспублікі Беларусь; арганізуе кіраванне дзяржаўнай ўласнасцю;

забяспечвае выкананне Канстытуцыі, рашэнняў Усебеларускага народнага сходу, законаў, актаў Прэзідэнта;

адмяняе акты міністэрстваў і іншых падначаленых яму рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання; уносіць Прэзідэнту прапановы аб адмене рашэнняў мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў у выпадку неадпаведнасці іх заканадаўству; ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы, ускладзеныя на яго Канстытуцыяй, законамі і актамі Прэзідэнта.».

69. У артыкуле 108: у частцы першай словы «Рэспублікі Беларусь выдае» замяніць словам «прымае»;

пасля часткі другой дапоўніць артыкул часткай наступнага зместу: «Пастановы Урада і распараджэнні Прэм'ер-міністра не павінны супярэчыць законам і рашэнням Прэзідэнта.».

70. У артыкуле 109: у частцы першай словы «належаць судам» замяніць словамі «ажыццяўляюцца судамі»; частку трэцяю пасля слова «вызначаецца» дапоўніць словамі «Канстытуцыяй і».

71. Артыкул 112 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 112. Суды ажыццяўляюць правасуддзе на падставе Канстытуцыі і прынятых у адпаведнасці з ёй іншых нарматыўных прававых актаў.

Калі пры разглядзе канкрэтнай справы ў судзе ўзнікнуць сумненні ў канстытуцыйнасці нарматыўнага прававога акта, які падлягае прымяненню, суд да вынясення судовай пастановы ставіць ва ўстаноўленым законам парадку перад Канстытуцыйным Судом пытанне аб правярэнні канстытуцыйнасці дадзенага нарматыўнага прававога акта.».

72. Дапоўніць Канстытуцыю артыкулам 112¹ наступнага зместу:

«Артыкул 112¹. Вярхоўны Суд узначальвае сістэму судовай агульнай юрысдыкцыі і з'яўляецца найвышэйшым судовам органам, які ажыццяўляе правасуддзе праз грамадзянскае, крмінальнае і іншыя формы судаводства, прадугледжаныя законам.

Старшыня, намеснік Старшыні і суддзі Вярхоўнага Суда выбіраюцца і вызваляюцца ад пасады Усебеларускім народным сходам. Старшыня і намеснік Старшыні Вярхоўнага Суда выбіраюцца з ліку суддзяў Вярхоўнага Суда.».

73. Артыкул 113 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 113. Справы ў судах разглядаюцца суддзямі аднаасобна, а ў прадугледжаных законам выпадках — калегіяльна.».

74. У частцы другой артыкула 115 словы «грамадзян і службовых асоб» замяніць словамі «дзяржаўных органаў, іншых арганізацый, службовых асоб і грамадзян».

75. Артыкул 116 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 116. Канстытуцыйны Суд ажыццяўляе кантроль за канстытуцыйнасцю нарматыўных прававых актаў у дзяржаве праз канстытуцыйнае судаводства ў мэтах абароны канстытуцыйнага ладу Рэспублікі Беларусь, гарантваных Канстытуцыяй правоў і свабод чалавека і грамадзян, забеспячэння вяршэнства Канстытуцыі і яе прамога дзеяння на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Канстытуцыйны Суд фарміруецца з колькасці 12 суддзяў з высокакваліфікаваных спецыялістаў у галіне права, якія маюць, як правіла, вучуную ступень.

Старшыня, намеснік Старшыні і суддзі Канстытуцыйнага Суда выбіраюцца і вызваляюцца ад пасады Усебеларускім народным сходам. Старшыня і намеснік Старшыні і суддзі Канстытуцыйнага Суда выбіраюцца з ліку суддзяў Канстытуцыйнага Суда.

Суддзі Канстытуцыйнага Суда выбіраюцца на 11 гадоў. Кампетэнцыя, арганізацыя і парадак дзейнасці Канстытуцыйнага Суда вызначаюцца Канстытуцыяй і законам.».

76. Дапоўніць Канстытуцыю артыкулам 116¹ наступнага зместу: «Артыкул 116¹. Канстытуцыйны Суд па прапановах Прэзідэнта, Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу, Палаты прадстаўнікоў, Савета Рэспублікі, Вярхоўнага Суда, Савета Міністраў дае заключэнні:

аб тлумачэнні Канстытуцыі; аб адпаведнасці Канстытуцыі закону, указу Прэзідэнта, пастановы Савета Міністраў, нарматыўных прававых актаў іншых дзяржаўных органаў.

Канстытуцыйны Суд па прапановах Прэзідэнта дае заключэнні:

аб канстытуцыйнасці праектаў законаў аб унесенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю; аб адпаведнасці Канстытуцыі закону, прынятых Парлантам, да іх падпісання Прэзідэнтам; аб канстытуцыйнасці пытанняў, якія выносяцца на рэспубліканскі рэфэрэндум; аб адпаведнасці Канстытуцыі міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь, якія не ўступілі ў сілу.

У выпадках, прадугледжаных Канстытуцыяй, Канстытуцыйны Суд у двухтыднёвы тэрмін дае заключэнні: па прапанове Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу аб наяўнасці фактаў сістэматычнага або грубага парушэння Прэзідэнтам Канстытуцыі;

па прапанове Прэзідэнта аб наяўнасці фактаў сістэматычнага або грубага парушэння палатамі Парламента Канстытуцыі.

Канстытуцыйны Суд па прапанове Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу дае заключэнні аб канстытуцыйнасці правядзення выбараў Прэзідэнта, дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі.

Канстытуцыйны Суд у парадку, устаноўленым законам, выносіць

рашэнні:

па скаргах грамадзян на парушэнні іх канстытуцыйных правоў і свабод, правяраючы канстытуцыйнасць законаў, прымененых у канкрэтнай справе, калі вышараны ўсе іншыя сродкі судовай абароны;

па запыхах судовай абароны, правяраючы канстытуцыйнасць нарматыўных прававых актаў, якія падлягаюць прымяненню пры разглядзе судамі канкрэтнай справы.

Заклучэнні і рашэнні Канстытуцыйнага Суда з'яўляюцца канчатковымі, абскарджанню і апратэставанню не падлягаюць.».

77. Артыкул 118 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 118. Мясцовы Савет дэпутатаў выбіраюцца грамадзянамі адпаведных адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак тэрмінам на пяць гадоў, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.

У выпадку роспуску мясцовага Савета дэпутатаў новавыбраны склад гэтага Савета дэпутатаў ажыццяўляе свае паўнамоцтвы да пачатку паўнамоцтваў мясцовых Саветаў дэпутатаў, выбраваных у адзіны дзень галасавання.».

78. У абзацы другім артыкула 121 словы «эканамічнага і сацыяльнага» замяніць словам «сацыяльна-эканамічнага».

79. У артыкуле 125: частку першую выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 125. Нагляд за дэклараваным і аднаасобным выкананнем законаў, указаў і іншых нарматыўных прававых актаў міністэрствамі і іншымі падначаленымі Савету Міністраў органамі, мясцовымі прадстаўнічымі і выканаўчымі органамі, грамадскімі аб'яднаннямі, іншымі арганізацыямі, службовымі асобамі і грамадзянамі ўключаецца на Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь і падначаленыя яму пракуроры.»;

у частцы другой слова «рашэнняў» замяніць словам «пастановаў».

80. У частцы першай артыкула 126 словы «які назначаецца Прэзідэнтам са згоды» замяніць словамі «які назначаецца на пасаду і вызваляецца ад пасады Прэзідэнтам з папярэдняй згоды».

81. У частцы другой артыкула 130 словы «значаецца Прэзідэнтам» замяніць словамі «значаецца на пасаду і вызваляецца ад пасады Прэзідэнтам з папярэдняй згоды Савета Рэспублікі».

82. З часткі першай артыкула 132 словы «прадпрыемстваў, устаноў» выключыць.

83. З артыкула 134 словы «і дзяржаўных пазабюджэтных фондаў» выключыць.

84. Назву раздзела VIII выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«РАЗДЗЕЛ VIII
ПАРАДАК ЗМЯНЕННЯ ДАПАЎНЕННЯ КАНСТЫТУЦЫІ».

85. Артыкул 137 выключыць.

86. У артыкуле 138 словы «Прэзідэнта або» замяніць словамі «Прэзідэнта, Усебеларускага народнага сходу, не менш чым адной трэці ад поўнага складу кожнай з палат Парламента або».

87. Частку другую артыкула 139 пасля слова «назваўчайнага» дапоўніць словамі «або ваеннага».

88. Артыкул 140 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«Артыкул 140. Законы аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю, аб увядзенні ў дзеянне названых законаў лічацца прынятымі, калі за іх прагаласавала не менш як дзве трэці ад поўнага складу кожнай з палат Парламента.

Змяненні і дапаўненні Канстытуцыі могуць быць праведзены праз рэфэрэндум. Рашэнне аб змяненні і дапаўненні Канстытуцыі шляхам рэфэрэндуму лічыцца прынятым, калі за яго прагаласавала больш за палову грамадзян, якія прынялі ўдзел у галасаванні. Лічыцца, што рэфэрэндум адбыўся, калі ў ім прынялі ўдзел больш за палову грамадзян, унесеныя ў спісы для галасавання.

Раздзелы I, II, IV, VIII Канстытуцыі могуць быць зменены толькі шляхам рэфэрэндуму.».

89. Раздзел IX выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«РАЗДЗЕЛ IX
ЗАКЛЮЧНЫЯ І ПЕРАХОДНЫЯ ПАЛАЖЭННІ

Артыкул 141. Змяненні і дапаўненні Канстытуцыі ўступаюць у сілу праз дзесяць дзён пасля афіцыйнага апублікавання такіх змяненняў і дапаўненняў, калі іншае не вызначана ў гэтым раздзеле.

Артыкул 142. Законы, указы Прэзідэнта і іншыя акты, якія дзейнічалі да ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі, прымяняюцца ў частцы, якая не супярэчыць Канстытуцыі.

На працягу двух гадоў пасля ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі законы, прадугледжаныя ў Канстытуцыі, указы і распраджэнні Прэзідэнта павінны быць прыведзены ў адпаведнасць з Канстытуцыяй.

Дэкрэты Прэзідэнта, выдадзеныя да ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі, прымяняюцца да прызнання іх страціўшымі сілу законам. Палажэнні адпаведных декрэтаў маюць прырытэт у адносінах да прынятых да іх выдання палажэнняў закону.

Артыкул 143. Дзяржаўныя органы (службовыя асобы) ажыццяўляюць сваю дзейнасць на працягу тэрміну, на які яны былі ўтвораныя (выбраны, назначаны), або да спынення іх паўнамоцтваў ва ўстаноўленым парадку.

Змяненні і дапаўненні Канстытуцыі, якія абмяжоўваюць колькасць тэрміну, на працягу якога адна і тая ж асоба можа займаць пасаду Прэзідэнта, уступаюць у сілу з дня ўступлення на пасаду новавыбранага Прэзідэнта.

Артыкул 144. Закон, які вызначае кампетэнцыю, парадак фарміравання і дзейнасці Усебеларускага народнага сходу, падлягае прыняццю на працягу года з дня ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі. Асоба, якая займае пасаду Прэзідэнта на дату ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі, можа адначасова з'яўляцца Прэзідэнтам і Старшыняй Усебеларускага народнага сходу.

Артыкул 145. Да фарміравання Усебеларускага народнага сходу выбранне (назначэнне), вызваленне ад пасады Старшыні, намесніка Старшыні і суддзяў Канстытуцыйнага Суда, Старшыні, намесніка Старшыні і суддзяў Вярхоўнага Суда, Старшыні і членаў Цэнтральнай выбарчай камісіі, а таксама іншыя паўнамоцтвы, што перадаюцца Усебеларускаму народнаму сходу, ажыццяўляюцца ў парадку, які дзейнічае да ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі.

Артыкул 146. Члены Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў прызначаюцца членамі Цэнтральнай выбарчай камісіі і захоўваюць свае паўнамоцтвы на ўвесь тэрмін іх выбарыня (назначэння).

Цэнтральная выбарчая камісія ажыццяўляе паўнамоцтвы па арганізацыі і выбарах дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу пасля ўступлення ў сілу закона, які вызначае кампетэнцыю, парадак фарміравання і дзейнасці Усебеларускага народнага сходу.

Артыкул 147. Палаты Нацыянальнага сходу сёмага склікання захоўваюць свае паўнамоцтвы да пачатку паўнамоцтваў палат Нацыянальнага сходу восьмага склікання.

Мясцовы Савет дэпутатаў дваццаць восьмага склікання ажыццяўляе свае паўнамоцтвы да пачатку паўнамоцтваў мясцовых Саветаў дэпутатаў дваццаці дзвятага склікання.

Выбары дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў восьмага склікання, дэпутаты мясцовых Саветаў дэпутатаў дваццаці дзвятага склікання правесці ў адзіны дзень галасавання ў апошнюю нядзелю лютага 2024 г.

Артыкул 148. Частка пята артыкула 116¹ Канстытуцыі ўступае ў сілу пасля прывядзення заканадаўства аб канстытуцыйным судаводстве ў адпаведнасць са змяненнямі і дапаўненнямі Канстытуцыі і прымяняецца ў дачыненні да законаў і іншых нарматыўных прававых актаў, прымененых (якія падлягаюць прымяненню) у канкрэтнай справе пасля яе ўступлення ў сілу.».

КАНСТЫТУЦЫЯ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ СА ЗМЯНЕННЯМІ І ДАПАЎНЕННЯМІ, ЯКІЯ ВЫНОСЯЦА НА РЭФЕРЭНДУМ

Мы, народ Рэспублікі Беларусь (Беларусь), зыходзячы з адказнасці за цяперашні стан і будучыню Беларусі,

усведамляючы сябе паўнапраўным суб'ектам сусветнага супольніцтва і пацвярджаючы сваю прыхільнасць да агульначалавечых каштоўнасцей,

грунтуючыся на сваім неад'емным праве на самавызначэнне, захаванне нацыянальнай самабытнасці і суверэнітэту, абпіраючыся на шматвяковую гісторыю развіцця беларускай дзяржаўнасці, культурнай і духоўнай традыцыі, свярджваючы правы і свабоды чалавека і грамадзяніна, асновы прававой дзяржавы і сацыяльна справядлівага грамадства,

жадаючы забяспечыць мір і грамадзянскую згоду, дабрабыт грамадзян, непахіснасць народаўладдзя, незалежнасць і росквіт Рэспублікі Беларусь, прымаем гэту Канстытуцыю — Асноўны Закон Рэспублікі Беларусь.

РАЗДЗЕЛ I АСНОВЫ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА ЛАДУ

Артыкул 1. Рэспубліка Беларусь — унітарная дэмакратычная сацыяльна-прававая дзяржава.

Рэспубліка Беларусь валодае вяршэнствам і паўнотай улады на сваёй тэрыторыі, самастойна ажыццяўляе ўнутраную і знешнюю палітыку.

Рэспубліка Беларусь абараняе сваю незалежнасць і тэрытарыяльную цэласнасць, канстытуцыйны лад, забяспечвае законнасць і правапарадак.

Артыкул 2. Чалавек, яго правы, свабоды і гарантыі іх рэалізацыі з'яўляюцца найвышэйшай каштоўнасцю і мэтай грамадства і дзяржавы.

Дзяржава адказная перад грамадзянінам за стварэнне ўмоў для свабоднага і годнага развіцця асобы. Грамадзянін адказны перад дзяржавай за няхільнае выкананне абавязкаў, якія ўскладзены на яго Канстытуцыяй.

Артыкул 3. Адзінай крыніцай дзяржаўнай улады і носьбітам суверэнітэту ў Рэспубліцы Беларусь з'яўляецца народ. Народ ажыццяўляе сваю ўладу непасрэдна, праз прадстаўнічыя і іншыя органы ў формах і межах, вызначаных Канстытуцыяй.

Любыя дзеянні па змяненні канстытуцыйнага ладу і дасягненні дзяржаўнай улады гвалтоўнымі метадамі, а таксама шляхам іншага парушэння законаў Рэспублікі Беларусь караюцца згодна з законам.

Артыкул 4. Дэмакратыя ў Рэспубліцы Беларусь ажыц-

цяўляецца на аснове ідэалогіі беларускай дзяржавы, а таксама разнастайнасці палітычных інстытутаў і поглядаў.

Ідэалогія палітычных партый, рэлігійных або іншых грамадскіх аб'яднанняў, сацыяльных груп не можа ўстанаўлівацца ў якасці абавязковай для грамадзян.

Артыкул 5. Палітычныя партыі, іншыя грамадскія аб'яднанні, дзейнічаючы ў рамках Канстытуцыі і законаў Рэспублікі Беларусь, садзейнічаюць рэалізацыі і абароне правоў, свабод і інтарэсаў чалавека і грамадзяніна.

Палітычныя партыі і іншыя грамадскія аб'яднанні маюць права карыстацца дзяржаўнымі сродкамі масавай інфармацыі ў парадку, вызначаным заканадаўствам.

Забараняецца стварэнне і дзейнасць палітычных партый, а таксама іншых грамадскіх аб'яднанняў, якія маюць на мэце гвалтоўнае змяненне канстытуцыйнага ладу ці вядуць прапаганду вайны, сацыяльнай, нацыянальнай, рэлігійнай і расавай варожасці.

Артыкул 6. Дзяржаўная ўлада ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца на аснове падзелу яе на заканадаўчую, выканаўчую і судовую. Дзяржаўныя органы ў межах сваіх паўнамоцтваў самастойна: асабі ўзаемадзейнічаюць паміж сабой, стрымліваюць і ўраўнаважваюць адзін аднаго.

Артыкул 7. У Рэспубліцы Беларусь устанаўліваецца прынцып вяршэнства права.

Канстытуцыя мае найвышэйшую юрыдычную сілу і прамое дзеянне на ўсёй тэрыторыі Рэспублікі Беларусь. Іншыя правыя акты выдаюцца на аснове і ў адпаведнасці з Канстытуцыяй.

Дзяржава, усе яе органы і службовыя асобы, арганізацыі і грамадзяне дзейнічаюць у межах Канстытуцыі і прынятых у адпаведнасці з ёю актаў заканадаўства.

Правыя акты або іх асобныя палажэнні, прызначаныя ва ўстаноўленым законам парадку супярэчнымі з палажэннямі Канстытуцыі, не маюць юрыдычнай сілы.

Нарматыўныя правыя акты падлягаюць афіцыйнаму апублікаванню або даводзяцца да ўсеагульнага ведама іншым прадугледжаным законам спосабам.

Артыкул 8. Рэспубліка Беларусь прызнае прыярытэт агульнапрызнаных прынцыпаў міжнароднага права і забяспечвае адпаведнасць ім заканадаўствам.

Рэспубліка Беларусь у адпаведнасці з нормаў міжнароднага права можа на добраахотнай аснове уваходзіць у міждзяржаўныя ўтварэнні і вядуць з іх.

Не дапускаецца заключэнне міжнародных дагавораў, якія супярэчаць Канстытуцыі.

Артыкул 9. Тэрыторыя Рэспублікі Беларусь з'яўляецца натуральнай умовай існавання і прасторай мяхой самавызначэння народа, асновай яго дабрабыту і суверэнітэту Рэспублікі Беларусь.

Тэрыторыя Беларусі адзіная і неадчужальная. Адміністрацыйна-тэрытарыяльнае ўладкаванне дзяржавы вызначаецца законам.

Артыкул 10. Грамадзяніну Рэспублікі Беларусь гарантуецца абарона і доступнасць дзяржавы як на тэрыторыі Беларусі, так і за яе межамі.

Ніхто не можа быць пазбаўлены грамадзянства Рэспублікі Беларусь або права змяніць грамадзянства.

Грамадзянін Рэспублікі Беларусь не можа быць выдзены замежнай дзяржаве, калі іншае не прадугледжана міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь.

Набыццё і спыненне грамадзянства ажыццяўляюцца ў адпаведнасці з законам.

Артыкул 11. Замежныя грамадзяне і асобы без грамадзянства на тэрыторыі Беларусі карыстаюцца правамі і свабодамі і выконваюць абавязкі на роўні з грамадзянамі Рэспублікі Беларусь, калі іншае не вызначана Канстытуцыяй, законам і міжнароднымі дагаворамі.

Артыкул 12. Рэспубліка Беларусь можа надаваць права прытулку асобам, якія церпяць пераслед у іншых дзяржавах за палітычныя, рэлігійныя перакананні або нацыянальную прыналежнасць.

Артыкул 13. Уласнасць можа быць дзяржаўнай і прыватнай.

Дзяржава надае ўсім роўныя правы для ажыццяўлення гаспадарчай і іншай дзейнасці, акрамя забароненай законам, і гарантуе роўную абарону і роўныя ўмовы для развіцця ўсіх форм уласнасці.

Дзяржава гарантуе ўсім роўныя магчымасці свабоднага выкарыстання здольнасцей і маёмасці для прадпрэмыяльнай і іншай не забароненай законам эканамічнай дзейнасці.

Дзяржава ажыццяўляе рэгуляванне эканамічнай дзейнасці ў інтарэсах чалавека і грамадства; забяспечвае накіраванне і каардынацыю дзяржаўнай і прыватнай эканамічнай дзейнасці ў сацыяльных мэтах.

Нетры, воды, лясы складаюць выключную ўласнасць дзяржавы. Землі сельскагаспадарчага прызначэння знаходзяцца ва ўласнасці дзяржавы.

Законам могуць быць вызначаны і іншыя аб'екты, якія знаходзяцца толькі ва ўласнас-

ці дзяржавы, або ўстаноўлены асобы парадак пераходу іх у прыватную ўласнасць, а таксама замацавана выключнае права дзяржавы на ажыццяўленне асобных відаў дзейнасці.

Дзяржава гарантуе працоўным права прымаць удзел у кіраванні арганізацыямі з мэтай павышэння эфектыўнасці іх работы і палепшэння сацыяльна-эканамічнага ўзроўню жыцця.

Артыкул 14. Дзяржава рэгулюе адносіны паміж сацыяльнымі, нацыянальнымі і іншымі супольнасцямі на аснове прынцыпаў роўнасці перад законам, павагі іх правоў і інтарэсаў.

Адносіны ў сацыяльна-працоўнай сферы паміж арганізацыямі дзяржаўнага кіравання, аб'яднаннямі наймальнікаў і прафесійнымі саюзамі ажыццяўляюцца на прынцыпах сацыяльнага партнёрства і ўзаемадзейня бакоў.

Артыкул 15. Дзяржава адказная за захаванне гісторыка-культурнай і духоўнай спадчыны, свабоднае развіццё культур усіх нацыянальных супольнасцей, якія пражываюць у Рэспубліцы Беларусь.

Дзяржава забяспечвае захаванне гістарычнай праўды і памяці аб гераічным падвигу беларускага народа ў гады Вялікай Айчыннай вайны.

Артыкул 16. Рэлігія і веравызнанні роўныя перад законам.

Узаемаадносіны дзяржавы і рэлігійных арганізацый рэгулююцца законам з улікам іх уплыву на фарміраванне духоўных, культурных і дзяржаўных традыцый беларускага народа.

Забараняецца дзейнасць рэлігійных арганізацый, іх арганізацыі і прадстаўнікоў, якая накіравана супраць суверэнітэту Рэспублікі Беларусь, яе канстытуцыйнага ладу і грамадзянскай згоды ці звязана з парушэннем правоў і свабод грамадзян, а таксама перашкаджае выкананню грамадзянамі іх дзяржаўных, грамадскіх, сямейных абавязкаў або прычыняе шкоду іх здароўю і маральнасці.

Артыкул 17. Дзяржаўнымі мовамі ў Рэспубліцы Беларусь з'яўляюцца беларуская і руская мовы.

Артыкул 18. Рэспубліка Беларусь у сваёй знешняй палітыцы зыходзіць з прынцыпаў роўнасці дзяржаў, непрымянення сілы або пагрозы сілай, неупраўнасці граніц, мірнага рэгулявання спрэчак, неўмяшання ва ўнутраныя справы і іншых агульнапрызнаных прынцыпаў і нормаў міжнароднага права.

Рэспубліка Беларусь выключнае ваенную агрэсію са сваёй тэрыторыі ў адносінах да іншых дзяржаў.

Артыкул 19. Сімваламі Рэспублікі Беларусь як суверэннай

дзяржавы з'яўляюцца яе Дзяржаўны сцяг, Дзяржаўны герб і Дзяржаўны гімн. Апісанне дзяржаўных сімвалаў і парадак іх выкарыстання вызначаюцца законам.

Артыкул 20. Сталіца Рэспублікі Беларусь — горад Мінск.

Статус горада Мінска вызначаецца законам.

РАЗДЗЕЛ II АСОБА, ГРАМАДСТВА, ДЗЯРЖАВА

Артыкул 21. Забеспячэнне правоў і свабод грамадзян Рэспублікі Беларусь з'яўляецца найвышэйшай мэтай дзяржавы.

Кожны мае права на годны ўзровень жыцця, уключаючы дастатковае харчаванне, адзене, жыллё і пастаяннае паліпшэнне неабходных для гэтага ўмоў.

Кожны павінен працягваць сацыяльна адказнасць, уносіць пасільны ўклад у развіццё грамадства і дзяржавы.

Дзяржава гарантуе правы і свабоды грамадзян Беларусі, замацаваныя ў Канстытуцыі, законах і прадугледжаныя міжнароднымі абавязцельствамі дзяржавы.

Артыкул 22. Усе роўныя перад законам і маюць права без усякай дыскрымінацыі на роўную абарону правоў і законных інтарэсаў.

Артыкул 23. Абмежаванне правоў і свабод асобы дапускаецца толькі ў выпадках, прадугледжаных законам, у інтарэсах нацыянальнай бяспекі, грамадскага парадку, абароны маралі, здароўя насельніцтва, правоў і свабод іншых асоб.

Ніхто не можа карыстацца перавагамі і прывілеямі, якія супярэчаць закону.

Артыкул 24. Кожны мае права на жыццё.

Дзяржава абараняе жыццё чалавека ад любых супрацьпраўных замахаў.

Смяротнае пакаранне да яго адмены можа прымяняцца ў адпаведнасці з законам як выключная мера пакарання за асабліва цяжкія злачынствы і толькі згодна з прыговарам суда.

Артыкул 25. Дзяржава забяспечвае свабоду, недатыкальнасць і годнасць асобы. Абмежаванне або пазбаўленне асабістай свабоды магчыма ў выпадках і парадку, устаноўленых законам.

Асоба, узятая пад варту, мае права на судовую праверку законнасці яе затрымання або арышту.

Ніхто не павінен падвяргацца катаванням, жорсткаму, бесчалавечнаму або зневажальнаму да яго годнасці абыходжанню ці пакаранню, а таксама без яго

згоды падваргацца медыцынскім або іншым доследам.

Артыкул 26. Ніхто не можа быць прызнаны вінаватым у злычынстве, калі яго віна не будзе ў прадугледжаным законам парадку даказана і ўстаноўлена прыгаворам суда, які ўступіў у законную сілу. Той, каго абвінавачваюць, не павінен даказваць сваю невінаватасць.

Артыкул 27. Ніхто не павінен прымушацца даваць паказанні і тлумачэнні супраць самога сябе, членаў сваёй сям'і, блізкіх сваякоў. Доказы, атрыманыя з парушэннем закона, не маюць юрыдычнай сілы.

Артыкул 28. Кожны мае права на абарону ад незаконнага ўмяшання ў яго прыватнае жыццё, у тым ліку ад замаху на тайну яго карэспандэнцыі, тэлефонных і іншых паведамленняў, на яго гонар і годнасць.

Дзяржава стварае ўмовы для абароны персанальных даных і бяспекі асобы і грамадства пры іх выкарыстанні.

Артыкул 29. Недатыкальнасць жылля і іншых законных уладанняў грамадзян гарантуецца. Ніхто не мае права без законнай падставы ўвайсці ў жыллё і іншае законнае ўладанне грамадзяніна супраць яго волі.

Артыкул 30. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права свабодна перамяшчацца і выбіраць месца жыхарства ў межах Рэспублікі Беларусь, пакідаць яе і бесперашкодна вяртацца назад.

Артыкул 31. Кожны мае права самастойна вызначаць свае адносіны да рэлігіі, асабіста або сумесна з іншымі вызнаваць любую рэлігію або не вызнаваць ніякай, вызываць і распаўсюджваць перакананні, звязаныя з адносінамі да рэлігіі, удзельнічаць у адпраўленні рэлігійных культаў, рытуалаў, абрадаў, не забароненых законам.

Артыкул 32. Шлюб як саюз жанчыны і мужчыны, сям'я, мацярынства, бацькоўства і дзяцінства знаходзяцца пад абаронай дзяржавы.

Жанчына і мужчына па дасягненні шлюбнага ўзросту маюць права на добраахвотнай аснове ўступіць у шлюб і стварыць сям'ю. Муж і жонка маюць роўныя правы ў шлюбе і сям'і.

Бацькі або асобы, якія іх замяняюць, маюць права і абавязаны выхоўваць дзяцей, клапаціцца аб іх здароўі, развіцці і навучанні, рыхтаваць да грамадска карыснай працы, прывіваць культуру і павагу да законаў, гістарычных і нацыянальных традыцый Беларусі. Дзіця не павіна падваргацца жорсткаму абыходжанню або знявазе, прыгавядацца да работ, якія могуць нанесці шкоду яго фізічнаму, разумовому або маральнаму развіццю. Дзеці абавязаны клапаціцца пра бацькоў, а таксама пра асоб, якія іх замяняюць, і аказваць ім дапамогу.

Дзяржава аказвае падтрымку сям'ям з дзецьмі, дзецям-сіротам і дзецям, якія засталіся без апеки бацькоў.

Дзяржава забяспечвае прыярытэт выхавання дзяцей у сям'і. Дзеці могуць быць аддзелены ад сваёй сям'і супраць волі бацькоў і іншых асоб, якія іх замяняюць, толькі на падста-

ве рашэння суда, калі бацькі або іншыя асобы, якія іх замяняюць, не выконваюць сваіх абавязкаў.

Жанчынам і мужчынам забяспечваецца прадастаўленне роўных магчымасцей у атрыманні адукацыі і прафесійнай падрыхтоўцы, у працы і вылучэнні па службе (работе), у грамадска-палітычнай, культурнай і іншых сферах дзейнасці, а таксама стварэнне ўмоў для аховы іх працы і здароўя.

Артыкул 32¹. Дзяржава садзейнічае духоўнаму, маральнаму, інтэлектуальнаму і фізічнаму развіццю моладзі, стварае неабходныя ўмовы для яе свабоднага і эфектыўнага ўдзелу ў грамадскім жыцці, рэалізацыі патэнцыялу моладзі ў інтарэсах усяго грамадства.

Артыкул 33. Кожнаму гарантуецца свабода поглядаў, перакананняў і іх свабоднае выказванне.

Ніхто не можа быць прымушаны да выказвання сваіх перакананняў або адмовы ад іх.

Манаполізацыя сродкаў масавай інфармацыі дзяржавы, арганізацыямі або асобнымі грамадзянамі, а таксама цензура не дапускаюцца.

Артыкул 34. Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца права на атрыманне, захоўванне і распаўсюджванне поўнай, дакладнай і своєчасовай інфармацыі аб дзейнасці дзяржаўных органаў, аб палітычным, эканамічным, культурным і міжнародным жыцці, стане навакольнага асяроддзя.

Дзяржаўныя органы, службовыя асобы абавязаны даць грамадзяніну Рэспублікі Беларусь магчымасць азнаёміцца з матэрыяламі, якія закранаюць яго правы і законныя інтарэсы.

Карыстанне інфармацыяй можа быць абмежавана заканадаўствам у мэтах абароны гонару, годнасці, прыватнага і сямейнага жыцця грамадзян і поўнага ажыццяўлення імі сваіх правоў.

Артыкул 35. Свабода сходаў, мітынгаў, вулічных шэсцяў, дэманстрацый і пікетавання, якія не парушаюць правапарадак і правы іншых грамадзян Рэспублікі Беларусь, гарантуецца дзяржавай. Парадак правядзення ўказаных мерапрыемстваў вызначаецца законам.

Артыкул 36. Кожны мае права на свабоду аб'яднанняў.

Грамадзяне для ажыццяўлення і задавальнення палітычных, сацыяльных, эканамічных, культурных і іншых інтарэсаў маюць права на стварэнне палітычных партый і іншых грамадскіх аб'яднанняў і ўдзел у іх дзейнасці.

Палітычныя партыі і іншыя грамадскія аб'яднанні ствараюцца і дзейнічаюць у адпаведнасці з законам.

Суддзі, пракурорскія работнікі, супрацоўнікі Камітэта дзяржаўнага кантролю, ваенізаваных арганізацый, ваенна-служачыя не могуць быць членамі палітычных партый.

Артыкул 37. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права ўдзельнічаць у вырашэнні дзяржаўных спраў як непасрэдна, так і праз свабодна выбранных прадстаўнікоў.

Непасрэдны ўдзел грамадзян у кіраванні справамі гра-

мадства і дзяржавы забяспечваецца правядзеннем рэфэрэндумаў, абмеркаваннем праектаў законаў, іншых нарматыўных прававых актаў і пытанняў рэспубліканскага і мясцовага значэння, іншымі вызначанымі законам спосабамі.

У парадку, устаноўленым заканадаўствам, грамадзяне Рэспублікі Беларусь прымаюць ўдзел у абмеркаванні пытанняў дзяржаўнага і грамадскага жыцця на рэспубліканскіх і мясцовых сходах.

Артыкул 38. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права свабодна выбіраць і быць выбранымі ў дзяржаўныя органы на аснове ўсеагульнага, роўнага, прамога або ўскоснага выбарчага права пры тайным галасаванні.

Артыкул 39. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь у адпаведнасці са сваімі здольнасцямі, прафесійнай падрыхтоўкай маюць права роўнага доступу да любых пасадаў у дзяржаўных органах.

Артыкул 40. Кожны мае права накіроўваць асабістыя або калектыўныя звароты ў дзяржаўныя органы.

Дзяржаўныя органы, а таксама службовыя асобы абавязаны разгледзець зварот і даць адказ па сутнасці ў вызначаны законным тэрмін. Адмова ад разгляду пададзенай заявы павінна быць пісьмова матываванай.

Артыкул 41. Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца права на працу як найбольш годны спосаб самасвядомання чалавека, гэта значыць права на выбар прафесіі, роду заняткаў і работы ў адпаведнасці з прызнаннем, здольнасцямі, адукацыяй, прафесійнай падрыхтоўкай і з улікам грамадскіх патрэб, а таксама на здаровыя і бяспечныя ўмовы працы.

Дзяржава стварае ўмовы для поўнай занятасці насельніцтва. У выпадку незанятасці асобы па не залежных ад яе прычынах ёй гарантуецца навучанне новым спецыяльнасцям і павышэнне кваліфікацыі з улікам грамадскіх патрэб, а таксама дапамога па беспрацоўі ў адпаведнасці з законам.

Грамадзяне маюць права на абарону сваіх эканамічных і сацыяльных інтарэсаў, уключаючы права на аб'яднанне ў прафесійныя саюзы, заключэнне калектыўных дагавораў (пагадненняў) і права на забастоўку.

Прымусова праца забаронена, акрамя работы або службы на падставе судовай пастановаў або ў адпаведнасці з законам аб надзвычайным і ваенным становішчы.

Артыкул 42. Асобам, якія працуюць па найму, гарантуецца справядлівая доля ўзнагароджання ў эканамічных выніках працы ў адпаведнасці з яе колькасцю, якасцю і грамадскім значэннем, але не ніжэй за ўзровень, які забяспечвае ім і іх сям'ям свабоднае і годнае існаванне.

Жанчыны і мужчыны, дарослыя і непаўналетнія маюць права на роўнае ўзнагароджанне за працу роўнай вартасці.

Артыкул 43. Працоўныя маюць права на адпачынак. Для тых, хто працуе па найму, гэта права забяспечваецца ўстаноўленнем рабочага тыдня, які

не перавышае 40 гадзін, скарачонай працягласцю работы ў начны час, прадастаўленнем штогадовых аплатных водушкаў, дзён штогтыднёвага адпачынку.

Артыкул 44. Дзяржава гарантуе кожнаму права ўласнасці і садзейнічае яе набыццю.

Уласнік мае права валодаць, карыстацца і распараджацца маёмасцю як аднаасобна, так і сумесна з іншымі асобамі. Недатыкальнасць уласнасці, права яе атрымання ў спадчыну ахоўваюцца законам.

Уласнасць, набытая законным спосабам, абараняецца дзяржавай.

Дзяржава заахочвае і ахоўвае зберажэнні грамадзян, стварае гарантыі вяртання ўкладаў.

Прымусовае адчужэнне маёмасці дапускаецца толькі па матывах грамадскай неабходнасці пры захаванні ўмоў і парадку, вызначаных законам, са сучасным і поўным кампенсаваннем кошту адчужанай маёмасці, а таксама згодна з судовай пастановай.

Ажыццяўленне права ўласнасці не павінна супярэчыць грамадскай карысці і бяспецы, наносіць шкоду навакольнаму асяроддзю, гісторыка-культурным каштоўнасцям, уціскаць правы і абараняемыя законам інтарэсы іншых асоб.

Артыкул 45. Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца права на ахову здароўя, уключаючы бясплатнае лячэнне за кошт дзяржаўных сродкаў у парадку, устаноўленым законам. Грамадзяне клапаціцца аб захаванні ўласнага здароўя.

Дзяржава стварае ўмовы даступнага для ўсіх грамадзян медыцынскага аслугоўвання.

Права грамадзян Рэспублікі Беларусь на ахову здароўя забяспечваецца таксама развіццём фізічнай культуры і спорту, мерамі па аздараўленні навакольнага асяроддзя, магчымасцю карыстання аздараўленчымі ўстановамі, удасканаленнем аховы працы.

Артыкул 46. Кожны мае права на спрыяльнае навакольнае асяроддзе і на прыкрыццё шкоды, прычыненай парушэннем гэтага права.

Дзяржава ажыццяўляе кантроль за рацыянальным выкарыстаннем прыродных рэсурсаў у мэтах абароны і паляпшэння ўмоў жыцця, а таксама аховы і аднаўлення навакольнага асяроддзя.

Рэспубліка Беларусь развівае атамную энергетыку ў мірных мэтах, забяспечвае бяспеку пры вытворчасці і выкарыстанні атамнай энергіі.

Артыкул 47. Грамадзянам Рэспублікі Беларусь гарантуецца права на сацыяльнае забеспячэнне па ўзросце, у выпадку хваробы, інваліднасці, страты працаздольнасці, страты кар'еры і ў іншых выпадках, прадугледжаных законам.

Дзяржава праўляе асабліва клопат аб ветэранах вайны і працы, аб асобах, якія страцілі здароўе пры абароне дзяржаўных і грамадскіх інтарэсаў, а таксама аб інвалідах і пажылых людзях.

Інвалідам забяспечваюцца роўныя магчымасці для ажыццяўлення правоў і свабод чалавека і грамадзяніна. Дзяржава рэалізуецца палітыка сацыяльнай інтэграцыі інвалідаў, ства-

рэння даступнага асяроддзя і паляпшэння якасці іх жыцця, падтрымкі сем'яў з інвалідамі.

Артыкул 48. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь маюць права на жыллё. Гэтае права забяспечваецца развіццём дзяржаўнага і прыватнага жыллёвага фонду, садзейнічаннем грамадзянам у набыцці жылля.

Грамадзянам, якія маюць патрэбу ў сацыяльнай абароне, жыллё прадастаўляецца дзяржавай і мясцовым самакіраваннем бясплатна або па даступнай для іх плаце ў адпаведнасці з заканадаўствам.

Ніхто не можа быць адвольна пазбаўлены жылля.

Артыкул 49. Кожны мае права на адукацыю.

Гарантуецца даступнасць і бясплатнасць агульнай сярэдняй і прафесійна-тэхнічнай адукацыі.

Сярэдняя спецыяльная і вышэйшая адукацыя даступна для ўсіх у адпаведнасці са здольнасцямі кожнага. Кожны можа на конкурснай аснове бясплатна атрымаць адвадную адукацыю ў дзяржаўных установах адукацыі.

Артыкул 50. Кожны мае права захоўваць сваю нацыянальную прыналежнасць, таксама як ніхто не можа быць прымушаны да вызначэння і ўказання нацыянальнай прыналежнасці.

Знявага нацыянальнай годнасці караецца згодна з законам.

Кожны мае права карыстацца роднай мовай, выбіраць мову зносін. Дзяржава гарантуе ў адпаведнасці з законам свабоду выбару мовы выхавання і навучання.

Артыкул 51. Кожны мае права на ўдзел у культурным жыцці. Гэта права забяспечваецца агульнадаступнасцю каштоўнасцей айчынай і сусветнай культуры, якія знаходзяцца ў дзяржаўных і грамадскіх фондах, развіццём сеткі культурна-асветных устаноў.

Свабода мастацкай, навуковай, тэхнічнай творчасці і выкладання гарантуецца.

Інтэлектуальная ўласнасць ахоўваецца законам.

Дзяржава садзейнічае развіццю культуры, навуковых і тэхнічных даследаванняў, укараненню інвацыяў на карысць агульных інтарэсаў.

Артыкул 52. Кожны, хто знаходзіцца на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь, абавязаны выконваць яе Канстытуцыю, законы і павяжаць дзяржаўныя сімвалы і нацыянальныя традыцыі Беларусі.

Артыкул 53. Кожны абавязаны павяжаць годнасць, правы, свабоды, законныя інтарэсы іншых асоб.

Артыкул 54. Кожны абавязаны берагчы гісторыка-культурную, духоўную спадчыну і іншыя нацыянальныя каштоўнасці.

Захаванне гістарычнай памяці аб гераічным мінутым беларускага народа, патрыятызм з'яўляюцца абавязкам кожнага грамадзяніна Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 55. Ахова прыроднага асяроддзя і беражлівая адносіны да прыродных рэсурсаў — абавязак кожнага.

Артыкул 56. Грамадзяне Рэспублікі Беларусь абавязаны прымаць удзел у фінансаванні дзяржаўных расходаў шляхам выплаты дзяржаўных падаткаў, пошлін і іншых плацяжоў.

Артыкул 57. Абарона Рэспублікі Беларусь — абавязак і свяшчэнны доўг грамадзяніна Рэспублікі Беларусь.

Парадак праходжання вайсковай службы, падставы і ўмовы вызвалення ад вайсковай службы ці замена яе альтэрнатыўнай вызначаюцца законам.

Артыкул 58. Ніхто не можа быць прымушаны да выканання абавязкаў, якія не прадугледжаны Канстытуцыяй і законам, ці да адмаўлення ад сваіх правоў.

Артыкул 59. Дзяржава абавязана прымаць усе даступныя ёй меры дзеля стварэння ўнутранага і міжнароднага парадку, неабходнага для поўнага ажыццяўлення правоў і свабод грамадзян Рэспублікі Беларусь, прадугледжаных Канстытуцыяй.

Дзяржаўныя органы, службовыя і іншыя асобы, якім даверана выкананне дзяржаўных функцый, абавязаны ў межах сваёй кампетэнцыі прымаць неабходныя меры для ажыццяўлення і абароны правоў і свабод асоб.

Гэтыя органы і асобы нясуць адказнасць за дзеянні, якія парушаюць правы і свабоды асоб.

Артыкул 60. Кожнаму гарантуецца абарона яго правоў і свабод кампетэнтным, незалежным і непрадзятым судом у парадку і тэрмінах, вызначаных законам. Рашэнні і дзеянні (бяздзейнае) дзяржаўных органаў і службовых асоб, якія ўшчамляюць правы і свабоды, могуць быць абскарджаны ў суд.

З мэтай абароны правоў, свабод, гонару і годнасці грамадзяне ў адпаведнасці з законам маюць права спягнаць у судовым парадку як маёмасную шкоду, так і матэрыяльнае кампенсаванне маральнай шкоды.

Артыкул 61. Кожны мае права ў адпаведнасці з міжнароднымі дагаворамі Рэспублікі Беларусь звяртацца ў міжнародныя арганізацыі з мэтай абароны сваіх правоў і свабод, калі вычарпаны ўсе наяўныя ўнутрыдзяржаўныя сродкі прававой абароны.

Артыкул 62. Кожны мае права на юрыдычную дапамогу для ажыццяўлення і абароны правоў і свабод, у тым ліку права карыстацца ў любы момант дапамогай адвакатаў і іншых сваіх прадстаўнікоў у судзе, іншых дзяржаўных органах, іншых арганізацыях і ў адносінах са службовымі асобамі і грамадзянамі. У выпадках, прадугледжаных законам, юрыдычная дапамога аказваецца за кошт дзяржаўных сродкаў.

Працэдурнае аказанне прававой дапамогі ў Рэспубліцы Беларусь забараняецца.

Артыкул 63. Ажыццяўленне прадугледжаных гэтай Канстытуцыяй правоў і свабод асоб можа быць прыпынена толькі ва ўмовах надзвычайнага або ваеннага становішча ў парадку і межах, вызначаных Канстытуцыяй і законам.

Пры ажыццяўленні асобых мер у перыяд надзвычайнага становішча не могуць абмяжоўвацца правы, прадугледжаныя ў артыкуле 24, частцы трэцяй артыкула 25, артыкулах 26, 31 Канстытуцыі.

РАЗДЗЕЛ III ВЫБАРЧАЯ СІСТЭМА. РЭФЕРЭНДУМ

ГЛАВА 1 ВЫБАРЧАЯ СІСТЭМА

Артыкул 64. Выбары дэпутатаў і іншых асоб, якія выбіраюцца на дзяржаўныя пасады народам, з'яўляюцца ўсеагульнымі: права выбіраць маюць грамадзяне Рэспублікі Беларусь, якія дасягнулі 18 гадоў.

Не маюць права выбіраць і быць выбранымі грамадзяне, прызнаныя судом недзеяздольнымі, асобы, якія ўтрымліваюцца па прыговору суда ў месцах пазбаўлення волі.

Узроставы і іншыя цэнзы для дэпутатаў і іншых асоб, якія выбіраюцца на дзяржаўныя пасады, вызначаюцца адпаведнымі законам, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.

Любое прамое або ўскоснае абмежаванне выбарчых правоў грамадзян у іншых выпадках з'яўляецца недапушчальным і караецца згодна з законам.

Артыкул 65. Выбары з'яўляюцца свабоднымі: выбаршчыкі асабіста вырашае, ці ўдзельнічаць яму ў выбарах і за каго галасаваць.

Падрыхтоўка і правядзенне выбараў праводзяцца адкрыта і галосна.

Артыкул 66. Выбары з'яўляюцца роўнымі: выбаршчыкі маюць роўную колькасць галасоў.

Кандыдаты, якія выбіраюцца на дзяржаўныя пасады, удзельнічаюць у выбарах на роўных падставах.

Артыкул 67. Выбары дэпутатаў з'яўляюцца прамымі: дэпутаты выбіраюцца грамадзянамі непасрэдна.

Выбары дэпутатаў праводзяцца ў адзіны дзень галасавання — у апошнюю нядзелю лютага.

Артыкул 68. Галасаванне на выбарах з'яўляецца тайным: кантроль за волевыяўленнем выбаршчыкаў у ходзе галасавання забараняецца.

Артыкул 69. Права вылучэння кандыдатаў у дэпутаты належыць палітычным партыям, працоўным калектывам і грамадзянам у адпаведнасці з законам.

Артыкул 70. Расходы на падрыхтоўку і правядзенне выбараў ажыццяўляюцца за кошт дзяржавы ў межах выдзеленых на гэтыя мэты сродкаў. У выпадках, прадугледжаных законам, расходы на падрыхтоўку і правядзенне выбараў могуць ажыццяўляцца за кошт сродкаў палітычных партый, іншых арганізацый, грамадзян.

Забараняецца фінансаванне расходаў на падрыхтоўку і правядзенне выбараў замежнымі дзяржавамі і арганізацыямі, замежнымі грамадзянамі, а таксама ў іншых выпадках, прадугледжаных законам.

Артыкул 71. Правядзенне выбараў забяспечваюць выбарчыя камісіі, калі іншае

не прадугледжана Канстытуцыяй.

Сістэму выбарчых камісій узначальвае Цэнтральная выбарчая камісія. Цэнтральная выбарчая камісія арганізуе выбары Прэзідэнта, дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу, дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі, дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпутатаў, правядзенне рэспубліканскіх рэферэндумаў, ажыццяўляе кантроль за выкананнем заканадаўства аб выбарах і рэферэндуме, а таксама іншыя паўнамоцтвы, устанавленыя законам.

Старшыня і члены Цэнтральнай выбарчай камісіі выбіраюцца на пяць гадоў і вызваляюцца ад пасады Усебеларускім народным сходам.

Сістэма, парадак фарміравання, кампетэнцыя выбарчых камісій і гарантыі іх незалежнасці вызначаюцца законам.

Парадак правядзення выбараў вызначаецца законам.

Выбары не праводзяцца ў перыяд надзвычайнага або ваеннага становішча.

Артыкул 72. Адкліканне дэпутатаў ажыццяўляецца на падставе, прадугледжаных законам.

Галасаванне аб адкліканні дэпутата праводзіцца ў парадку, прадугледжаным для выбарчых дэпутатаў, па ініцыятыве не менш дваццаці працэнтаў грамадзян, якія валодаюць выбарчым правам і пражываюць на адпаведнай тэрыторыі.

Падставы і парадак адклікання членаў Савета Рэспублікі ўстанавіваюцца законам.

ГЛАВА 2 РЭФЕРЭНДУМ (НАРОДНАЕ ГАЛАСА- ВАННЕ)

Артыкул 73. Для вырашэння найважнейшых пытанняў дзяржаўнага і грамадскага жыцця могуць праводзіцца рэспубліканскія і мясцовыя рэферэндумы.

Артыкул 74. Рэспубліканскія рэферэндумы назначаюцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь па ўласнай ініцыятыве, па прапанове Усебеларускага народнага сходу, а таксама па прапанове Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі, якая прымаецца на іх раздзелных пасяджэннях большасцю галасоў ад устаноўленага Канстытуцыяй складу (поўнага складу) кожнай з палат, або па прапанове не менш як 450 тысяч грамадзян, якія валодаюць выбарчым правам, у тым ліку не менш як 30 тысяч грамадзян ад кожнай з абласцей і горада Мінска.

Пытанні, якія выносяцца на рэспубліканскі рэферэндум, падлягаюць праверцы на адпаведнасць Канстытуцыі.

Прэзідэнт пасля ўнясення на яго разгляд у адпаведнасці з законам прапанову Усебеларускага народнага сходу, Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі або грамадзян аб правядзенні рэферэндуму назначае рэспубліканскі рэферэндум.

Дата правядзення рэспубліканскага рэферэндуму ўстанавіваецца не пазней як праз тры месяцы з дня выдання ўказа Прэзідэнта аб назначэнні рэферэндуму.

Рашэнні, прынятыя рэспубліканскім рэферэндумам, падпісваюцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Артыкул 75. Мясцовыя рэферэндумы назначаюцца адпаведнымі мясцовымі прадстаўнічымі органамі па сваёй ініцыятыве або па прапанове не менш як дзесяці працэнтаў грамадзян, якія валодаюць выбарчым правам і пражываюць на адпаведнай тэрыторыі.

Артыкул 76. Рэферэндумы праводзяцца шляхам усеагульнага, свабоднага, роўнага і тайнага галасавання.

У рэферэндумах удзельнічаюць грамадзяне Рэспублікі Беларусь, якія валодаюць выбарчым правам.

Артыкул 77. Рашэнні, прынятыя рэферэндумам, могуць быць адменены або зменены толькі шляхам рэферэндуму, калі іншае не будзе вызначана рэферэндумам.

Артыкул 78. Парадак правядзення рэспубліканскіх і мясцовых рэферэндумаў, а таксама пералік пытанняў, якія не могуць быць вынесены на рэферэндум, вызначаюцца законам.

РАЗДЗЕЛ IV ПРЭЗІДЭНТ, УСЕБЕЛАРУСКІ НАРОД- НЫ СХОД, ПАРЛАМЕНТ, УРАД, СУД

ГЛАВА 3 ПРЭЗІДЭНТ РЕСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Артыкул 79. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь з'яўляецца Кіраўніком дзяржавы, гарантам Канстытуцыі Рэспублікі Беларусь, правоў і свабод чалавека і грамадзяніна.

Прэзідэнт уvasабляе адзінства народа, гарантуе рэалізацыю асноўных напрамкаў унутранай і знешняй палітыкі, прадстаўляе Рэспубліку Беларусь у адносінах з іншымі дзяржавамі і міжнароднымі арганізацыямі. Прэзідэнт прымае меры па ахове суверэнітэту Рэспублікі Беларусь, яе нацыянальнай бяспекі і тэрытарыяльнай цэласнасці, забяспечвае палітычную і эканамічную стабільнасць, пераемнасць і ўзаемадзейненне органаў дзяржаўнай улады, ажыццяўляе пасродніцтва паміж органамі дзяржаўнай улады.

Артыкул 80. Прэзідэнтам можа быць выбраны грамадзянін Рэспублікі Беларусь па нарадзэнні, не маладзейшы за 40 гадоў, які валодае выбарчым правам і пастаянна пражывае ў Рэспубліцы Беларусь не менш за 20 гадоў непасрэдна перад выбарамі, які не мае і не меў раней грамадзянства замежнай дзяржавы або віда на жыхарства ці іншага документа замежнай дзяржавы, што дае права на льготы і іншыя перавагі.

Артыкул 81. Прэзідэнт выбіраецца тэрмінам на пяць гадоў непасрэдна народам Рэспублікі Беларусь на аснове ўсеагульнага, свабоднага, роўнага і прамого выбарчага права пры тайным галасаванні. Адна і тая ж асоба можа быць Прэзідэнтам не больш чым два тэрміны.

Кандыдаты на пасаду Прэзідэнта вылучаюцца грамадзянамі Рэспублікі Беларусь пры наяўнасці не менш як 100 тысяч подпісаў выбаршчыкаў.

Выбары Прэзідэнта назначаюцца Палатай прадстаўнікоў не

пазней чым за пяць месяцаў і праводзяцца не пазней чым за два месяцы да сканчэння тэрміну паўнамоцтваў папярэдняга Прэзідэнта.

Калі пасада Прэзідэнта аказалася вакантнай, выбары праводзяцца не раней чым праз 30 дзён і не пазней чым праз 70 дзён з дня адкрыцця вакансіі.

Артыкул 82. Лічыцца, што выбары Прэзідэнта адбыліся, калі ў галасаванні прынялі ўдзел больш як палова грамадзян Рэспублікі Беларусь, уключаных у спіс выбаршчыкаў.

Прэзідэнт лічыцца выбраным, калі за яго прагаласавала больш як палова грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія прынялі ўдзел у галасаванні.

Калі ні адзін з кандыдатаў не набраў неабходнай колькасці галасоў, то ў двухтыднёвы тэрмін праводзіцца другі тур галасавання на двух кандыдатах, якія атрымалі найбольшую колькасць галасоў выбаршчыкаў. Выбраным лічыцца кандыдат у Прэзідэнта, які атрымаў пры паўторным галасаванні больш як палову галасоў выбаршчыкаў, які прынялі ўдзел у галасаванні.

Парадак правядзення выбараў Прэзідэнта вызначаецца законам.

Артыкул 83. Прэзідэнт заступае на пасаду пасля прынясення Присягі наступнага зместу:

«Заступаючы на пасаду Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, урачыста клянусь верна служыць народу Рэспублікі Беларусь, паважаць і ахоўваць правы і свабоды чалавека і грамадзяніна, захоўваць і абараняць Канстытуцыю Рэспублікі Беларусь, святы і добрасумленна выконваць ускладзеныя на мяне высокія абавязкі».

Присяга прыносіцца ва ўрачыстай абстаноўцы ў прысутнасці членаў Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу, дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі, суддзяў Канстытуцыянага і Вярхоўнага суду не пазней чым за два месяцы з дня выбарчых прэзідэнта. З моманту прынясення Присягі нававыбраным Прэзідэнтам паўнамоцтвы папярэдняга Прэзідэнта спыняюцца.

Артыкул 84. Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь:

- 1) назначае рэспубліканскія рэферэндумы;
- 2) назначае чарговыя і нечарговыя выбары ў Палату прадстаўнікоў, Совет Рэспублікі і мясцовыя прадстаўнічыя органы;
- 3) распускае палаты ў выпадках і ў парадку, прадугледжаных Канстытуцыяй;
- 4) выключаны;
- 5) утварае, ліквідуе і рэарганізуе Адміністрацыю Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь, іншыя дзяржаўныя органы і іншыя арганізацыі, а таксама кансультацыйна-дарадчыя і іншыя органы пры Прэзідэнце, вызначае іх статус;
- 6) з папярэдняй згоды Палаты прадстаўнікоў назначае на пасаду Прэм'ер-міністра;
- 7) вызначае структуру Урада Рэспублікі Беларусь, назначае на пасаду і вызваляе ад пасады намеснікаў Прэм'ер-міністра, міністраў і іншых членаў Урада, прымае рашэнне аб адстаўцы Урада або яго членаў;
- 8) выключаны;

9) з папярэдняй згоды Савета Рэспублікі назначае на пасаду Генеральнага пракурора, Старшыню Камітэта дзяржаўнага кантролю, Старшыню і членаў Праўлення Нацыянальнага банка і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам;

10) назначае суддзюў судовай агульнай юрысдыкцыі і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам, калі іншае не вызначана Канстытуцыяй;

11) выключаны;

12) выключаны;

13) звяртаецца з пасланьнямі да народа Рэспублікі Беларусь аб становішчы ў дзяржаве і аб асноўных напрамках унутранай і знешняй палітыкі;

14) звяртаецца са штогадовымі пасланьнямі да Парламенту, якія заслухоўваюцца на Усебеларускім народным сходзе; мае права ўдзельнічаць у рабоце Парламенту і яго органаў, выступаючы перад імі ў любы час з прамовай або паведамленьнем;

15) мае права старшынстваваць на пасяджэннях Урада Рэспублікі Беларусь;

16) назначае прадстаўнікоў Прэзідэнта ў Парламенце, памочнікаў, упаўнаважаных і іншых службовых асоб, пасады якіх вызначаны ў адпаведнасці з заканадаўствам, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй;

17) вырашае пытанні аб прыёме ў грамадзянства Рэспублікі Беларусь, яго спыненні і прадастаўленні прытулку;

18) узнагароджвае дзяржаўнымі ўзнагародамі, прывольвае класныя чыны і званні, пазбаўляе дзяржаўных ўзнагарод, класных чыноў і званняў на падставах, прадугледжаных законам;

19) ажыццяўляе памілаванне асуджаных;

20) вядзе перагаворы і падпісвае міжнародныя дагаворы, назначае на пасаду і вызваляе ад пасады паслоў і пастаянных прадстаўнікоў Рэспублікі Беларусь пры міжнародных арганізацыях;

21) прымае даверчыя і адзінныя граматы акрэдытаваных пры ім дыпламатычных прадстаўнікоў замежных дзяржаў;

22) у выпадку стыхійнага бедства, катастрофы, а таксама спробу гвалтоўнага змянення канстытуцыйнага ладу, захопу або прысваення дзяржаўнай улады, узброенага мяцяжу, масавых і іншых беспарадкаў, што суправаджаюцца гвалтам ці пагрозай гвалту з боку групы асоб і арганізацыі, у выніку якіх узнікае небяспека жыццю і здароўю людзей, тэрытарыяльнай цэласнасці і існавання дзяржавы, уводзіць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь або ў асобных яе мясцовасцях надзвычайнае становішча з унясеннем у трохдзённы тэрмін прынятага рашэння на зацвярджэнне Савета Рэспублікі;

23) у выпадках, прадугледжаных заканадаўствам, мае права адкласці правядзенне забастоўкі або прыпынчы яе, але не больш чым на трохмесячны тэрмін;

24) падпісвае законы; мае права ў парадку, устаноўленым Канстытуцыяй, вярнуць закон або асобныя яго палажэнні са сваімі прызначэннямі ў Палату прадстаўнікоў;

25) мае права адмяняць акты Урада;

26) непасрэдна або праз ствараемыя ім органы ажыц-

цяўляе кантроль за захаваннем заканадаўства мясцовымі органамі кіравання і самакіравання; мае права прыпынчы рашэнні мясцовых Саветаў дэпутатаў і адмяняць рашэнні мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў у выпадку неадпаведнасці іх заканадаўству;

27) фарміруе і ўзначальвае Савет Бяспекі Рэспублікі Беларусь; назначае на пасаду і вызваляе ад пасады Дзяржаўнага сакратара Савета Бяспекі;

28) з'яўляецца Галоўнымкамандуючым Узброенымі Сіламі; назначае на пасады і вызваляе ад пасады вышэйшае камандаванне Узброеных Сіл;

29) уводзіць на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь у выпадку ваеннай пагрозы або нападу ваеннае становішча, аб'яўляе поўную або частковую мабілізацыю з унясеннем у трохдзённы тэрмін прынятага рашэння на зацвярджэнне Савета Рэспублікі;

30) ажыццяўляе іншыя ўстаноўленыя Канстытуцыяй і законам паўнамоцтвы, неабходныя для рэалізацыі ўскладзеных на яго канстытуцыйных функцый.

Артыкул 85. Прэзідэнт на аснове і ў адпаведнасці з Канстытуцыяй выдае ўказы і распараджэнні, якія маюць абавязковую сілу на ўсёй тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Указы і распараджэнні Прэзідэнта не павінны супярэчыць законам.

Артыкул 86. Прэзідэнт не можа займаць іншыя пасады, калі другое не прадугледжана Канстытуцыяй, а таксама атрымліваць апрача зарабонай платы грашовыя ўзнагароджаны, за выключэннем аўтарскага ўзнагароджання за творы навукі, літаратуры і мастацтва.

Прэзідэнт прыпыняе членства ў палітычных партыях на ўвесь тэрмін паўнамоцтваў.

Артыкул 87. Прэзідэнт можа ў любы час падаць у адстаўку. Адстаўка Прэзідэнта прымаецца Палатай прадстаўнікоў.

Артыкул 88. Прэзідэнт можа быць датэрмінова вызвалены ад пасады пры стойкай няздольнасці па стане здароўя ажыццяўляе абавязкі Прэзідэнта. Рашэнне аб датэрміновым вызваленні Прэзідэнта прымаецца большасцю не менш як дзве трэці галасоў ад поўнага складу Палаты прадстаўнікоў і большасцю не менш як дзве трэці галасоў ад поўнага складу Савета Рэспублікі на падставе заключэння спецыяльна ствараемай палатамі камісіі.

Прэзідэнт можа быць зняты з пасады Усебеларускім народным сходам у выпадку сістэматычнага або грубага парушэння Прэзідэнтам Канстытуцыі або ўчынення дзяржаўнай здрады або іншага цяжкага злачынства.

Прапанова аб выстаўленні абвінавачання Прэзідэнту і зняцці яго з пасады ўносіцца Усебеларускаму народнаму сходу па ініцыятыве не менш як адной трэці ад поўнага складу Палаты прадстаўнікоў або не менш як 150 тысяч грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія валодаюць выбарчым правам. Расследаванне абвінавачання арганізуецца Усебеларускім народным сходам.

Рашэнне Усебеларускага народнага сходу аб зняцці Прэ-

зідэнта з пасады прымаецца пасля атрымання заключэння Канстытуцыйнага Суда аб наяўнасці фактаў сістэматычнага або грубага парушэння Прэзідэнтам Канстытуцыі ў выпадку, калі Прэзідэнт абвінавачваецца ў такім парушэнні Канстытуцыі.

Рашэнне Усебеларускага народнага сходу аб зняцці Прэзідэнта з пасады лічыцца прынятым, калі за яго прагласавала большасць ад поўнага складу Усебеларускага народнага сходу.

Непрыняцце Усебеларускім народным сходам рашэння аб зняцці Прэзідэнта з пасады на працягу двух месяцаў з дня ўнясення прапановы аб выстаўленні абвінавачання азначае адхіленне абвінавачання. Прапанова аб выстаўленні абвінавачання Прэзідэнту і зняцці яго з пасады не можа ініцыявацца ў перыяд разгляду ў адпаведнасці з Канстытуцыяй пытання аб датэрміновым спыненні паўнамоцтваў Парламенту.

У выпадку зняцця Прэзідэнта ў сувязі з учыненнем злачынства справа па сутнасці абвінавачання разглядаецца Вярхоўным Судом.

Артыкул 88¹. У выпадку вакацыі пасады Прэзідэнта або немагчымасці выканання ім сваіх абавязкаў на падставах, прадугледжаных Канстытуцыяй, яго паўнамоцтвы да прынясення Прысягі нававыбраным Прэзідэнтам пераходзяць да Старшыні Савета Рэспублікі.

У выпадку гібелі Прэзідэнта ў выніку замаху на яго жыццё, здзяйснення акта тэрарызму, ваеннай агрэсіі, у выніку іншых дзеянняў гвалтоўнага характару:

пасаджэнні Савета Бяспекі праводзяцца пад кіраўніцтвам Старшыні Савета Рэспублікі; неадкладна на падставе рашэння Савета Бяспекі ва ўстаноўленым парадку на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь уводзіцца надзвычайнае або ваеннае становішча;

дзяржаўныя органы і службовыя асобы дзейнічаюць у адпаведнасці з рашэннямі Савета Бяспекі.

Артыкул 89. Прэзідэнт валодае недатыкальнасцю, яго гонар і годнасць ахоўваюцца законам.

Палажэнні часткі першай гэтага артыкула распаўсюджваюцца на Прэзідэнта, які спыніў выкананне паўнамоцтваў у сувязі з заканчэннем тэрміну яго знаходжання на пасадзе або датэрмінова ў выпадку яго адстаўкі або стойкай няздольнасці па стане здароўя ажыццяўляе абавязкі Прэзідэнта.

Прэзідэнт, які спыніў выкананне сваіх паўнамоцтваў, не можа быць прыцягнуты да адказнасці за дзеянні, учыненыя ў сувязі з ажыццяўленнем ім прэзідэнцкіх паўнамоцтваў.

Статус Прэзідэнта, які спыніў выкананне сваіх паўнамоцтваў, устанаўліваецца законам.

ГЛАВА 3¹ УСЕБЕЛАРУСКІ НАРОДНЫ СХОД

Артыкул 89¹. Усебеларускі народны сход — найвышэйшы прадстаўнічы орган народаўладдзя Рэспублікі Беларусь, які вызначае стратэгічныя напрамкі развіцця грамадства і дзяржавы, забяспечвае непасрэднае канстытуцыйнае ладу, пераемнасць пакаленняў і грамадзянскую згоду.

Артыкул 89². Дэлегатамі Усебеларускага народнага сходу з'яўляюцца:

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь;

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь, які спыніў выкананне сваіх паўнамоцтваў у сувязі са сканчэннем тэрміну яго знаходжання на пасадзе або датэрмінова ў выпадку яго адстаўкі; прадстаўнікі заканадаўчай, выканаўчай і судовай улады; прадстаўнікі мясцовых Саветаў дэпутатаў; прадстаўнікі грамадзянскай супольнасці.

Прадстаўнікі мясцовых Саветаў дэпутатаў і грамадзянскай супольнасці на Усебеларускі народны сход выбіраюцца ад кожнай вобласці і горада Мінска ў парадку, які вызначаецца законам.

Гранічная колькасць дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу складае 1200 чалавек.

Тэрмін паўнамоцтваў Усебеларускага народнага сходу складае пяць гадоў.

Усебеларускі народны сход склікаецца на першае пасяджэнне Цэнтральнай выбарчай камісіяй не пазней чым за 60 дзён пасля выбараў дэпутатаў.

Дэлегат Усебеларускага народнага сходу прымае ўдзел у рабоце Усебеларускага народнага сходу без адрыву ад працоўнай (службовай) дзейнасці.

Калегіяльным органам, які забяспечвае ў парадку, устаноўленым законам, апэратыўнае вырашэнне пытанняў, што ўваходзяць у кампетэнцыю Усебеларускага народнага сходу, з'яўляецца Прэзідэнт.

Старшыня Усебеларускага народнага сходу, яго намеснікі і іншыя члены Прэзідыума выбіраюцца Усебеларускім народным сходам тайным галасаваннем.

Артыкул 89³. Усебеларускі народны сход:

1) зацвярджае асноўныя напрамкі ўнутранай і знешняй палітыкі, ваенную дактрыну, канцэпцыю нацыянальнай бяспекі;

2) зацвярджае праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь;

3) заслухоўвае Прэм'ер-міністра аб выкананні праграм сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь;

4) прапануе змяненні і дапаўненні ў Канстытуцыю;

5) прапануе правядзенне рэспубліканскіх рэфэрэндумаў;

6) мае права разглядаць пытанне аб легітымнасці выбараў;

7) прымае рашэнне аб зняцці Прэзідэнта з пасады ў выпадку сістэматычнага або грубага парушэння ім Канстытуцыі або ўчынення дзяржаўнай здрады або іншага цяжкага злачынства;

8) мае права ўвесці на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь надзвычайнае або ваеннае становішча пры наяўнасці падстаў, прадугледжаных Канстытуцыяй, і ў выпадку бяздзейнасці Прэзідэнта па гэтых пытаннях; увядзенне надзвычайнага або ваеннага становішча разглядаецца Усебеларускім народным сходам па ініцыятыве Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу або Савета Рэспублікі;

9) па прапанове Прэзідэнта, папярэдне ўзгодненай з Прэзідэнтам Усебеларускага народнага сходу:

выбірае Старшыню, намесніка Старшыні і суддзюў Канстытуцыйнага Суда і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам;

выбірае Старшыню, намесніка Старшыні і суддзюў Вярхоўнага Суда і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам;

выбірае Старшыню і членаў Цэнтральнай выбарчай камісіі і вызваляе іх ад пасады на падставах, прадугледжаных законам;

10) па прапанове Прэзідэнта прымае рашэнне аб магчымасці накіравання ваеннаслужачых, супрацоўнікаў ваенназаводных арганізацый, іншых асоб за межы Рэспублікі Беларусь для ўдзелу ў забеспячэнні калектыўнай бяспекі і дзейнасці па падтрыманні міжнароднага міру і бяспекі;

11) устанавляе дзяржаўныя святы і святочныя дні;

12) узнагароджвае Прэзідэнта дзяржаўнымі ўзнагародамі, а таксама прапануе асоб для ўзнагароджання дзяржаўнымі ўзнагародамі;

13) дае абавязковыя для выканання даручэнні дзяржаўным органам і службовым асобам, атрымлівае інфармацыю ад дзяржаўных органаў і службовых асоб, ажыццяўляе іншыя ўстаноўленыя Канстытуцыяй і законам паўнамоцтвы, неабходныя для рэалізацыі ўскладзеных на яго канстытуцыйных функцый.

Артыкул 89⁴. Пасяджэнні Усебеларускага народнага сходу праводзяцца не радзей чым адзін раз на год.

Усебеларускі народны сход можа быць скліканы на пазачаровае пасяджэнне па ініцыятыве Прэзідэнта, Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу, абедзвюх палат Нацыянальнага сходу (сумесным рашэннем), а таксама па ініцыятыве не менш як 150 тысяч грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія валодаюць выбарчым правам.

Артыкул 89⁵. Усебеларускі народны сход для рэалізацыі ўскладзеных на яго канстытуцыйных функцый прымае рашэнні.

Рашэнні Усебеларускага народнага сходу з'яўляюцца абавязковымі для выканання і могуць адмяняць прававыя акты, іншыя рашэнні дзяржаўных органаў і службовых асоб, якія супярэчаць інтарсам нацыянальнай бяспекі, за выключэннем актаў судовых органаў.

Артыкул 89⁶. Кампетэнцыя, парадак фарміравання і дзейнасці Усебеларускага народнага сходу вызначаюцца Канстытуцыяй і законам.

ГЛАВА 4 ПАРЛАМЕНТ — НАЦЫЯНАЛЬНЫ СХОД

Артыкул 90. Парламент — Нацыянальны сход Рэспублікі Беларусь з'яўляецца прадстаўнічым і заканадаўчым органам Рэспублікі Беларусь.

Парламент складаецца з дзвюх палат — Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі.

Артыкул 91. Склад Палаты прадстаўнікоў — 110 дэпутатаў. Выбранне дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў ажыццяўляецца ў адпаведнасці з законам на аснове ўсеагульнага, свабоднага, роўнага, прамога выбарчага права пры тайным галасаванні.

Савет Рэспублікі з'яўляецца палатай тэрытарыяльнага прадстаўніцтва. Ад кожнай вобласці і горада Мінска тайным галасаваннем выбіраюцца на пасяджэннях дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўню кожнай вобласці і горада Мінска па восем членаў Савета Рэспублікі. Восем членаў Савета Рэспублікі назначаюцца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь. Членам Савета Рэспублікі паўнамоцтва ў сувязі са сканчэннем тэрміну яго знаходжання на пасадзе або датэрмінова ў выпадку яго адстаўкі.

Выбары новага складу палат Парламенту назначаюцца не пазней як за тры месяцы да адзінага дня галасавання.

Нечарговыя выбары палат Парламенту праводзяцца на працягу трох месяцаў з дня датэрміновага спынення паўнамоцтваў палат Парламенту.

Артыкул 92. Дэпутатам Палаты прадстаўнікоў можа быць грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які дасягнуў 21 года.

Членам Савета Рэспублікі можа быць грамадзянін Рэспублікі Беларусь, які дасягнуў 30 гадоў і пражыў на тэрыторыі адпаведнай вобласці, горада Мінска не менш як пяць гадоў.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў ажыццяўляюць свае паўнамоцтвы ў Парламенце на прафесійнай аснове.

Адна і тая ж асоба не можа адначасова з'яўляцца членам дзвюх палат Парламенту. Дэпутат Палаты прадстаўнікоў не можа быць членам Урада, дэпутатам мясцовага Савета дэпутатаў. Член Савета Рэспублікі не можа быць адначасова членам Урада. Не дапускаецца сумішчонне абавязкаў дэпутата Палаты прадстаўнікоў, члена Савета Рэспублікі з адначасовым занятцем пасады Прэзідэнта або суддзі.

Артыкул 93. Тэрмін паўнамоцтваў Парламенту — пяць гадоў, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй. Паўнамоцтвы Парламенту могуць быць прадоўжаны на падставе закона толькі ў выпадку вайны.

Першая пасля выбараў сесія палат Парламенту склікаецца Цэнтральнай выбарчай камісіяй і пачынае сваю работу не пазней як праз 30 дзён пасля выбараў. Адлік трыццацідзённага тэрміну для склікання і пачатку работы першай сесіі Палаты прадстаўнікоў ажыццяўляецца з дня выбараў. Адлік трыццацідзённага тэрміну для склікання і пачатку работы першай сесіі Савета Рэспублікі ажыццяўляецца з дня першага пасяджэння дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўню па выбарах членаў Савета Рэспублікі ад вобласці або горада Мінска.

У выпадках і ў парадку, прадугледжаных Канстытуцыяй, паўнамоцтвы Палаты прадстаўнікоў або Савета Рэспублікі могуць быць спынены датэрмінова. Са спыненнем паўнамоцтваў Палаты прадстаўнікоў або Савета Рэспублікі па рашэнні Прэзідэнта могуць быць таксама спынены паўнамоцтвы адпаведна Савета Рэспублікі або Палаты прадстаўнікоў.

Артыкул 94. Паўнамоцтвы Палаты прадстаўнікоў могуць быць датэрмінова спынены пры адмове ў доверы Ураду, выказ-

ванні вотуму недаверу Ураду або двухразовай адмове ў дачы папярэдняй згоды на назначэнне Прэм'ер-міністра.

Паўнамоцтвы Палаты прадстаўнікоў або Савета Рэспублікі могуць быць таксама датэрмінова спынены на падставе заключэння Канстытуцыйнага Суда ў выпадку сістэматычнага або грубага парушэння палатамі Парламенту Канстытуцыі.

Рашэнні па гэтых пытаннях Прэзідэнт прымае не пазней чым у двухмесячны тэрмін пасля афіцыйных кансультацый са старшынямі палат.

Палаты не могуць быць распушчаны ў перыяд надзвычайнага або ваеннага становішча, у апошнія шэсць месяцаў паўнамоцтваў Прэзідэнта, у перыяд вырашэння палатамі пытання аб датэрміновым вызваленні Прэзідэнта ад пасады або ў перыяд вырашэння Усебеларускім народным сходам пытання аб зняцці Прэзідэнта з пасады.

Не дапускаецца роспуск палат на працягу года з дня іх першых пасяджэнняў і ў апошні год паўнамоцтваў Парламенту.

У выпадку роспуску палат Парламенту новавыбраны склад адпаведнай палаты ажыццяўляе свае паўнамоцтвы да пачатку паўнамоцтваў Парламенту, выбранага ў адзіны дзень галасавання.

Артыкул 95. Палаты збіраюцца на сесію, якая адкрываецца ў трэці аўторак верасня і закрываецца ў апошні працоўны дзень чэрвеня наступнага года.

Палата прадстаўнікоў, Савет Рэспублікі ў выпадку асаблівай неабходнасці склікаюцца на нечарговыя сесіі старшынямі палат па ініцыятыве Прэзідэнта або большасці дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі ад поўнага складу кожнай з палат па парадку дня і ў тэрмін, вызначаны ініцыятарам.

Артыкул 96. Палата прадстаўнікоў выбірае са свайго складу Старшыню Палаты прадстаўнікоў і яго намеснікаў.

Савет Рэспублікі выбірае са свайго складу Старшыню Савета Рэспублікі і яго намеснікаў.

Старшыні Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі, іх намеснікі вядуць пасяджэнні і кіруюць унутраным распарадкам палат.

Палата прадстаўнікоў і Савет Рэспублікі са свайго складу выбіраюць пастаянную камісію і іншыя органы для вядзення законапраектнай работы, папярэдняга разгляду і падрыхтоўкі пытанняў, якія адносяцца да ведама палат.

Артыкул 97. Палата прадстаўнікоў:

- 1) разглядае па прапанове Прэзідэнта, Усебеларускага народнага сходу, не менш як адной трэці ад поўнага складу кожнай з палат Парламенту або па ініцыятыве не менш як 150 тысяч грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія валодаюць выбарчым правам, праекты законаў аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю;
- 2) разглядае праекты законаў аб ратыфікацыі і дэансацыі міжнародных дагавораў; аб асноўным змесце і прынцыпах ажыццяўлення правоў, свабод і абавязкаў грамадзян; аб грамадзянстве, статусе інашаземцаў і асоб без грамадзянства;

аб правах нацыянальных меншасцей; аб устаўнаўленні рэспубліканскіх падаткаў і збораў; аб прынцыпах ажыццяўлення адносін уласнасці; аб асновах сацыяльнай абароны; аб прынцыпах рэгулявання працы і занятасці; аб шлюбe, сям'і, дзяцінстве, мацярынстве, бацькоўстве, выхаванні, адукацыі, культуры і ахове здароўя; аб ахове навакольнага асяроддзя і рацыянальным выкарыстанні прыродных рэсурсаў; аб вызначэнні парадку вырашэння пытанняў адміністрацыйна-тэрытарыяльнага ўладкавання дзяржавы; аб мясцовым самакіраванні; аб судавядучым, судаводстве і статусе суддзяў; аб крымінальнай адказнасці; аб амністыі; аб абвешчэнні вайны і аб заключэнні міру; аб прававых рэжымах надзвычайнага і ваеннага становішча; аб устаўнаўленні дзяржаўных узнагарод; аб тлумачэнні законаў; праекты іншых законаў;

2) разглядае праекты законаў аб рэспубліканскім бюджэце і аб зацвярджэнні справаздачы аб яго выкананні. Праекты законаў аб рэспубліканскім бюджэце і аб зацвярджэнні справаздачы аб яго выкананні ўносяцца ў Палату прадстаўнікоў Урадам па ўзгадненні з Прэзідэнтам;

3) назначае выбары Прэзідэнта;

4) дае папярэднюю згоду Прэзідэнта на назначэнне на пасаду Прэм'ер-міністра;

5) заслухоўвае даклад Прэм'ер-міністра аб праграме дзейнасці Урада і адбарае або адхіляе праграму; паўторнае адхіленне палатай праграмы азначае выказванне вотуму недаверу Ураду;

5¹) штогод заслухоўвае інфармацыю Генеральнага пракурора, Старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю і Старшыні Праўлення Нацыянальнага банка аб рэзультатах іх дзейнасці;

6) разглядае па ініцыятыве Прэм'ер-міністра пытанне аб доверы Ураду;

7) па ініцыятыве не менш як адной трэці ад поўнага складу Палаты прадстаўнікоў выказвае вотум недаверу Ураду; пытанне аб адказнасці Урада не можа быць пастаўлена на працягу года пасля адабрэння праграмы яго дзейнасці;

8) прымае адстаўку Прэзідэнта;

9) выклочаны;

10) адмяняе распараджэнні Старшыні Палаты прадстаўнікоў.

Палата прадстаўнікоў можа прымаць рашэнні па іншых пытаннях, калі гэта прадугледжана Канстытуцыяй.

Артыкул 98. Савет Рэспублікі:

- 1) адбарае або адхіляе прынятыя Палатай прадстаўнікоў праекты законаў аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю; праекты іншых законаў;
- 2) дае папярэднюю згоду Прэзідэнта на назначэнне на пасаду і вызваленне ад пасады Генеральнага пракурора, Старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю і членаў Праўлення Нацыянальнага банка;
- 2¹) штогод заслухоўвае інфармацыю Генеральнага пракурора, Старшыні Камітэта дзяржаўнага кантролю і Старшыні Праўлення Нацыянальнага банка аб рэзультатах іх дзейнасці;

3) выклочаны;

4) выклочаны;

5) аналізуе дзейнасць мясцовых Саветаў дэпутатаў, прымае меры па развіцці мясцовага самакіравання; адмяняе рашэнні мясцовых Саветаў дэпутатаў, якія не адпавядаюць заканадаўству;

6) прымае рашэнне аб роспуску мясцовага Савета дэпутатаў у выпадку сістэматычнага або грубага парушэння ім патрабаванняў заканадаўства і ў іншых выпадках, прадугледжаных законам;

7) выклочаны;

8) разглядае ўказы Прэзідэнта аб увядзенні надзвычайнага становішча, ваеннага становішча, поўнай або частковай мабілізацыі і не пазней як у трохдзённы тэрмін пасля іх унясення прымае адпаведнае рашэнне.

Савет Рэспублікі можа прымаць рашэнні па іншых пытаннях, калі гэта прадугледжана Канстытуцыяй.

Артыкул 99. Права заканадаўчай ініцыятывы належыць Прэзідэнта, Усебеларускаму народнаму сходу, дэпутатам Палаты прадстаўнікоў, Савету Рэспублікі, Ураду, а таксама грамадзянам, якія валодаюць выбарчым правам, у колькасці не менш як 50 тысяч чалавек і рэалізуецца ў Палаце прадстаўнікоў.

Законапраекты, вынікам прыняцця якіх можа быць скарачэнне дзяржаўных сродкаў, стварэнне або павелічэнне расходаў, уносяцца ў Палату прадстаўнікоў пры наўнасці заключэння Урада.

Прэзідэнт або па яго даручэнні Урад маюць права ўносіць прапановы ў Палату прадстаўнікоў і Савет Рэспублікі аб абвешчэнні разгляду праекта закона тэрміновым. Палата прадстаўнікоў і Савет Рэспублікі ў гэтым выпадку павінны разгледзець дадзены праект на працягу дзесяці дзён з дня ўнясення на іх разгляд.

Па патрабаванні Прэзідэнта або, з яго згоды, Урада Палата прадстаўнікоў, Савет Рэспублікі на сваіх пасяджэннях прымаюць рашэнні, галасуючы ў цэлым за ўвесь унесены Прэзідэнтам або Урадам праект ці яго частку, захаваўшы толькі тыя папраўкі, якія прапанаваны ці прыняты Прэзідэнтам або Урадам.

Артыкул 100. Любы законапраект, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй, спачатку разглядаецца ў Палаце прадстаўнікоў, а потым у Савете Рэспублікі.

Законапраект, за выключэннем выпадкаў, прадугледжаных Канстытуцыяй, становіцца законам пасля прыняцця Палатай прадстаўнікоў і адабрэння Саветам Рэспублікі большасцю галасоў ад поўнага складу кожнай палаты.

Закон аб рэспубліканскім бюджэце на чарговы фінансавы год прымаецца да пачатку фінансаванага года. У выпадку непрыняцця закона аб рэспубліканскім бюджэце ва ўказаны тэрмін ажыццяўляецца часовае кіраванне рэспубліканскім бюджэтам.

Прынятыя Палатай прадстаўнікоў законапраекты на працягу пяці дзён перадаюцца на разгляд у Савет Рэспублікі, дзе могуць разглядацца не больш як дваццаць дзён, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.

Закон лічыцца адобраным Саветам Рэспублікі, калі за яго

прагаласавала большасць ад поўнага складу Савета Рэспублікі, або калі на працягу дваццаці дзён, а пры абвешчэнні законапраекта тэрміновым — дзесяці дзён з дня ўнясення ён не быў разгледжаны Саветам Рэспублікі. У выпадку адхілення законапраекта Саветам Рэспублікі палаты могуць стварыць пагадзальную камісію, якая фарміруецца на парытэтай аснове, для пераадолення ўзніклых рознагалоссяў. Тэкст законапраекта, выпрацаваны пагадзальнай камісіяй, прадстаўляецца на адабрэнне абедзвюх палат.

Калі пагадзальнай камісіяй не прыняты ўзгоднены тэкст законапраекта, Прэзідэнт або па яго даручэнні Урад могуць заатрабаваць, каб Палата прадстаўнікоў прыняла канчатковае рашэнне. Закон лічыцца прынятым Палатай прадстаўнікоў пры ўмове, што за яго прагаласавала не менш як дзве трэці ад поўнага складу Палаты прадстаўнікоў.

Закон, прыняты Палатай прадстаўнікоў і адабраны Саветам Рэспублікі, або прыняты Палатай прадстаўнікоў у парадку, прадугледжаным дадзеным артыкулам, прадстаўляецца ў дзесяцідзённы тэрмін Прэзідэнта на подпіс. Калі Прэзідэнт згодны з тэкстам закона, ён у двухтыднёвы тэрмін падпісвае закон.

Калі Прэзідэнт на працягу ўказанага тэрміну звернецца ў Канстытуцыйны Суд з прапановай аб правярцы канстытуцыйнасці закона, тэрмін для падпісання такога закона прыпыняецца на час разгляду прапановы Канстытуцыйным Судом. Заключэнне Канстытуцыйнага Суда павінна быць прынята не пазней як за дзесяць дзён з дня ўнясення Прэзідэнтам адпаведнай прапановы. Калі Канстытуцыйны Суд пацвердзіць канстытуцыйнасць закона, Прэзідэнт падпісвае яго ў пяцідзённы тэрмін з дня прыняцця Канстытуцыйным Судом адпаведнага заключэння. У выпадку прызнання Канстытуцыйным Судом закона не адпаведным Канстытуцыі Прэзідэнт вяртае яго ў Палату прадстаўнікоў.

Калі Прэзідэнт не вяртае які-небудзь закон на працягу двух тыдняў пасля таго, як ён быў прадстаўлены Прэзідэнтам, а ў выпадку прыняцця Канстытуцыйным Судом заключэння аб канстытуцыйнасці закона — пяці дзён з дня прыняцця адпаведнага заключэння, закон лічыцца падпісаным. Закон не лічыцца падпісаным і не ўступае ў сілу, калі ён не мог быць вернуты ў Парламент у сувязі з заканчэннем сесіі.

Пры нязгодзе з тэкстам закона Прэзідэнт вяртае яго са сваімі прызначэннямі ў Палату прадстаўнікоў, якая павінна разгледзець закон з прызначэннямі Прэзідэнта не пазней як праз трыццаць дзён. Калі закон будзе прыняты Палатай прадстаўнікоў большасцю не менш як дзве трэці галасоў ад поўнага складу, ён разам з прызначэннямі Прэзідэнта ў пяцідзённы тэрмін акіроўваецца ў Савет Рэспублікі, які таксама павінен разгледзець яго паўторна не пазней як за дваццаць дзён. Закон лічыцца прынятым, калі ён адабраны большасцю не менш як дзве трэці галасоў ад поўнага складу Савета Рэспублікі. Закон пасля пераадолення Палатай прадстаўнікоў і Саветам Рэспублікі прызначэнняў Прэзідэнта падпісваецца Прэзідэнтам у пяцідзённы тэрмін.

Закон уступае ў сілу і ў тым выпадку, калі ён не будзе падпісаны Прэзідэнтам у гэты тэрмін.

У такім жа парадку палатамі разглядаюцца пярэчанні Прэзідэнта на асобныя палажэнні закона, якія вяртаюцца для паўторнага галасавання. У гэтым выпадку да вынясення адпаведнага рашэння Палатай прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі закон падпісваецца Прэзідэнтам і ўступае ў сілу, за выключэннем тых палажэнняў, адносна якіх маюцца пярэчанні Прэзідэнта.

Артыкул 101. Выключаны.

Артыкул 102. Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў і члены Савета Рэспублікі карыстаюцца недатактычнасцю пры выказванні сваіх меркаванняў і ажыццяўленні сваіх паўнамоцтваў. Гэта не адносіцца да абвінавачвання іх у паклёпе і знявазе.

На працягу тэрміну сваіх паўнамоцтваў дэпутаты Палаты прадстаўнікоў і члены Савета Рэспублікі могуць быць арыштаваны, іншым чынам пазбаўлены асабістай свабоды толькі з папярэдняй згоды адпаведнай палаты, за выключэннем учынення дзяржаўнага здрады або іншага цяжкага злачынства, а таксама затрымання на месцы ўчынення злачынства.

Крымінальная справа ў дачыненні да дэпутата Палаты прадстаўнікоў або члена Савета Рэспублікі разглядаецца Вярхоўным Судом.

Артыкул 103. Пасяджэнні палат з'яўляюцца адкрытымі. Палаты, калі гэтага патрабуюць інтарэсы дзяржавы, могуць прыняць рашэнне аб правядзенні закрытага пасяджэння большасцю галасоў ад іх поўнага складу. У час пасяджэнняў, у тым ліку і закрытых, Прэзідэнт, яго прадстаўнікі, Прэм'ер-міністр і члены Урада могуць выступаць па-за чаргой тых, хто запісаўся для выступлення, столькі разоў, колькі яны гэтага запатрабуюць.

Палаты могуць збірацца сумесна для заслухоўвання штогадовай інфармацыі Генеральнага пракурора, Старшын Капітэта дзяржаўнага кантролю і Старшыні Праўлення Нацыянальнага банка аб рэзультатах іх дзейнасці, а таксама для вырашэння іншых пытанняў, якія ўваходзяць у кампетэнцыю Парламента.

Адно пасяджэнне ў месяц рэзервуецца для пытанняў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі і адказаў Урада.

Дэпутат Палаты прадстаўнікоў, член Савета Рэспублікі мае права звярнуцца з запытам да Прэм'ер-міністра, членаў Урада, кіраўнікоў дзяржаўных органаў. Запыт павінен быць уключаны ў парадак дня палаты. Адказ на запыт належыць даць на працягу дваццаці сесійных дзён у парадку, устаноўленым палатай Парламента.

Пасяджэнне палаты лічыцца прыватным пры ўмове, што ў ім удзельнічае большасць дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў або членаў Савета Рэспублікі ад поўнага складу палаты.

Галасаванне ў Палатце прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі адкрытае і ажыццяўляецца асабіста дэпутатам, членам Савета Рэспублікі шляхам падачы голасу «за» або «супраць». Тайнае галасаванне праводзіцца толькі пры вырашэнні кадравых пытанняў.

Артыкул 104. Рашэнні Палаты прадстаўнікоў прымаюцца ў форме законаў і пастановаў. Пастановы Палаты прадстаўнікоў прымаюцца па пытаннях распарадкага і кантрольнага характару.

Рашэнні Савета Рэспублікі прымаюцца ў форме пастановаў.

Рашэнні палат лічацца прынятымі пры ўмове, што за іх прагаласавала большасць ад поўнага складу палат, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.

Законы падлягаюць неадкладнаму афіцыйнаму апублікаванню пасля іх падпісання і ўступаюць у сілу праз дзесяць дзён пасля апублікавання, калі ў самім законе не ўстаноўлены іншы тэрмін.

Закон не мае зваротнай сілы, за выключэннем выпадкаў, калі ён змякчае або адмяняе адказнасць грамадзян.

Артыкул 105. Парадак дзейнасці Палаты прадстаўнікоў, Савета Рэспублікі, іх органаў, дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі вызначаецца законам і рэгламентамі палат, якія падпісваюцца старшынямі палат.

ГЛАВА 5 УРАД — САВЕТ МІНІСТРАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Артыкул 106. Выканаўчую ўладу ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляе Урад — Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь — цэнтральны орган дзяржаўнага кіравання.

Урад у сваёй дзейнасці падсправадчыны Прэзідэнту Рэспублікі Беларусь і адказны перад Парламантам Рэспублікі Беларусь.

Урад складае свае паўнамоцтвы перад нававыбраным Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Урад Рэспублікі Беларусь складаецца з Прэм'ер-міністра, яго намеснікаў і міністраў. У склад Урада могуць уваходзіць і кіраўнікі іншых дзяржаўных органаў і арганізацый.

Прэм'ер-міністр назначаецца Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь з папярэдняй згоды Палаты прадстаўнікоў. Рашэнне па гэтым пытанні прымаецца Палатай прадстаўнікоў не пазней як у двухтыднёвы тэрмін з дня ўнясення прапановы па кандыдатуры Прэм'ер-міністра. У выпадку двухразовай адмовы ў дачыненні да прызначэння Прэм'ер-міністра Палатай прадстаўнікоў Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь мае права назначыць выконваючага абавязкі Прэм'ер-міністра, распустыць Палату прадстаўнікоў і назначыць новыя выбары.

Робатай Урада кіруе Прэм'ер-міністр.

Прэм'ер-міністр:

1) ажыццяўляе непасрэднае кіраўніцтва дзейнасцю Урада і нясе персанальную адказнасць за яго работу;

2) падпісвае пастановы Урада;

3) у двухмесячны тэрмін пасля свайго назначэння прадстаўляе Парламенту праграму дзейнасці Урада, а ў выпадку яе адхілення прадстаўляе паўторную праграму дзейнасці Урада на працягу двух месяцаў;

4) інфармуе Прэзідэнта аб асноўных напрамках дзейнасці Урада і аб усіх яго найважнейшых рашэннях;

4') штогод інфармуе Усебеларускі народны сход аб выка-

нанні праграм сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь;

5) выконвае іншыя паўнамоцтвы, звязаныя з арганізацыяй і дзейнасцю Урада.

Урад або любы член Урада мае права заявіць Прэзідэнту аб сваёй адстаўцы, калі лічаць немагчымым далейшае ажыццяўленне ускладзеных на іх абавязкаў. Урад заяўляе Прэзідэнту аб адстаўцы ў выпадку вызначэння Палатай прадстаўнікоў вотуму недаверу Ураду.

Прэм'ер-міністр можа паставіць перад Палатай прадстаўнікоў пытанне аб даверы Ураду па прадстаўленай праграме або з канкрэтнай нагоды. Калі Палата прадстаўнікоў у даверы адмаўляе, Прэзідэнт мае права ў дзесяцідзённы тэрмін прыняць рашэнне аб адстаўцы Урада або аб роспуску Палаты прадстаўнікоў і назначэнні новых выбараў. Урад адхілены адстаўкі Урада працягвае ажыццяўляць свае паўнамоцтвы.

Прэзідэнт мае права па ўласнай ініцыятыве прыняць рашэнне аб адстаўцы Урада і вызваліць ад пасады любога члена Урада.

У выпадку адстаўкі або складання паўнамоцтваў Урад Рэспублікі Беларусь па даручэнні Прэзідэнта працягвае ажыццяўляць свае паўнамоцтвы да сфарміравання новага Урада.

Артыкул 107. Урад Рэспублікі Беларусь:

кіруе сістэмай падпарадкаваных яму рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання і іншых арганізацый, а таксама па пытаннях, якія ўваходзяць у яго кампетэнцыю, сістэмай мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў;

распрацоўвае асноўныя напрамкі ўнутранай і знешняй палітыкі і прымае меры па іх рэалізацыі;

распрацоўвае і ўносіць па ўзгадненні з Прэзідэнтам у Палату прадстаўнікоў праекты законаў ад рэспубліканскім бюджэце і аб зацвярджэнні справядзачы аб яго выкананні; забяспечвае выкананне рэспубліканскага бюджэту;

забяспечвае правядзенне адзінай эканамічнай, фінансавай, кредитнай і грашовай палітыкі, дзяржаўнай палітыкі ў галіне навуцы і інавацый, культуры, адукацыі, аховы здароўя, экалогіі, сацыяльнага забеспячэння і аплаты працы, дзяржаўна-прыватнага партнёрства;

прымае меры па забеспячэнні правоў і свабод грамадзян, абароне інтарэсаў дзяржавы, па нацыянальнай бяспецы і абараназдольнасці, ахове ўласнасці і грамадскага парадку, барацьбе са злачынствамі;

выступае ад імя ўласніка ў дачыненні да маёмасці, якая з'яўляецца ўласнасцю Рэспублікі Беларусь, арганізуе кіраванне дзяржаўнай уласнасцю; забяспечвае выкананне Канстытуцыі, рашэнняў Усебеларускага народнага сходу, законаў, актаў Прэзідэнта;

адмяняе акты міністэрстваў і іншых падначаленых яму рэспубліканскіх органаў дзяржаўнага кіравання;

уносіць Прэзідэнту прапановы аб адмене рашэнняў мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў у выпадку неадпаведнасці іх заканадаўству;

ажыццяўляе іншыя паўнамоцтвы, ускладзеныя на яго Канстытуцыяй, законам і актамі Прэзідэнта.

Артыкул 108. Урад прымае пастановы, якія маюць абавязковую сілу на ўсёй тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Прэм'ер-міністр выдае ў межах сваёй кампетэнцыі распараджэнні.

Пастановы Урада і распараджэнні Прэм'ер-міністра не павінны супярэчыць законам і рашэнням Прэзідэнта.

Кампетэнцыя, парадак арганізацыі і дзейнасці Урада вызначаюцца на аснове Канстытуцыі законам аб Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

ГЛАВА 6 СУД

Артыкул 109. Судовая ўлада ў Рэспубліцы Беларусь ажыццяўляецца судамі.

Сістэма судовай будовы на прынтцыпах тэрытарыяльнасці і спецыялізацыі.

Судаўладкаванне ў Рэспубліцы Беларусь вызначаецца Канстытуцыяй і законам.

Утварэнне надзвычайных судоваў забараняецца.

Артыкул 110. Суддзі пры ажыццяўленні правосуддзя незалежныя і падпарадкоўваюцца толькі закону.

Якое-небудзь умяшанне ў дзейнасць суддзяў па выкананні правосуддзя недапушчальнае і цягне адказнасць па закону.

Артыкул 111. Суддзі не могуць ажыццяўляць прадрывальна-лічбавую дзейнасць, выконваць іншую аплачваемую работу, акрамя выкладчыцкай і навукова-даследчай.

Падставы для выбараня (назначэння) суддзяў на пасады і іх вызвалення прадугледжваюцца законам.

Артыкул 112. Суды ажыццяўляюць правосуддзе на аснове Канстытуцыі і прынятых у адпаведнасці з ёю іншых нарматыўных прававых актаў.

Калі пры разглядзе канкрэтнай справы ў суда ўзнікнуць сумненні ў канстытуцыйнасці нарматыўнага прававога акта, які падлягае прымяненню, суд да вынясення судовай пастановы ставіць ва ўстаноўленым законам парадку перад Канстытуцыйным Судом пытанне аб правярцы канстытуцыйнасці дадзенага нарматыўнага прававога акта.

Артыкул 112¹. Вярхоўны Суд узначальвае сістэму судовай агульнай юрысдыкцыі і з'яўляецца найвышэйшым судовым органам, які ажыццяўляе правосуддзе праз грамадскае, крымінальнае і іншыя формы судаводства, прадугледжаныя законам.

Старшыня, намеснікі Старшыні і суддзі Вярхоўнага Суда выбіраюцца і вызваляюцца ад пасады Усебеларускім народным сходам. Старшыня і намеснікі Старшын Вярхоўнага Суда выбіраюцца з ліку суддзяў Вярхоўнага Суда.

Артыкул 113. Справы ў суднах разглядаюцца суддзямі аднаасобна, а ў прадугледжаных законам выпадках — калегіяльна.

Артыкул 114. Разбор спраў ва ўсіх судах адкрыты.

Слуханне спраў у закрытым судовым пасяджэнні дапускаецца толькі ў выпадках, вызначаных законам, з выкананнем усіх правілаў судаводства.

Артыкул 115. Правасуддзе ажыццяўляецца на аснове спарнасці і роўнасці бакоў у працэсе.

Судовыя пастановы з'яўляюцца абавязковымі для ўсіх дзяржаўных органаў, іншых арганізацый, службовых асоб і грамадзян.

Бакі і асобы, якія ўдзельнічаюць у працэсе, маюць права на абскарджанне рашэнняў, прыговораў і іншых судовых пастановаў.

Артыкул 116. Канстытуцыйны Суд ажыццяўляе кантроль за канстытуцыйнасцю нарматыўных прававых актаў у дзяржаве праз канстытуцыйнае судаводства ў мэтах абароны канстытуцыйнага ладу Рэспублікі Беларусь, гарантваных Канстытуцыяй правоў і свабод чалавека і грамадзяніна, забеспячэння вяршэнства Канстытуцыі і яе прамога дзеяння на тэрыторыі Рэспублікі Беларусь.

Канстытуцыйны Суд фарміруецца ў колькасці 12 суддзяў з высокакваліфікаваных спецыялістаў у галіне права, якія маюць, як правіла, вучоную ступень.

Старшыня, намеснік Старшыні і суддзі Канстытуцыйнага Суда выбіраюцца і вызваляюцца ад пасады Усебеларускім народным сходам. Старшыня, намеснік Старшыні і суддзі Канстытуцыйнага Суда выбіраюцца з ліку суддзяў Канстытуцыйнага Суда.

Суддзі Канстытуцыйнага Суда выбіраюцца на 11 гадоў.

Кампетэнцыя, арганізацыя і парадак дзейнасці Канстытуцыйнага Суда вызначаюцца Канстытуцыяй і законам.

Артыкул 116¹. Канстытуцыйны Суд па прапановах Прэзідэнта, Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу, Палаты прадстаўнікоў, Савета Рэспублікі, Вярхоўнага Суда, Савета Міністраў дае заключэнні:

аб тлумачэнні Канстытуцыі; аб адпаведнасці Канстытуцыі законаў, указаў Прэзідэнта, пастановаў Савета Міністраў, нарматыўных прававых актаў іншых дзяржаўных органаў.

Канстытуцыйны Суд па прапановах Прэзідэнта дае заключэнні:

аб канстытуцыйнасці праектаў законаў ад унясення ў Канстытуцыю;

аб адпаведнасці Канстытуцыі законаў, прынятых Парламантам, да іх падпісання Прэзідэнтам;

аб канстытуцыйнасці пытанняў, якія выносяцца на рэспубліканскі рэфэрэндум;

аб адпаведнасці Канстытуцыі міжнародных дагавораў Рэспублікі Беларусь, якія не ўступілі ў сілу.

У выпадках, прадугледжаных Канстытуцыяй, Канстытуцыйны Суд у двухтыднёвы тэрмін дае заключэнні:

па прапанове Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу аб наяўнасці фактаў сістэматычнага або грубага парушэння Прэзідэнтам Канстытуцыі;

па прапанове Прэзідэнта аб наяўнасці фактаў сістэматычнага або грубага парушэння палатамі Парламента Канстытуцыі.

Канстытуцыйны Суд па прапанове Прэзідыума Усебеларускага народнага сходу дае заключэнні аб канстытуцыйнасці правядзення выбараў

Прэзідэнта, дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў і членаў Савета Рэспублікі.

Канстытуцыйны Суд у парадку, устаноўленым законам, выносіць рашэнні:

па скаргах грамадзян на парушэнні іх канстытуцыйных правоў і свабод, правяраючы канстытуцыйнасць законаў, прымененых у канкрэтнай справе, калі вычарпаны ўсе іншыя сродкі судовай абароны; па запыхах судовай абароны, правяраючы канстытуцыйнасць нарматыўных прававых актаў, якія падлягаюць прымяненню пры разглядае судамі канкрэтных спраў.

Заключэнні і рашэнні Канстытуцыйнага Суда з'яўляюцца канчатковымі, абскарджанні і апра- тэставанні не падлягаюць.

РАЗДЗЕЛ V МЯСЦОВАЕ КІРАВАННЕ І САМАКІРАВАННЕ

Артыкул 117. Мясцовае кіраванне і самакіраванне ажыццяўляюцца грамадзянамі праз мясцовыя Саветы дэпутатаў, выканаўчыя і распарадчыя органы, органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, мясцовыя рэфэрэндумы, сходы і іншыя формы прамога ўдзелу ў дзяржаўных і грамадскіх справах.

Артыкул 118. Мясцовыя Саветы дэпутатаў выбіраюцца грамадзянамі адпаведных адміністрацыйна-тэрытарыяльных адзінак тэрмінам на пяць гадоў, калі іншае не прадугледжана Канстытуцыяй.

У выпадку роспуску мясцовага Савета дэпутатаў новавыбраны склад гэтага Савета дэпутатаў ажыццяўляе свае паўнамоцтвы да пачатку паўнамоцтваў мясцовых Саветаў дэпутатаў, выбраных у адзіны дзень галасавання.

Артыкул 119. Кіраўнікі мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў назначаюцца на пасаду і вызваляюцца ад пасады Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь або ва ўстаноўленым ім парадку і зацвярджаюцца на пасадзе адпаведнымі мясцовымі Саветамі дэпутатаў.

Артыкул 120. Мясцовыя Саветы дэпутатаў, выканаўчыя і распарадчыя органы ў межах кампетэнцыі вырашаюць пытанні мясцовага значэння зыходзячы з агульнадзяржаўных інтарэсаў і інтарэсаў насельніцтва, якое прымяняе на адпаведнай тэрыторыі, выконваючы рашэнні вышэйстаячых дзяржаўных органаў.

Артыкул 121. Да выключнай кампетэнцыі мясцовых Саветаў дэпутатаў належаць: зацвярджаць праграм сацыяльна-эканамічнага развіцця, мясцовых бюджэтаў і справаздач аб іх выкананні; устаўнаўленне ў адпаведнасці з законам мясцовых падаткаў і збораў;

вызначэнне ў межах, устаноўленых законам, парадку кіравання і распараджэння камунальнай уласнасцю; назначэнне мясцовых рэфэрэндумаў.

Артыкул 122. Мясцовыя Саветы дэпутатаў, выканаўчыя і распарадчыя органы на падставе дзеючага заканадаўства прымаюць рашэнні, якія маюць абавязковую сілу на адпаведнай тэрыторыі.

Рашэнні мясцовых Саветаў дэпутатаў, якія не адпавядаюць заканадаўству, адмяняюцца вышэйстаячымі прадстаўнічымі органамі.

Рашэнні мясцовых выканаўчых і распарадчых органаў, якія не адпавядаюць заканадаўству, адмяняюцца адпаведнымі Саветамі дэпутатаў, вышэйстаячымі выканаўчымі і распарадчымі органамі, а таксама Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь.

Рашэнні мясцовых Саветаў дэпутатаў, выканаўчых і распарадчых органаў, якія абмяжоўваюць ці парушаюць правы, свабоды і законныя інтарэсы грамадзян, а таксама ў іншых прадугледжаных заканадаўствам выпадках могуць быць абскарджаны ў судовым парадку.

Артыкул 123. У выпадку сістэматычнага або грубага парушэння мясцовым Саветам дэпутатаў патрабаванняў заканадаўства ён можа быць распушчаны Саветам Рэспублікі. Іншыя падставы датэрміновага спынення паўнамоцтваў мясцовых Саветаў дэпутатаў вызначаюцца законам.

Артыкул 124. Кампетэнцыя, парадак стварэння і дзейнасці органаў мясцовага кіравання і самакіравання вызначаюцца заканадаўствам.

РАЗДЗЕЛ VI ПРАКУРАТУРА. КАМІТЭТ ДЗЯРЖАЎНАГА КАНТРОЛЮ

ГЛАВА 7 ПРАКУРАТУРА

Артыкул 125. Нагляд за дакладным і аднастайным выкананнем законаў, указаў і іншых нарматыўных прававых актаў міністэрствамі і іншымі падначаленымі Савету Міністраў органамі, мясцовымі прадстаўнічымі і выканаўчымі органамі, грамадскім аб'яднаннімі, іншымі арганізацыямі, службовымі асобамі і грамадзянамі ўскладаецца на Генеральнага пракурора Рэспублікі Беларусь і падначаленых яму пракурораў.

Пракуратура ажыццяўляе нагляд за выкананнем законаў пры расследаванні злачынстваў, адпаведнасцю закону судовых рашэнняў па грамадзянскіх, крымінальных справах і справах аб адміністрацыйных правапарушэннях, у выпадках, прадугледжаных законам, праводзіць папярэдняе следства, падтрымлівае дзяржаўнае абвінавачанне ў судах.

Артыкул 126. Адзіную і цэнтралізаваную сістэму органаў пракуратуры ўзначальвае Генеральны пракурор, які назначаецца на пасаду і вызваляецца ад пасады Прэзідэнтам з папярэдняй згоды Савета Рэспублікі.

Ніжэйстаячы пракуроры назначаюцца Генеральным пракурорам.

Артыкул 127. Генеральны пракурор і ніжэйстаячы пракуроры незалежныя ў ажыццяўленні сваіх паўнамоцтваў і кіруюцца заканадаўствам. У сваёй дзейнасці Генеральны пракурор падсправаздачны Прэзідэнтам.

Артыкул 128. Кампетэнцыя, арганізацыя і парадак дзейнасці

органу пракуратуры вызначаюцца заканадаўствам.

ГЛАВА 8 КАМІТЭТ ДЗЯРЖАЎНАГА КАНТРОЛЮ

Артыкул 129. Дзяржаўны кантроль за выкананнем рэспубліканскага бюджэту, выкарыстаннем дзяржаўнай уласнасці, выкананнем актаў Прэзідэнта, Парламента, Урада і іншых дзяржаўных органаў, якія рэгулююць адносіны дзяржаўнай уласнасці, гаспадарчых, фінансавых і падатковых адносін, ажыццяўляе Камітэт дзяржаўнага кантролю.

Артыкул 130. Камітэт дзяржаўнага кантролю ўтвараецца Прэзідэнтам.

Старшыня Камітэта дзяржаўнага кантролю назначаецца на пасаду і вызваляецца ад пасады Прэзідэнтам з папярэдняй згоды Савета Рэспублікі.

Артыкул 131. Кампетэнцыя, арганізацыя і парадак дзейнасці Камітэта дзяржаўнага кантролю вызначаюцца заканадаўствам.

РАЗДЗЕЛ VII ФІНАНСАВА- КРЭДЫТНАЯ СІСТЭМА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Артыкул 132. Фінансава-крэдытная сістэма Рэспублікі Беларусь уключае бюджэтную сістэму, банкаўскую сістэму, а таксама фінансавыя сродкі пазабюджэтных фондаў, арганізацый і грамадзян.

На тэрыторыі Рэспублікі Беларусь праводзіцца адзіная бюджэтна-фінансавая, падатковая, грашовая-крэдытная, валютная палітыка.

Артыкул 133. Бюджэтная сістэма Рэспублікі Беларусь уключае рэспубліканскі і мясцовыя бюджэты.

Даходы бюджэту фарміруюцца за кошт падаткаў, якія вызначаюцца законам, іншых абавязковых плацяжоў, а таксама іншых паступленняў.

Агульнадзяржаўныя расходы ажыццяўляюцца за кошт рэспубліканскага бюджэту ў адпаведнасці з яго расходнай часткай.

У адпаведнасці з законам у Рэспубліцы Беларусь могуць стварацца пазабюджэтных фонды.

Артыкул 134. Парадак складання, зацвярджэння і выканання бюджэтаў вызначаецца законам.

Артыкул 135. Справаздача аб выкананні рэспубліканскага бюджэту прадстаўляецца на разгляд Парламента не пазней як за пяць месяцаў з дня заканчэння справаздачнага фінансавана года.

Справаздачы аб выкананні мясцовых бюджэтаў падаюцца на разгляд адпаведных Саветаў дэпутатаў у вызначаны заканадаўствам тэрмін.

Справаздачы аб выкананні рэспубліканскага і мясцовых бюджэтаў публікуюцца.

Артыкул 136. Банкаўская сістэма Рэспублікі Беларусь складаецца з Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь і іншых банкаў. Нацыянальны банк рэгулюе крэдытныя адносіны, грашовае абарачэнне,

вызначае парадак разлікаў і валодае выключным правам эмісіі грошай.

РАЗДЗЕЛ VIII ПАРАДАК ЗМЯНЕННЯ І ДАПАЎНЕННЯ КАНСТЫТУЦЫІ

Артыкул 137. Выключаны.

Артыкул 138. Пытанне аб змяненні і дапаўненні Канстытуцыі разглядаецца палатамі Парламента па ініцыятыве Прэзідэнта, Усебеларускага народнага сходу, не менш чым адной трэці ад поўнага складу кожнай з палат Парламента або не менш як 150 тысяч грамадзян Рэспублікі Беларусь, якія валодаюць выбарчым правам.

Артыкул 139. Закон аб змяненні і дапаўненні Канстытуцыі можа быць прыняты пасля двух абмеркаванняў і адабрэнняў Парламентам з прамежкам не менш як тры месяцы.

Змяненні і дапаўненні Канстытуцыі Парламентам не ажыццяўляюцца ў перыяд надзвычайнага або ваеннага становішча, а таксама ў апошнія шэсць месяцаў паўнамоцтваў Палаты прадстаўнікоў.

Артыкул 140. Законы аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Канстытуцыю, аб увядзенні ў дзеянне ўказаных законаў лічачца прынятымі, калі за іх прагаласавала не менш як дзве трэці ад поўнага складу кожнай з палат Парламента.

Змяненні і дапаўненні Канстытуцыі могуць быць праведзены праз рэфэрэндум. Рашэнне аб змяненні і дапаўненні Канстытуцыі шляхам рэфэрэндуму лічыцца прынятым, калі за яго прагаласавала больш за палову грамадзян, якія прынялі ўдзел у галасаванні. Лічыцца, што рэфэрэндум адбыўся, калі ў ім прынялі ўдзел больш за палову грамадзян, унесеныя ў спісы для галасавання.

Раздзелы I, II, IV, VIII Канстытуцыі могуць быць зменены толькі шляхам рэфэрэндуму.

РАЗДЗЕЛ IX ЗАКЛЮЧНЫЯ І ПЕРАХОДНЫЯ ПАЛАЗЖЭННІ

Артыкул 141. Змяненні і дапаўненні Канстытуцыі ўступаюць у сілу праз дзесяць дзён пасля афіцыйнага апублікавання такіх змяненняў і дапаўненняў, калі іншае не вызначана ў гэтым раздзеле.

Артыкул 142. Законы, указы Прэзідэнта і іншыя акты, якія дзейнічалі да ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі, прымяняюцца ў частцы, якая не супярэчыць Канстытуцыі.

На працягу двух гадоў пасля ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі законы, прадугледжаныя ў Канстытуцыі, указы і распараджэнні Прэзідэнта павінны быць праведзены ў адпаведнасць з Канстытуцыяй.

Дэкрэты Прэзідэнта, выдадзеныя да ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі, прымяняюцца да прызнання іх страціўшымі сілу законам. Палажэнні адпаведных декрэтаў маюць прырытэў у адносінах да прынятых да іх выдання палажэнняў законаў.

Артыкул 143. Дзяржаўныя органы (службовыя асобы) ажыццяўляюць сваю дзейнасць на працягу тэрміну, на які яны былі ўтвораныя (выбраныя, назначаныя), або да спынення іх паўнамоцтваў ва ўстаноўленым парадку.

Змяненні і дапаўненні Канстытуцыі, якія абмяжоўваюць колькасць тэрміну, на працягу якіх адна і тая ж асоба можа займаць пасаду Прэзідэнта, уступаюць у сілу з дня ўступлення на пасаду нававыбранага Прэзідэнта.

Артыкул 144. Закон, які вызначае кампетэнцыю, парадак фарміравання і дзейнасці Усебеларускага народнага сходу, падлягае прыняццю на працягу года з дня ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі. Асоба, якая займае пасаду Прэзідэнта на дату ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі, можа адначасова з'яўляцца Прэзідэнтам і Старшынёй Усебеларускага народнага сходу.

Артыкул 145. Да фарміравання Усебеларускага народнага сходу выбранне (назначэнне), вызваленне ад пасады Старшыні, намесніка Старшыні і суддзяў Канстытуцыйнага Суда, Старшын, намеснікаў Старшын і суддзяў Вісяхоўнага Суда, Старшын і членаў Цэнтральнай выбарчай камісіі, а таксама іншыя паўнамоцтвы, што перадаюцца Усебеларускаму народнаму сходу, ажыццяўляюцца ў парадку, які дзейнічаў да ўступлення ў сілу змяненняў і дапаўненняў Канстытуцыі.

Артыкул 146. Члены Цэнтральнай камісіі па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэфэрэндумаў прызначаюцца членамі Цэнтральнай выбарчай камісіі і захоўваюць свае паўнамоцтвы на ўвесь тэрмін іх выбаранна (назначэння).

Цэнтральная выбарчая камісія ажыццяўляе паўнамоцтвы па арганізацыі выбараў дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу пасля ўступлення ў сілу закона, які вызначае кампетэнцыю, парадак фарміравання і дзейнасці Усебеларускага народнага сходу.

Артыкул 147. Палаты Нацыянальнага сходу сёмага склікання захоўваюць свае паўнамоцтвы да пачатку паўнамоцтваў палат Нацыянальнага сходу сёмага склікання.

Мясцовыя Саветы дэпутатаў дваццаці сёмага склікання ажыццяўляюць свае паўнамоцтвы да пачатку паўнамоцтваў мясцовых Саветаў дэпутатаў дваццаці дзяткага склікання.

Выбары дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў сёмага склікання, дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпутатаў дваццаці дзяткага склікання правесці ў адзіны дзень галасавання ў апошнюю нядзелю лютага 2024 г.

Артыкул 148. Частка пятага артыкула 116¹ Канстытуцыі ўступае ў сілу пасля прывядзення заканадаўства аб канстытуцыйным судаводстве ў адпаведнасць са змяненнямі і дапаўненнямі Канстытуцыі і прымяняецца ў дачыненні да законаў і іншых нарматыўных прававых актаў, прымененых (якія падлягаюць прымяненню) у канкрэтнай справе пасля яго ўступлення ў сілу.

Лаўрэаты прэміі «За духоўнае адраджэнне»

НАШЧАДКІ ДЗЯЦЕЙ КРЭПАСЦІ

Пяцьдзясят гадоў запар старшакласнікі Брэста заступаюць на Пост № 1 — ганаровую вахту Памяці каля Вечнага агню

Той, хто хоць аднойчы бываў у Брэсцкай крэпасці, ведае гэты пост. Наведвальнікі мемарыяла абавязкова звяртаюць увагу на засяроджаных хлопчыкаў і дзяўчынак, якія нясуць сваю вахту ў Ганаровай варце каля Вечнага агню. Праходзяць гады, дзесяцігоддзі, юнармейцы вырастаюць, на вахту нярэдка заступаюць іх дзеці, на падыходзе ўжо і ўзнікі.

Пасту № 1 сёлета спаўняецца 50 гадоў. За гэты час вахту памяці несла каля 100 тысяч старшакласнікаў горада. Цяпер пост размяшчаецца на другім паверсе кальцавой казармы Брэсцкай крэпасці. Тут ёсць усё неабходнае для заняткаў юнармейцаў, іх пасляхавой падрыхтоўкі да вахты. У гэты цэнтр ваенна-патрыятычнага выхавання моладзі з 42 школ горада па чарзе на тыдзень прыходзяць удзельнікі мемарыяльных атрадаў. Такія атрады ствараюцца з вучняў 8—11 класаў. Асноўны прынцып залічэння ў атрад — добраахвотнасць і зацікаўленасць. Члены атрадаў на дадатковых занятках вывучаюць гісторыю, абавязкі юнармейца Паста № 1, стравяць навыкі і прыёмы. Потым праходзіць агляд гадоўнасці. Хто сябе правіць лепш, той і трапляе ў склад тыднёвай вахты. Пачаткоўцы прымаюць клятву юнармейца.

Пагодле слоў начальніка штаба Паста падпалкоўніка запasu Ігара ЧЫКАЛАВА, за гэты тыдзень дзеці сталюцца на вачах, бо ён насычаны мерапрыемствамі выхавальнага характару. Пастуючы наведваюць музеі крэпасці і горада, выпраўляюцца на экскурсію на пагранічную заставу імя Кіжаватова, удзельнічаюць ва ўроках мужнасці, інфармацыйных блоках, штодзённым падвядзенні вынікаў. А ў канцы тыдня найлепшым з юнармейцаў уручаюцца граматы, падзякі, падзякі на адрас бацькоў, знакі Паста.

Юнармейцы знаходзяцца ў каравале з 8.30 да 14.30. Дзень распісаны літаральна па хвілінах. У 9.15 пасля разводу пачынаюцца заняткі і заступленне на Пост № 1. Чатыры змены змяняюць адна адну праз 15-20 хвілін. Парадак у памяшканні паста падтрымліваюць таксама юнармейцы.

Звычайна школьнікі прыходзяць на пост некалькі гадоў запар. Старэйшыя сёстры і браты прыводзяць сюды маладошых. Напрыклад, цяпер Дзмітрыя Якоўчыка, выпускніка СШ № 25, можна назваць ветэранам паста. Некалькі гадоў там ён расказаў аўтару гэтых радкоў, як нялёгка быць вартавым:

«Стаяць 20 хвілін зусім не рухаючыся нялёгка. Хто не верыць, хай паспрабуе. Пры гэтым нельга размаўляць, усміхацца, нават калі побач з табой фатаграфуюцца альбо хтосьці з цікаўных дашкольнікаў датыкаецца да цябе рукой, каб даведацца, ці ты сапраўдны, у сэнсе, жывы. Таму перад тым, як заступіць на вахту, патрабуецца працяглая падрыхтоўка. Тут і дысцыпліна зусім іншая, як у школе. Усе размаўляюць на паўголосу, каб не перашкаджаць іншым. Тут нельга спазняцца ў строй. Перад пастраеннем трэба паглядзецца ў люстэрка, бо дзяўчыны бездакорны выгляд — не пажаданая, а абавязковая ўмова... Пост № 1 для мяне — гэта перш за ўсё вялікая адказнасць. Мы стайм на зямлі крэпасці. Ды і школа накіроўвае нас у пэўным сэнсе абараняць яе гонар».

Дзмітрыя дапоўніла аднакласніца Вікторыя: «Першы раз, памятаю, я мяне аж галава закружылася ад хвалявання, напружанасці. А калі музыка заіграла, было такое адчуванне адказнасці моманту, гонару — аж муршкі па скуры. Тут я вучылася стрыванасці, арганізаванасці, навучылася абмяжоўваць сябе, кантраляваць эмоцыі. Бывае, наведвальнікі спрабуюць правакаваць.

Скажам, хлопцы пачынаюць гаварыць кампліменты, пытаць нумар тэлефона. Альбо проста но не засвярбіць. Але мы — нібы статуі, і тым ганарымся, бо для нас гэта не гульня, а важная справа». Яшчэ адзін юнармеец падзяліўся: каб сабрацца, адцягнуць увагу ад «нешніх раздражняльнікаў», часам ён лічыць на руінах камяні.

Ёсць сярод юнармейцаў інструктары, старшыя каравула, экскурсаводы. Напрыклад, Ганна Чарнецкая, вучаніца СШ № 9, цяпер юнармеец-экскурсавод. Яна праводзіць экскурсію па музеях Паста Памяці «Хлопчыкі бессмартнага Брэста», «Баявая слава авіятараў». Першая экспазіцыя прысвечана юным абаронцам крэпасці. Аня цудоўна ведае матэрыял і расказавае любому наведвальніку пра Пятра Паўлавіча Кацельнікава.

Пятра Паўлавіча не стала летасць. Ён адзін з самых юных абаронцаў крэпасці. У гарнізон трапіў у якасці выхаванца музычнага ўзвода, перад самай вайной. Былы дзетдомовец і яго таварышы дапамагалі весці назіранне за праціўнікамі на першыя дні абароны. Памяць 12-гадовага падлетка захавала асобныя падзеі тых дзён вельмі выразна. Першы дзень абароны запомніўся яму як адзін сусветны пажар.

Пётр Паўлавіч, дарэчы, у свой час горача падтрымаў ідэю арганізацыі Паста Памяці ў крэпасці. Ён заўсёды з радасцю сустракаўся з пастуюцамі, гутарыў з імі. У адным з інтэрв'ю аўтару гэтых радкоў Пётр Кацельнікаў выказаў задавальненасць юнымі пакаленнямі актывістаў патрыятычнага руху.

Папярэднікам цяперашніх юнармейцаў пашчасліва сустракацца з жывымі героямі і відавочцамі абароны. Аляксандра Бабкова вынеслі з крэпасці параненага, знясіленага. З яго, пяцігадовага, хірург дастаў

некалькі асколкаў. Бабкоў потым стаў доктарам і ўсё жыццё дапамагаў людзям. Ён таксама сустракаўся з пастуюцамі.

Ранейшыя юнармейцы запісвалі сведчанні жывых легендаў крэпасці, цяперашнія беражліва падтрымліваюць памяць у музеях і нясуць ганаровую вахту Памяці. За гэтую работу яны і адзначаны на дзяржаўным узроўні. Прэміі Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь «За духоўнае адраджэнне» ўдасноены калектыву дзяржаўнай установы адукацыі «Цэнтр дадатковай адукацыі дзяцей і моладзі г. Брэста» за значны ўклад у патрыятычнае выхаванне дзяцей і моладзі, рэалізацыю праекта «Пост Памяці ў Брэсцкай крэпасці», актыўны ўдзел у міжнародным міратворчым руху.

Чакаецца, што ў чэрвені ў крэпасці прыедуць найлепшыя пастуючыя краін Садружнасці, каб адстаяць міжнародную вахту памяці каля Вечнага агню. Лепшага месца для такой вахты, пэўна, і не знойдзеш. Цікава, што на тэрыторыі былога Саюза такіх пастоў было 167, і толькі адзін з іх, брэсцкі, не пераставаў дзейнічаць ні на адзін дзень, нягледзячы на ўсе палітычныя і эканамічныя паевы.

Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота Валерыя КАРАЛЯ.

БЕЛАРУСКІ ТАНЕЦ:

І агонь, і лірыка, і тэмперамент

Заслужаны аматырскі калектыв Рэспублікі Беларусь народны ансамбль танца «Крыжачок» Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта ўжо не раз заваёваў узнагароды на прэстыжных конкурсах і фестывалях, у тым ліку за межамі нашай краіны. Артысты выступалі ў дзясятках краін, нават у такіх далёкіх, як Аўстралія, Новая Зеландыя і Ангولا, ім апладзіравалі глядачы ў Грэцыі і Арменіі, Вялікабрытаніі і Ізраілі, Аўстрыі і Францыі... А сёлета «Крыжачок» ўдасноены спецыяльнай прэміяй Прэзідэнта за значны ўнёсак у захаванне харэаграфічнага мастацтва, актыўны ўдзел у грамадска-культурным жыцці краіны.

Гэта адзін з найстарэйшых харэаграфічных калектываў Беларусі. Ён створаны адразу пасля вайны, у 1945 годзе, з выкладчыкаў і студэнтаў Белдзяржуніверсітэта. У чым феномен ансамбля танца, які перарос з аматырскага ў заслужаны, прымае ўдзел у мерапрыемствах дзяржаўнага маштабу, выступае на прэстыжных канцэртных пляцоўках, дае сольныя канцэрты ў Белдзяржфілармоніі, што даволі часта праходзяць з аншлагамі, прыстаўнымі крэсламі? Вядома, справа не толькі ў яго вялікім складзе (сёння «Крыжачок» аб'ядноўвае каля чатырох дзясяткаў танцораў).

У стылі «Крыжачка»

— Калі мы робім сур'ёзную справу, гаворым пра высокі ўзровень, павінны будаваць калектыву па пэўнай схеме. Ён не можа мяняцца кожныя 2—5 гадоў, — расказвае заслужаны дзеец мастацтваў Рэспублікі Беларусь, мастацкі кіраўнік і галоўны балетмайстар «Крыжачка» Ігар МУЗАЛЕЎСКІ. — Няправільна было б, калі б танцоры, нечому навучыўшыся, сыходзілі. Таму ў складзе калектыву не толькі студэнты БДУ і іншыя навучальных устаноў, але і выпускнікі. Напрыклад, вядомы спартыўны каментатар Андрэй Казлоў прыйшоў да нас, калі вучыўся на журфаку, і да гэтай часу тут працуе (у нас прынята так гаварыць, бо танец — сапраўды вельмі складаная праца). «Крыжачок» мае касцяк. Да яго далучаецца маладняк, гэта як прыгожае абрамленне. Першы год яны назіраюць, набіраюцца вопыту, прасякаюцца пэўным настроем. Толькі калі новыя людзі далучаюцца да касцяка, калектыву знаходзіцца ў добрым тонусе і працуе на прафесійным узроўні.

Ігара Юрэвіча Белдзяржуніверсітэт паклікаў кіраваць «Крыжачком» пятнаццаць гадоў таму, калі ён як артыст балета пайшоў на пенсію, але шмат працаваў як педагог. Сюды пацягнулася таленавітая моладзь, бо паляцелі чуткі, што закіпела жыццё, рыхтуецца цікавая праграма.

Тут даюць магчымасць кожнаму паспрабаваць сябе. Іншая справа, што не ўсе здолюцца пацягнуць рытмы, нагрукі, танцавальную лексіку, стыль «Крыжачка». У Ігара Музалёўскага асабліва падача матэрыяла. «Крыжачок» вылучаецца сваёй хуткасцю, шырэйшай, малаканкавацю, яго акцэры маневраў, актыўнага на сцэне.

— Танец дапамагае дасягаць поспехаў і ў іншых галінах, мабілізуе, дазваляе расставіць прыярытэты. Такія людзі думваюць па-іншаму, рухаюцца, адчуваюць, раскрываюцца свету. «Крыжачок» стаў для хлопцаў і дзяўчат вялікай сям'ёй. Маладыя ідуць сюды па зносіны, разам бавяць вольны час. Можна, таму слава заканчэння ВНУ, нягледзячы на заручанасць, сталую працу, не кідаюць ансамбль.

Фота БелТА.

Асноўны рэпертуар «Крыжачка» — народныя танцы. І сёння гэта адзін з калектываў, які адкрывае свету беларускі танец, нацыянальную культуру, ментальнасць:

— Мы падарожнічаем, судкарамаем з рознымі традыцыямі. Бачым, як танцы розніцца, які ўплыў аказалі на нашу культуру суседзі. Якая багатая ў нас палітра па касцюмах, рухах! Усё залежыць ад рэгіёна, настрою, сітуацыі. Напрыклад, мы ведаем выдатны твор «Купалінка» і музыку да яго. Шыкоўныя касцюмы, задумлівыя дзяўчаты ў вяночках. А цяпер згадаем неверагодную «Віцебскую польку» — ужо іншы настрой. А паглядзіце на «Польку праз нагу», «Круткуху». Вы ўбачыце, колькі беларусы энергічныя, завадныя. Завітайце ў Гродзенскую вобласць, у сядзібу ці замак, і зусім іншым атрымаецца нумар: шляхетны, стыльна апрануты мужчына падыходзіць да дамы. Памежа дае багата магчымасцяў. Тут работы непачаты край. У беларускі танцы можна знайсці ўсё: і лірыку, і агонь. Іншая справа — з матэрыялам трэба працаваць. Часам яго не бяруць, таму што ён складаны, не ўсе калектывы яго пацягнуць. Наша задача — утрымаць гэтую разнастайнасць для сябе, для іншых пакаленняў.

Алена ДЗЯДЗЮЛЯ.

Тонкасці прафесіі

ЗНАЙСЦІ І АБЯСКОДЗІЦЬ

Сапёры рызыкуюць не толькі падчас баявых дзеянняў, але і ў штодзённай службе

Нягледзячы на тое, што пасля заканчэння Вялікай Айчыннай вайны прайшло ўжо нямаля часу, водгулле тых падзей дагэтуль бударажаць нашу памяць. Размова не толькі пра выяўленне новых масавых пахаванняў вайскоўцаў і мірных грамадзян. І нават не пра выкарыстанне нашага гераічнага, а разам з тым і трагічнага мінулага ў сваіх інтарэсах некаторымі заходнімі гісторыкамі і палітыкамі. Да сённяшняга дня беларуская зямля як нешта непатрэбнае, чужое выштурхоўвае з сябе... боепрыпасы. Многія з іх у свой час не былі выкарыстаны па прызначэнні, таму нясуць смяротную небяспеку.

Рызыкуючы сабой, ваеннаслужачыя беларускай арміі рэгулярна выконваюць задачы па пошуку і абясшкоджванні выбухованебяспечных прадметаў. Каб даведацца, хто яны — сённяшнія сапёры, напярэдадні Дня інжынерных войскаў карэспандэнт «Звязды» наведаў Супрацьмінны цэнтр Узброеных Сіл.

Свет не стаіць на месцы

Нягледзячы на спецыяльнае падрыхтаванне, прызначанне для пошуку выбуховых рэчываў і іх размініравання, у кожным рэгіёне Беларусі ёсць сапраўдныя прафесіяналы, якія ў лічаныя хвіліны могуць выехаць на месца і зрабіць усё неабходнае, каб не здарылася бяды. У апошнія гады вайскоўцы з усёй краіны, а таксама прадстаўнікі іншых ваенных фарміраванняў, вучацца гэтаму майстэрству, удасканальваюць свае навыкі ў Супрацьмінным цэнтры Узброеных Сіл.

Начальнік штаба — першы намеснік начальніка Супрацьміннага цэнтры Узброеных Сіл падпалкоўнік Павел ТАЛАШКА.

цяляльным абсталяваннем, з якім дзевяццацца працаваць і ў рэальным жыцці. Акрамя таго, ваеннаслужачыя павышаюць сваю кваліфікацыю ў Міжнародным супрацьмінным цэнтры Расійскай Федэрацыі. Калегі з Расіі, у тым ліку выкладчыкі цэнтры, маюць баявы вопыт, якім ахвотна дзеліцца са сваімі стратэгічнымі партнёрамі.

— Свет удасканальваецца, адпаведна ўскладняюцца і выбуховыя срод-

абвазкаў. Сапёры павінны дакладна ўмець выявіць месца знаходжання выбухованебяспечнага прадмета. Затым правільна і, галоўнае, без наступстваў яго дастаць, пасля вызначыць: патрабуе боепрыпас размініравання ці не. Калі патрабуе, удакладніць, падлягае ён транспарціроўцы ці яго трэба размініраваць на месцы. І непасрэдна размініраванне, якое прадугледжвае дакладныя, прадуманыя дзеянні.

Адна з задач сапёраў — размініраванне палігонаў. Ваеннаслужачыя інжынерных войскаў абавязкова даследуюць месцы правядзення стрэльбаў і іншых манеўраў пасля іх завяршэння. Неразвараныя боепрыпасы (а бывае і такое) падлягаюць знішчэнню ў спецыяльна аддзеленыя для гэтага месца.

Нярэдка групы размініравання выезджаюць і на мірныя палеткі. Напэўна, яшчэ не было пасля вайны такога года, каб падчас правядзення сельскагаспадарчых або будаўнічых работ не выявілі хоць адзін выбухованебяспечны прадмет. Знаходзяць іх у лесе і грыбнікі.

— Як правіла, аб падобных знаходках грамадзянскіх чалавек паведамляе ў міліцыю, — расказвае Павел Талашка. — Інфармацыя перадаецца ў ваенкамат, які ведае, якая група размініравання замацаваная за гэтым раёнам. Прадстаўнікі ваенкамата з супрацоўнікамі органаў унутраных спраў выезджаюць на месца. Спецыялісты ідэнтыфікуюць выбухованебяспечны прадмет, выстаўляецца ахова МУС. Афармляецца заяўка на абясшкоджванне выбухованебяспечных прадметаў, яна перадаецца ў вайсковую часць, дзе ўказваецца месца знаходжання, тып і калібр боепрыпаса. Затым прыбывае група размініравання. Камандзір групы ідэнтыфікуе аб'ект: вызначае яго катэгорыю, магчымаць транспарціроўкі і ажыццяўляе разведку на наяўнасць іншых выбухованебяспечных прадметаў у радыусе 50 метраў. У залежнасці ад катэгорыі, боепрыпас або знішчаецца на месцы выяўлення, або перавозіцца на спецыяльным аўтамабілі да месца ліквідацыі.

Дарэчы, вопытным сапёрам дастаткова адзін раз зірнуць на выбухова-

небяспечны прадмет, каб зразумець: уяўляе ён пагрозу ці не. Калі транспарціраваць яго нельга, каля месца знаходкі выстаўляецца ачальненне, праводзіцца разведка мясцовасці, і толькі потым пад кантролем спецыялістаў адбываецца выбух.

«Падарункі» вайны

Рэагуюць ваеннаслужачыя цэнтры і на паведамленні аб мінаванні. Група выбывае на месца і ажыццяўляе разведку на наяўнасць самаробных узрыўных прэдаў. Акрамя выканання тэрміновых заявак, спецыя-

Зрэдку, але даводзіцца вайскоўцам сутыкацца і з «падарункамі» Першай сусветнай вайны.

Калі Павел Талашка праходзіў службу ў 188-й інжынернай брыгадзе, дзе быў камандзірам няштатнай групы размініравання, яму запамніўся наступны выпадак. У Быхаўскім раёне, у тарфяніку на ўскрайку вёскі, ім асабіста была паднятая нямецкая 81-міліметровая мінамётная міна.

— На ёй не толькі захавалася арыгінальная фарба, а і ўсе надпісы: завод-вырабляльнік, нумар партыі чыталіся, — узгадвае падпалкоўнік. — Усё дзякуючы

ніравання, яны павінны быць прафесійнымі вадалазамі, а гэта сур'ёзны медыцынскі і псіхалагічны адбор, які па сілах прайсці не кожнаму.

Яшчэ тут працуюць такія ўнікальныя спецыялісты, як сапёры-кінолагі. Яны праходзяць навучанне ў Кіналагічным цэнтры Узброеных Сіл, таму добра ведаюць, як знайсці падыход да міна-вышукowych сабак. Іх у цэнтры тры. Усе — нямецкія аўчаркі: Одзін, Хільда і Навальнічная хмара. Чатырохлапых бяруць з сабой на агляд аб'ектаў, па якіх паступіла інфармацыя, што яны замініраваныя. Нават суперсучаснае абсталяванне, прызнаюцца спецыялісты, не заменіць вышукowych здольнасцяў жывёл. Сабака, калі адчуў пах выбуховага рэчыва, кладзецца каля сумкі ці іншага прадмета, у якім яно ўтрымліваецца, — такім чынам падае каманду, што ў дадзеным месцы знаходзіцца нешта небяспечнае.

Звяртаюцца да сапёраў і з мэтай правядзення падрыўных работ. Звычайна гэта датычыцца старых будынкаў і пабудов, якія не эксплутуюцца. Як расказвае начальнік вучэбнага аддзялення Супрацьміннага цэнтры Узброеных Сіл капітан Міхаіл КАНДРАЦЬЕЎ, пры неабходнасці на месца выбывае група, праводзіць рэкагнасціроўку — вывучаецца канструкцыя (ад таўшчцы арматуры залежыць колькасць зараду, які неабходна закладваць), вызначаецца аб'ём работы, пасля чаго рыхтуецца тэхнічнае рашэнне аб знішчэнні аб'екта. І калі хтосьці думае, што падарваць будынак — про-

Начальнік вучэбнага аддзялення Супрацьміннага цэнтры Узброеных Сіл капітан Міхаіл КАНДРАЦЬЕЎ у вучэбным класе.

лісты праводзяць разведку пэўных участкаў мясцовасці на наяўнасць выбухованебяспечных прадметаў або ажыццяўляюць суцэльную чыстку тэрыторыі, на якой яны знаходзяцца. У асноўным гэта адбываецца там, дзе ў гады Вялікай Айчыннай вайны ішлі баі.

— Летась нашымі спецыялістамі была праведзена суцэльная чыстка больш чым 10 гектараў зямлі ў Докшыцкім раёне, — заўважае начальнік штаба — першы намеснік начальніка Супрацьміннага цэнтры Узброеных Сіл. — Паступіла інфармацыя, што на гэтым участку мясцовасці знаходзіцца вялікая колькасць выбухованебяспечных прадметаў. У ходзе разведкі гэта пацвердзілася. Па папярэднім звестках, перад Вялікай Айчыннай вайной на гэтым месцы размяшчаліся савецкія ваенныя склады з боепрыпасамі. Не усё паспелі вывезці з пачаткам акупацыі. Потым свае боепрыпасы тут захоўвалі нямецкія вайскоўцы.

За мінулы год спецыялістамі цэнтры было абясшкоджана і знішчана звыш 24 тысяч выбухованебяспечных прадметаў. У асноўным гэта боепрыпасы перыяду Другой сусветнай вайны.

ўмовам, у якіх на працягу многіх гадоў знаходзілася міна. Адсутнічаў доступ да кіслароду, таму боепрыпас так добра захаваліся. Па прычыне таго, што ўпаў у балота, не ўзарваўся. Гэта ўнікальны выпадак. Такое бывае рэдка: час, карозія вельмі моцна мясцовы выгляд боепрыпасаў.

Трыбуты, якія спатрэбіцца падчас зносу будынка, сапёры спатрабуюць у тэорыі.

Рэдкія спецыялісты

Ёсць у Супрацьмінным цэнтры і група падводнага размініравання. Вадалазы-сапёры — увогуле рэдкія спецыялісты. Акрамя валодання майстэрствам размі-

та, то моцна памыляецца. Зносу папярэдняе сур'ёзная падрыхтоўка. Каб выканаць пастаўленую задачу якасна, сапёры пралічваюць усё да дробязяў, каб у першую чаргу гэта было бяспечна для навакольных.

Вераніка КАНЮТА.
Фота Алены МАЗАВЕЦ.

У Супрацьмінным цэнтры працуюць і такія рэдкія спецыялісты, як сапёры-вадалазы і сапёры-кінолагі.

Тут для гэтага створана ўсё: высакласныя настаўнікі, за плячымі якіх — сотні а, можа, і тысячы абясшкоджаных боепрыпасаў, вучэбна-трэнажорныя комплексы, дзе ў максімальна набліжаных да рэальных умовах можна патрэніраваць сапёраў здольнасці. Дзіцячы садок, школа, склад, кухня — у кожным класе трэнажорнага комплексу ёсць магчымасць змадэляваць любую сітуацыю для работы групы па пошуку і абясшкоджванні выбухованебяспечных прадметаў. Тым, для каго розлічаны гэты «кварт», трэба быць надзвычай асцярожнымі: «падрыў» можа адбыцца пры адкрыцці дзвярэй, шафы, уключэнні святла... Сапёры-навучэнцы ў гэты час «узброеныя» спе-

кі, — адзначае начальнік штаба — першы намеснік начальніка Супрацьміннага цэнтры Узброеных Сіл падпалкоўнік Павел ТАЛАШКА. — З боепрыпасамі часоў Вялікай Айчыннай вайны усё зразумела: як яны выглядаюць, як іх абясшкодзіць. Цяпер вельмі шмат самых розных самаробных выбуховых прыладаў. Яны спрацоўваюць на рух, свет, часам дастаткова перавысіць узровень шуму. І ўсю гэтую трэбу вучыць асабовы склад.

Небяспечныя знаходкі

Работа сапёра цяжкая. І гэта звязана не толькі з рызыкай, якая гэтых спецыялістаў суправаджае падчас выканання прафесійных

Боегатоўнасць

Трымаць порах сухім

У лютым пачнецца праверка сіл рэагавання Саюзнай дзяржавы

У адпаведнасці з зацверджанай задумай, у межах праверкі на тэрыторыю нашай краіны ўжо прыбываюць падраздзяленні са складу Узброеных Сіл Расійскай Федэрацыі. Улічваючы той факт, што праверка з'яўляецца раптоўнай, прыбыццё войскаў будзе ажыццяўляцца на працягу ўсяго першага этапу. На дадзеным, як адзначылі ў Міністэрстве абароны, падраздзяленні ажыццяўляюць разгрузку і адпраўляюцца ў раён выканання задач.

На днях падрабязнасці праверкі сіл рэагавання Саюзнай дзяржавы падчас брыфінгу для аташа па пытаннях абароны, акрэдытаваных пры Міністэрстве абароны, раскрывае начальнік дэпартаменту міжнароднага ваеннага супрацоўніцтва — памочнік міністра абароны па пытаннях міжнароднага ваеннага супрацоўніцтва генерал-маёр Алег ВОІНАУ. Як падкрэсліў прадстаўнік абароннага ведамства, мерапрыемствы

аператыўнай і баявой падрыхтоўкі, якія ў найбліжэйшы час адбудуцца, праводзяцца на фоне абстраэннага ваенна-палітычнага абстаноўкі ў свеце, а таксама росту напружанасці ў Еўропе, у тым ліку каля заходняй і паўднёвай граніцы Беларусі.

Праверка адбудзецца ў два этапы. На першым, да 9 лютага, плануецца адпрацаваць пытанні перадыслакацыі і стварэння ў кароткія тэрміны груповак войскаў (сіл) на пагрэзлівых напрамках, арганізацыі і ажыццяўлення аховы і абароны важных дзяржаўных і ваенных аб'ектаў, абароны дзяржаўнай граніцы ў паветранай прасторы, у тым ліку ў межах Адзінай рэгіянальнай сістэмы супрацьпаветранай абароны Беларусі і Расіі. Акрамя таго, прадугледжваецца ацэнка гатоўнасці і здольнасці дзяржаўных па супрацьпаветранай абароне сіл і сродкаў, у тым ліку сумеснага вучэбна-баявога цэнтра СПА, выканаць вучэбна-баявыя задачы з выкарыстаннем кантрольных цэляў.

На другім этапе, як паведамілі ў Мінабароны, з 10 да 20 лютага будзе праведзена сумеснае вучэнне «Саюзная рашучасць — 2022». Падчас вучэння будуць адпрацаваны наступныя пытанні: узмацненне ўчасткаў дзяржаўнай граніцы на магчымых кірунках незаконнага пранікнення на тэрыторыю Беларусі ўзброеных груп баявікоў, перакрыццё каналаў дастаўкі зброі, боепрыпасаў і іншых сродкаў, якія могуць выкарыстоўвацца для дэстабілізацыі абстаноўкі ў краіне з заняццем прызначаных рубяжоў і абсталаваннем блокастоў. Таксама, па задумцы вучэння, будзе ажыццяўляцца пошук, блакіраванне і знішчэнне незаконных узброеных фарміраванняў, а таксама дыверсійна-разведвальных груп праціўніка ў прызначаных зонах адказнасці, арганізацыя ўзаемадзеяння і ўсебаковага забеспячэння. Ваеннаслужачыя закрэўчаны і пытанні постканфліктнага ўрэгулявання.

Практычныя дзеянні войскаў (сіл) адбудуцца на Абуз-Лясноўскім, Асіповіцкім,

Брэсцкім, Гожскім і Даманавіцкім палігонах, а таксама на асобных участках мясцоваці. Акрамя таго, плануецца задзейнічаць аэрадромы Баранавічы, Лунінец, Ліда і Магучлішчы.

У выніку праведзеных мерапрыемстваў будзе дадзена ацэнка здольнасці органаў ваеннага кіравання і войскаў (сіл) выканаць задачы па забеспячэнні ваеннай бяспекі Саюзнай дзяржавы. Як заўважыў Алег Воінаў, варыянты прымянення рэгіянальнай групы (сіл) для забеспячэння ваеннай бяспекі Саюзнай дзяржавы адпрацоўваюцца ўзброенымі сіламі Беларусі і Расіі рэгулярна падчас сумесных вучэнняў. Зыходзячы са сваіх параметраў (колькасці задзейнічанага асабовага складу, асноўных сістэм узбраення і тэхнікі), праверка, якая плануецца адбыцца, не падлягае апавяшчэнню ў адпаведнасці з Венскім дакументам 2011 года.

Вераніка КАНЮТА.

Год гістарычнай памяці

ІМЯ НА АБЕЛІСКУ

Прайшоўшы ўсю вайну,

камбрыг Сарока падарваўся на міне ўжо на вызваленай тэрыторыі

На старых гарадскіх могілках ў Драгічыне, што на Брэсцчыне, у брацкай магіле пахаваны салдаты, якія загінулі тут у гады Вялікай Айчыннай вайны. Сярод напісаных на гранітнай пліце імянаў значыцца і маёр Леанід Сарока. Аднак вайсковец не быў вызваліцелем раёна, як большасць тых, хто спачывае ў брацкай магіле. Архіўныя дакументы дапамаглі высветліць, як склаўся трагічны лёс камандзіра спецыяльнага разведатрада.

Леанід САРОКА, 1939 год.

Прызямліўся... у тыл ворага

Аб жыццёвым шляху Леаніда Сарока і іх сумеснай барацьбе з ворагам пакінуў успаміны яго сябар — былы камандзір атрада імя Калініна 2-й Мінскай партызанскай брыгады Анатоль Алейнік. Дзякуючы яму сёння мы ведаем, што Леанід Іосіфавіч Сарока нарадзіўся ў 1919 годзе ў вёсцы Крывое Сяло былога Заслаўскага, а цяпер Мінскага раёна. У 1936 годзе яго сям'я пераехала ў вёску Перажыр даваеннага Рудзенскага раёна. Пасля заканчэння сямігадовай школы Леанід спачатку пайшоў працаваць у мясцовы калгас, а потым вучыўся ў Мінску ў школе ФЗВ (фабрычна-заводскага вучнёўства). Пасля вучобы ўладкаваўся на працу слесарам на чыгуначнай станцыі Мінск-Таварная, потым стаў вагонным майстрам. У кастрычніку 1939 года Леаніда прызвалі ў Чырвоную Армію, яшчэ да вайны ён скончыў ваеннае вучылішча і яму прысвоілі званне лейтэнанта. Ён удзельнічаў у абароне Ленінграда, а затым ваяваў на фронце пад Масквой.

З вясны 1942 года значна павялічылася колькасць спецгруп, якія пасылялі ў тыл ворага па заданні разведупраўлення штаба Заходняга фронту, — трэба было весці разведку ў Мінску. Паколькі Леанід Сарока добра ведаў горад, пасля

кароткай падрыхтоўкі яго накіравалі за лінію фронту.

У канцы верасня 1942 года каля вёскі Распуцце даваеннага Рудзенскага раёна (цяпер Пухавіцкі) прызямліліся на парашутах капітан Леанід Сарока і радыстка Аляксандра Гаркова, якая мела аператыўнае імя Малютка. Яны самалётам былі закінуты ў лес на поўдзень ад Мінска. Парашут А. Гарковай апусціўся ў балота, яна шмат часу правяла ў халоднай балотнай вадзе, у выніку захварэла. Лячылі дзяўчыну ў сям'і мяснікага Васіля Макаравіча, якога Сарока прыцягнуў да сваёй дзейнасці. Макаравіч дапамагаў прадуктамі, займаўся разведкай і знаходзіў патрэбныя для Сарока людзей.

Праз некаторы час з ім сустрэліся партызаны атрада «Перамога» Пётр Сачок і Анатоль Алейнік. Падчас карнай аперацыі ў бай загінуў камандзір гэтага атрада Уладзімір Марэю. Заняць яго месца прапанавалі Сароку. Ён пагадзіўся. Атрад пад новай назвай — імя Калініна — дзейнічаў на тэрыторыі Рудзенскага, Пухавіцкага і Мінскага раёнаў. Партызаны арганізавалі засады і дыверсіі на шашы і чыгунках, разграмілі некалькі ўмацаваных гарнізонаў ворага.

Добра адгукаўся пра свайго камандзіра начальнік асабога аддзела атрада імя Калініна Рыгор Лазабееў: «Сярэдняга росту, з шапкай чорных кучаравых валасоў, ён быў здатны на выдумку, вельмі дацільны на жарт, добрадушны, жыццяродасны. Усмешка, здаецца, ніколі не сыходзіла з яго твару...». За кароткі час камандзір арганізаваў бяздольны партызанскі атрад, а праз год гэта ўжо была брыгада імя Калініна.

Р. Лазабееў піша, што Сарока ў сваім блакноце веў часопіс баявых аперацый атрада, але зашыфроваў інфармацыю ў выглядзе своеасаблівых іерогліфаў: замалёвак, якія былі зразумелыя толькі ўдзельнікам бою. Рабіў гэта на выпадку таго, калі блакнот трапіць

узята ў палон 4...»; «У раёне вёсак Бардзілаўка-Дубовая узарваны гітлераўскі эшалон. Знішчана: 1 паравоз, 3 вагоны з жывой сілай, 10 вагонаў з прадуктамі...».

У верасні 1943 года за сваю дзейнасць у тыле ворага Л. Сарока быў узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцяга, яму прысвоена маёрскае званне.

Небяспечны шлях

У сакавіку 1944-га камбрыг атрымаў загад падрыхтавацца для пераходу на захад у Баранавіцкую вобласць. З брыгады стварылі атрад імя Калініна, які ўзначаліў А. Алейнік, і спецатрад Л. Сарока. 14 красавіка 1944 года спецатрад у складзе 93 партызан пачаў свой доўгі і небяспечны шлях па тылах

26 мая атрад прыбыў у Ліпчанскую пушчу. Праз некалькі дзён супраць партызан пачалася карная аперацыя. Атрад пад умелым кіраўніцтвам маёра Сарока здолеў без страт выйсці з блокады. 14 ліпеня партызаны злучыліся з наступальнымі часткамі Чырвонай Арміі. Спецатрад быў расфарміраваны, маёра Сароку выклікалі ў штаб фронту.

У дакладнай запісцы ў штаб партызанскага руху, якая захоўваецца ў Нацыянальным архіве, камісар А. Ламаноўскі напісаў, што «камандзір атрада маёр Сарока пасля расфарміравання паехаў на справядачу з дакументамі ў штаб фронту, але на дарозе Пінск — Кобрын наехаў на міннае поле і загінуў». Ужо пасля вайны лёсам свайго камандзіра зацікавіўся Анатоль Алейнік, які і даведаўся пра абставіны гібель Л. Сарока.

18 ліпеня 1944-га разведгрупа ў складзе 11 чалавек на чале з маёрам Л. Сарокам ужо далёка адышла ад Драгічына і рухалася ланцюгом удзоўж меліярацыйнага канала. На няшчасце, на шляху іх чакала проціпяхотная міна. Разведчыкі, якія ішлі перад сваім камандзірам, нейкім чынам на яе не наступілі. Міна падарвалася пад нагой Сарока. Камандзір спецгрупы атрымаў моцныя раненні. Праз некалькі дзён ён памёр у бальніцы. Усе гэтыя дні побач са сваім камандзірам знаходзіліся баявыя таварышы, яны і пахавалі Леаніда Сароку на гарадскіх могілках. Таксама былі паранены радзіст Пеця Воўк, але яму паспашціла выжыць.

Так распарадзіўся лёс: Леанід Сарока перажыў цяжкія гады ў партызанскай вайне, а смерць яго напаткала на вызваленай ад ворага тэрыторыі. Яму было ўсяго 25 гадоў. За працяглыя мужнасць і адвагу пры выкананні спецыяльнага задання ў тыле ворага партызанскі камандзір пасмяротна быў узнагароджаны ордэнам Айчыннай вайны I ступені.

Аляксандр ПАУЛЮКОВІЧ.

у рукі ворага. А інфармацыя там сапраўды была каштоўная. Усяго некалькі вытрымак: «15 снежня 1942 года. Партызанская група (кіраваў сам) разграміла гітлераўскі гарнізон у Крупіцы Мінскага раёна. Знішчаны валаасная управа, крухмальны завод, аўтамашына, склад са збожжам, забіта 15 акупантаў,

ворага. Задачи ставіліся ранейшыя: разведка і дыверсіі. У ноч на 27 красавіка атрад перайшоў чыгунку на ўчастку Стоўбцы — Стары Свержань. Чыгунку немцы вартавалі, таму партызаны былі вымушаны ўступіць у бой. Яшчэ адзін цяжкі бой адбыўся 18 мая каля вёскі Альхоўка Іўеўскага раёна.

Организатор аукциона, оператор ЭТП	ООО «Расантехторг», г. Минск, ул. Беды, 33 помещение 339. Адрес ЭТП: www.torgi24.by	
Продавец	ООО «ГлобоКарт», г. Минск, пл. Свободы, д. 17, пом. 7346	
Предмет торгов:		
Лот	Наименование (назначение), инвентарный номер	Начальная цена
871	Прицеп лодочный, гос. номер А1933-7 (односудный)	1 000,00 бел.руб.

расположены по адресу: Минская область, г. Узда, пер. К. Маркса, 12

Размер шага составляет 5 % от начальной цены лота

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (для каждой лота) перечисляется на р/с BY56UNBS30120893600010000933 в ЗАО «СБС Банк», код UNBSBY2X, г. Минск, пр-т Победителей 23/3, УНП 191514793, получатель: ООО «Расантехторг»

Срок подписания договора купли-продажи: 5 (пять) рабочих дней после торгов

Условия оплаты предмета торгов

Победитель торгов (президент на покупку), обязан оплатить предмет аукциона в соответствии с договором купли-продажи, но не позднее 30 (тридцати) дней со дня проведения торгов, если иной срок не установлен единственным участником ООО «ГлобоКарт»

Торги проводятся в порядке, установленном регламентом электронной торговой площадки ООО «Расантехторг», размещенным по адресу: www.torgi24.by

Победитель аукциона (президент на покупку) обязан возместить затраты на проведение торгов и оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 5% от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона. Затраты на организацию и проведение электронных торгов составили: по лоту (для каждого лота) – не более 350,00 бел. руб.

Дата и время начала торгов: 09.02.2022 г. с 09.00 по 16.00 Торги проводятся на 3 минуты с момента подачи ставки в случае, если ставка поступила менее, чем за 3 минуты до окончания торгов.

Дата и время окончания приема заявок: 07.02.2022 г. до 17.00 на ЭТП ООО «Расантехторг» по электронной почте: www.torgi24.by

Контактные тел.: +375 (29) 607-79-50; +375 (29) 607-22-87.

E-mail: info@torgi24.by

Извещение о проведении повторных электронных торгов

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703
Продавец	УПТ «БелшинаТранс», Могилевская область, г. Бобруйск, Минское шоссе
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов
Месторасположение: г. Бобруйск, ул. Минское шоссе (территория ОАО «Белшина»)

№ лота	Наименование	Инвентарный номер	Начальная цена с НДС 20 % бел. руб., (снижена на 50%)
1	Автовоз вагон MAZ 256170, гос. знак АВ 4216-6, 2011 г. в.	06005000003	41 711,54
2	Специальный седан ГАЗ 31105, гос. знак 0007 АК-6, 2005 г. в.	06050000045	1 955,43

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.cpo.by. Шаг аукциона: 5% от текущей цены

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» г. Минск, ул. Минская, 32; БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения электронных торгов.

Условия оплаты предмета электронных торгов
Если между продавцом и покупателем (победителем аукциона либо единственным участником аукциона, согласившимся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5% в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение 30 (тридцати) календарных дней после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by. Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в соглашении о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу www.ipmtorgi.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов, либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета аукциона в размере 5% обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 3% от цены продажи по лоту № 1 и 5% от цены продажи по лоту № 2 в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов.

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона.

Извещение о проведении предыдущих электронных торгов опубликовано в газете «Звезда» от 18.11.2021 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11:00 до 13:00 14.02.2022. Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: 11.02.2022 до 17:00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные данные
Тел.: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06
E-mail: auction@cpo.by

Извещение о проведении повторных электронных торгов в форме открытого аукциона

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа 5/2, пом. 1703, оф. 5
Продавец	Унитарное предприятие «Службы рынок ОПС», Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, пл. Базарная, д. 13
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 46
Адрес ЭТП	www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов
Лот № 1 (одним лотом)
Адрес: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Пугачева, д. 1, 1/1 – 1/3

Наименование (назначение)	Об. пл.	Инвентар. номер
Здание специализир. иного назначения (АБК)	1565 кв. м.	640/C-25904
Здание специализир. иного назначения (производственный корпус)	3194,6 кв. м.	640/C-25908
Здание специализир. иного назначения (здание механической мойки)	293,4 кв. м.	640/C-25911
Здание специализир. иного назначения (здание автозаправочной станции)	31,9 кв. м.	640/C-25949

Сведения о земельном участке: пл. 1,9846 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для размещения объектов административного назначения. Ограничения (обременения): расположен на природ. территории, подлежащих спец. охране (в зоне санит. охраны водного объекта, используемого для хозяйственно-питьевого водоснабжения, в зоне санит. охраны в местах водозабора)

Обременения: площади зданий с инв. № 640/C-25904 и 640/C-25908 частично сданы в аренду

Начальная цена лота № 1 с НДС 20 % – 1 137 120,00 бел. руб.

Лот № 2 (одним лотом)
Адрес: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, пер. Железнодорожный 1-й, 2/11 – 2/13

Склад 1978 г. п.	570,9 кв. м.	640/C-59616
Склад 1954 г. п.	648,5 кв. м.	640/C-59618
Бытовка 1978 г. п.	59,8 кв. м.	640/C-59619
Здание гаражей	49,5 кв. м.	640/C-60236

Сведения о земельном участке: пл. 0,7113 га предоставлен продавцу на праве аренды (срок действия по 24.05.2030) для содержания и обслуживания зданий и сооружений

Начальная цена лота № 2 с НДС 20 % – 202 080,00 бел. руб.

Лот № 3 (одним лотом)
Адрес: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Пугачева, д. 1А

Здание специализир. складов, торговых баз, баз материально-технич. снабжения (состав. части – 3 навеса)	5375 кв. м.	640/C-1801
Железная дорога	254,2 м.	640/C-109925
Проходная (состав. части – навес)	37 кв. м.	640/C-27612
Станция пожаротушения (состав. части – подвал)	100,8 кв. м.	640/C-27613

Сведения о земельном участке: пл. 2,0419 га предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для размещения объектов неуставленного назначения

Начальная цена лота № 3 с НДС 20 % – 1 486 074,00 бел. руб. (снижена на 3%)

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи: 10 (десять) рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета электронных торгов
Лоты № 1 и № 2 – 50% от стоимости предмета аукциона (с учетом ранее внесенного задатка) производится в течение 5 (пяти) календарных дней со дня заключения договора купли-продажи, оставшаяся сумма оплачивается с расщоткой платежа на срок до 6 месяцев.

Лот № 3 – оплата предмета аукциона (с учетом ранее внесенного задатка) производится в течение 5 (пяти) календарных дней с момента подписания договора купли-продажи

Порядок проведения электронных торгов, критерии выявления победителя торгов, порядок оформления участия в торгах и результатов торгов, установлен регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета аукциона в размере 5%, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение 1,5 (полтора) процента от цены продажи лота в течение 3 (трех) рабочих дней после проведения электронных торгов

Предшлющие извещения о проведении аукционов опубликованы в газете «Звезда» по лотам №№ 1, 2 – 04.12.2021, лот № 3 – 20.10.2021

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Начало торгов – 07.02.2022 в 11.00.
Окончание торгов – 07.02.2022 в 12.00.
Торги проводятся на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания электронных торгов
Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 04.02.2022 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны: +375 17-373-21-33; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by

Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» ИЗВЕЩАЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Предмет аукциона – Лот:

- Капитальное строение с инвентарным номером 235/С-9641 (наименование: склад; назначение: здание специализированного склада, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ), площадью 1388,5 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, 13, восточнее д. Богатырь, на земельном участке с кадастровым номером 225183012101000094, площадью 26,3060 га, составные части и принадлежности: навес;
- Капитальное строение с инвентарным номером 235/С-9642 (наименование: открытая складская площадка; назначение: сооружение специализированного склада, хранилищ), площадью 5380,1 кв. м, расположенное по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь, на земельном участке с кадастровым номером 225183012101000094, площадью 26,3060 га, составные части и принадлежности: ограждение, две ворот, две площадки;
- Стройматериалы, вложенные в строительство следующих объектов: 3.1) Административно-бытовой корпус ГПК (объект 2/87-1-1), расположенный по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- Административно-бытовой корпус РММ (объект 2/87-8-1), расположенный по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- 3) Внутриплощадочные сети водопровода (объект В1-В3 2/87-ОНБК), расположенные по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- Газораспределительный пункт (объект 2/87-13), расположенный по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- Котельная с инженерными сооружениями (объект 2/87-5), расположенная по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- Линевая канализация, пруды-отстойники (объект 2/87-0-НБК), расположенные по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- Наружное электроснабжение (объект 2/87-С1-3С), расположенное по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- 3) Подземная автострога с проездами и площадками (объект 2/87-0), расположенная по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- Пожарное депо (объект 2/87-16), расположенное по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь;
- Цех подготовки сырья (объект 2/87-3), расположенный по адресу: Витебская обл., Чашинский р-н, Лукомльский с/с, восточнее д. Богатырь

Начальная цена, руб. (без учета НДС) 45 740,00

Размер задатка, руб. 4 574,00

Продавец: Дирекция строящегося государственного предприятия «Завод глиняного кирпича», 211162, Витебская обл., Чашинский р-н, г. Новолукомль. Организатор торгов: Брестский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки». Р/с для перечисления задатка: р/с BY32BARB3012786660010000000 в ОАО «Белгоспромбанк» ЦБУ № 116 в г. Брест, р/с Брестской области, код банка BARBY2X, УНП 201028245. Срок заключения договора купли-продажи: в течение 5 рабочих дней со дня проведения аукциона. Условия оплаты: согласно заключенному договору купли-продажи в течение 15 дней с даты подписания договора купли-продажи. Условия продажи: без условия. Шаг торгов: 5% от начальной цены продажи. Информация о возмещении затрат: участник аукциона, выигравший торги, оплачивает затраты на организацию и проведение торгов, в том числе вознаграждение Организатору аукциона

Аукцион состоится 21 февраля 2022 г. в 11.00 по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-325

Сведения о документах, которые необходимо предоставить для участия в аукционе, правила проведения аукциона и иная информация содержится на официальном сайте Единого государственного реестра сведений о банкротстве bankrot.gov.by, на сайте организатора аукциона www.oceanabrest.by, а также можно узнать по телефону: 8 (0162) 40-87-01, 40-87-02

Заявление на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Брест, ул. Наганова, 10-329 в рабочие дни с 9.00 до 17.00

Последний день приема заявлений – 18 февраля 2022 г. до 17.00

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

информирует о проведении 15.02.2022 открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Компания «МогНат»

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 700С-68770 – котельная, пл. – 687,6 кв. м. Капитальное строение с инв. № 700С-68772 – мазутнонасосная, пл. – 41,0 кв. м. Капитальное строение с инв. № 700С-91634 – склад, пл. – 44,2 кв. м. Емкость металлическая 80 м³, инв. № 5283; участок наружной канализации протяженностью 137,1 м (инвентарный № 700С-90642). Лот № 1 расположен по адресу: г. Могилев, ул. Островского, 64В, на земельном участке с кадастровым номером 74010000005005430 (пл. – 0,4562 га). Отдельный земельный участок под обслуживание лота выделен. Начальная цена продажи: 115 000,00 бел. рублей с учетом НДС. Сумма задатка: 11 500,00 бел. руб.

Аукцион состоится 15 февраля 2022 года в 12.00 по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352. Извещение о проведении аукциона размещено на сайте Организатора аукциона ipo.by.

Организатор аукциона: Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182, г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 351, 352, тел.: +375222-72-41-14, +37529-624-26-25, Mogilev@ino.by

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Дабрабэйт» (Продавец)

Лот № 1, состав: 1. Здание склада, инв. № 621/С-13149, 1971 г. п., 521,4 кв. м. 2. Туалет, инв. № 621/С-13151, 36,1 кв. м. Адрес лота № 1: Минский р-н, г. Несвиж, ул. Ленинская, 115.

Начальная цена с НДС – 101 760,00 руб. Задаток – 10 176,00 руб. Шафф – 15 000,00 руб.

Земельный участок 6242650100001004654, 0,2682 га. Право постоянного пользования.

Аукцион состоится 15.02.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3-й этаж, каб. 4. Шаг аукциона – 5%.

Порядок оформления участия в аукционе, условия аукциона и полный текст извещения содержится на сайте Организатора аукциона ipo.by. Задаток перечисляется на р/с BY56BARB3012780290010000000 в ОАО «Белгоспромбанк», БИК BARBY2X. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Окончание приема заявлений и задатка – 11.02.2022 в 11.00.

Организатор аукциона: 220030, г. Минск, ул. Комсомольская, 11, пом. 9, 8 (017) 324-70-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 3» проводит 23 февраля 2022 года в 11.00 повторный открытый аукцион по продаже имущества

1. Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 8 0222 712424.

2. Наименование имущества и его местонахождение, начальная цена.

К отчуждению предлагается: • капитальное строение с инвентарным номером 710/C-4245 общей площадью 1074,4 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарева, 278Г, наименование – ремонтно-механические мастерские; назначение – здание нежилое; составные части и принадлежности: благоустройство территории: асфальтобетонное покрытие, ограждение железобетонное; • капитальное строение с инвентарным номером 710/C-4258 общей площадью 239 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарева, 278Г1, наименование – здание гаражей № 3; назначение – здание нежилое; составные части и принадлежности: две мастерские, навес; • капитальное строение с инвентарным номером 710/C-4246 общей площадью 250 кв. м, расположенное по адресу: Могилевская обл., г. Бобруйск, ул. Бахарева, 278Г/2, наименование – навес для хранения техники; назначение – здание навеса для хранения техники.

Суммарная начальная стоимость имущества 211 200,00 белорусских рублей без учета НДС.

3. Информация о земельном участке. Имущество, предлагаемое к отчуждению расположено на земельном участке с кадастровым номером 74100000007002973, площадью 0,5384 га, находящемся в срочном возмездном владении и пользования (договор аренды земельного участка № 15 от 09.02.2021 г.)

4. Дата, время и место проведения аукциона: 23.02.2022 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, каб. 33.

5. Место, дата и время окончания приема заявок на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 21.02.2022; время: 17.00. При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона.

6. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона.

7. Участник аукциона за 3 дня до проведения аукциона должен перечислить организатору аукциона задаток в размере 10% от первоначальной стоимости без НДС. Реквизиты текущего (расчетного) счета, на который

должна быть перечислена сумма задатка: р/с BY54BPSB3012192410119330000 код BPSB2X в ОАО «Сбер Банк», УНП 70049607.

8. Информация о порядке и сроках возмещения затрат на организацию и проведение аукциона: в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола победителя аукциона (президент на покупку) аукциона и предоставления организатору аукциона копий платных документов, но не позднее 5 рабочих дней.

9. Порядок, в соответствии с которым проводится аукцион: Положение о порядке организации и проведения аукционов по продаже имущества, находящегося в собственности ОАО «ДСТ № 3» (утвержденное приказом генерального директора № 5 от 03.01.2022).

11. Извещение о проведении открытого аукциона по продаже вышеуказанного имущества ОАО «ДСТ № 3» опубликовано в газете «Звезда» и на сайте ОАО «ДСТ № 3».

Камунальныя стасункі

НЯЖАЙ БУДЗЕ СВЯТЛО?

Як рэпарцёр «Звязды» ледзь без віны вінаватым не стаў

Мабыць, любы дарослы чалавек, які жыве ў кватэры шматпавярховага жылга дома, мінімум некалькі разоў за апошні час спрабаваў датэлефанавацца да якой-небудзь службы ЖЭУ. Зрабіць гэта цяжка: то нікога няма адрозу па трох тэлефонах, то яны раптам усе занятыя. Вось і мне давялося «змагацца» з гэтымі тэлефонамі, ды і не адзін раз. А цяпер па сутнасці і падрабязна.

Як сучасны жыхар сталіцы я аплачваю камунальныя паслугі за сваё жыллё па вуліцы Панчанкі электронным спосабам — па смартфоне. Гэта значыць, я не чакаю, калі мне прыйдзе папяровая жыроўка, а пералічваю грошы на свой асабісты рахунак, як толькі з'яўляюцца даныя па камуналцы ў маім інтэрнэт-банкінгу. Так было і ў снежні, калі я заплаціў за жыллёва-камунальныя паслугі за лістапад. Крыху пазней да нас у паштovou скрыню «прыляцела» жыроўка. Я яе нават не разглядаў, у адрозненне ад майёй другой паланіткі. А на цяпер самае цікавае.

Аказваецца, што ў жыроўцы, у графе «платныя паслугі», у мяне паўсталі нейкія электрамонтажныя работы (нумар дагавора 117), за якія я ўжо заплаціў аўтаматычна (разам з іншымі паслугамі) 10 рублёў 41 капейку. «Цікава, — паду-

маў я, — за якія такія паслугі з мяне бяруць грошы, а мне пра гэта нічога не вядома». Не вядома было аб гэтым і майё жонцы і дзецям.

Тэлефанаваць у ЖЭС і ляцца з-за невялікіх грошай зусім не хацелася. Але жонка мая абазвала мяне «істотай безгалоснай» і «няўмекам» абараняць (як потым аказалася) добрае імя сваёй самі. Мне нічога не заставалася, як узяць тэлефонную трубку ў руку.

У папяровым паведамленні я хутка знайшоў разлікова-даведачны цэнтр (РДЦ) № 6 Фрунзенскага раёна і некалькі тэлефонаў спецыялістаў па камунальных разліках. Дазваніцца да іх было цяжка, а яшчэ цяжэй — што-небудзь зразумела ў іх даведацца. Спачатку спецыяліст прырка дзелавым тонам паведаліла мне тры тэлефоны, па якіх я павінен (ці амаль абавязаны) даведацца, адкуль «нарадзіўся» гэты самы дагавор на платныя

паслугі. У ЖЭС датэлефанавацца было яшчэ цяжэй, але я трымаў. У выніку там мне далі тэлефон электрыкаў. Потым дзяўчына на тым канцы провада прадрыктавала мне лічбы, набраўшы якія я звязаўся з Дзянісам, а ён абавязкова ведае, за які дагавор я заплаціў «трошкі грошай».

Дзяніс быў абураны, што яго адрывалі ад работы нейкімі званкамі. Але, выслушавшы мой аповед пра несправядлівае налічэнне за нейкія паслугі, усё ж такі адшукаў той самы дагавор.

І адрозу тон голасу яго згусціўся ў шэрую хмару. Аказваецца, я злосны неплацельшчык камунальных паслуг, і таму ў мяне адключалі электрычнасць, а потым падключалі да электрычнасці, але ўжо за грошы (10 рублёў 41 капейка). І гэты дага-

вор не прадугледжвае майго подпісу. Вось так.

Мае доказы, што я ні разу не плаціў пазней за 15 дня месяца, а таксама, што мяне ніколі не адключалі ад электрычнасці, Дзяніс не адкавілі. «Я вас разумею, але нічога не магу зрабіць. Тэлефонуйце ў свой РДЦ і разбірайцеся. Улішпа спецыяліст па камунальных разліках вярнуць вам гэтыя грошы, тады праз месяц атрымаеце іх назад. Нічога асабістага», — дадаў малады хлопек. «Няўжо кола замкнулася?» — падумаў я. Ну, ужо не.

Другі раз дазвоньвацца да спецыялістаў разлікова-даведачнага цэнтру было цяжэй, але ўва мне ўжо бұшавалі бурны змагага за справядлівасць. Мяне па невядомых прычынах, практычна на пустым месці, упісалі ў ранг злосных не-

плацельшчыкаў «камуналікі». Я вырашыў разбірацца да перамогі.

На гэты раз мілая дзяўчына з РДЦ сказала, што сапраўды цяпер яна бачыць у камп'ютары, што я адключаўся ад электрычнасці (па прычыне невыплаты камуналкі ў некалькі месяцаў), а потым мяне падключылі: «А падключэнне ў нас — паслуга платная».

Пачуўшы ад мяне, што я заўсёды плачу своечасова, што гэта нейкая памылка, тэлефоннае візаві парайла мне звярнуцца да кіраўніцтва, да намесніка начальніка іх службы і... пераклалі мая тэлефон.

Кіраўніцтвам аказалася ветлівая жанчына, якая моўчкі выслухала мая трыраду і паабяцала разабрацца ў найбліжэйшы час. Для сувязі яна ўзяла мой нумар сотавага тэлефона. Літаральна праз паўгадзіны яна ператэлефанавала і папрасіла прабачэння за прыкрутую памылку. Быццам бы неплацельшчыкам былі жыхары з 51-й кватэры, але па тэхнічнай памылцы персаналу адзінка кудысьці знікла і падключачь да электрычнасці сталі менавіта мяне. Цяпер сітуацыя працягваецца, і ў на-

ступнай жыроўцы мне гэтыя 10 рублёў залічаць. Па прычыне добра выканалага сямейнага доўгу я з палёгкай уздыхнуў, а дарма...

Учора я атрымаў паведамленне за снежань і не знайшоў там абяцанага вяртання гэтых няшчасных 10 рублёў. Ужо не ведаю, што мне думаць наконт гэтай сітуацыі. Зноў брацца за тэлефон і кідацца з ім на бюракратычны «амбразуры»? Чытачу, напэўна, цікавы працяг гэтай гісторыі? І яшчэ.

Мне б вельмі не хацелася, каб у такую ц падобную сітуацыю трапіў чалавек з менш моцнымі нервамі. А наогул, мне чамусьці вельмі не падабаецца той факт, што ў жыроўку магчыма ўлішча нейкія лічбы, якія правярыць простаму чалавеку не ўяўляецца магчымым. Калі гэтыя лічбы прымаюцца апрыйры і ў далейшым не патрабуюць доказаў. Калі нейкая недарэчная недакладнасць можа зрабіць з чалавека (сямі) падушальніка, а можа — нават зланыцца. Вось і прозвішча маё, як уласніка кватэры, ужо ў «чорнай базе» камунальшчыкаў? А трапіць туды, як вы ўжо зразумелі, лягчэй, чым адлучацца.

Сяргей КУРКАЧ.

«Сацыяльная перадышка»

Хто ёй карыстаецца

Мая сваячка Надзея выхоўвае дзяўчынку з асаблівасцямі псіхэфізічнага развіцця. Нядаўна малой споўнілася восем гадоў. Яе з'яўлення на свет з радасцю чакалі ўсе — бацькі, дзядулі з бабулямі. Але, на жаль, дзіця нарадзілася інвалідам. У першы час даглядаць унучку дапамагалі бацькі Надзеі, ды праз колькі гадоў адзін за адным пайшлі з жыцця. Муж спачатку дапамагаў, але, відаць, не вытрымаў штодзённых клопатаў, знайшоў сабе кабета, стварыў новую сям'ю, дзе нарадзіліся яму двое здаровых дзетак. Удзел у жыцці свайго першынца ён абмяжоўвае пералічваннем час ад часу на картку «былой» невялікіх грошай.

— Догляд хворай дачы — вялікая, цяжкая праца ўсё 24 гадзіны ў суткі. Я не скарджуся, але гэта менавіта так, — прызнаецца плямянніца. — Канешне, матэрыяльна падтрымлівае дзяржава, выплачвае дапамогу па доглядзе, дае няньку, але асноўная нагрузка кладзецца на мяне. Таму практычна няма вольнага часу, назапашваецца стомленасць, часам з'яўляецца раздражняльнасць. А пастаяннае напружанне ўплывае на стан здароўя. Ды я не магу сабе дазволіць расслабіцца, захварэць. Не ведаю, што рабіла б, калі б не паслуга «сацыяльнай перадышкі», якую даюць сацыяльныя службы. Магу часова дзіця аддаць у спецыялізаваны дом-інтэрнат, дзе ім займаюцца спецыялісты. Я спакойная за яго, ведаю, што там не пакрыўдзіць. Тады дзетак, як мая дачушка, там вучаць у адпаведнасці з адукацыйнай праграмай, яны атрымліваюць медыцынскую дапамогу, раабілітацыйныя паслугі, удзельнічаюць у розных пазнавальных

і культурных мерапрыемствах. Дзякуючы гэтай паслуге, я магу адпачыць, заняцца сваім здароўем, прывесці сябе ў парадак, зрабіць у кватэры касметычны рамонт, заняцца генеральнай прыборкай. Проста выспацца і набрацца сіл.

Сяброўка Надзеі, з якой яе зьява агульнае няшчасце, выхоўвае 12-гадовага сына, хворага на цэрэбральны параліч.

— Мой муж працуе, але ў вольны ад работы час дапамагае даглядаць хлопчыка, бярэ на сябе частку хатніх клопатаў. Моцна стамляемся абое, як фізічна, так і эмацыянальна. Таму маем патрэбу ў невялікім пералічку. На вырочку прыходзіць «сацыяльная перадышка». Мы даўно карыстаемся гэтай паслугай, — кажа Таццяна Іванюна. — Два разы на год аддаём сына ў профільны дом-інтэрнат. Гэта дазваляе мне перапрацаваць хатнія справы, падцягнуць старэйшых дзяцей-школьнікаў, аднавіць нервовую сістэму.

Што ж сабой уяўляе «сацыяльная перадышка»? Гэта кароткі адпачынак для бацькоў або асоб, якія выхоўваюць дзяцей-інвалідаў ва ўзросце ад 4 да 18 гадоў, што маюць патрэбу ў пастаянным доглядзе або дапамозе, бытавым абслугоўванні і медыцынскай дапамозе. Адпачынак даецца на перыяд да 56 календарных дзён на год, але не больш як 28 сутак запар.

За гэты час бацькі могуць адпачыць, вырашыць бытавыя праблемы, аздаравіцца ў санаторыі, з'ездзіць на мора. Іх выхаванцы будучь знаходзіцца пад апекай кваліфікаваных работнікаў спецыялізаванага дома-інтэрната. Падчас «перадышкі» захоўваюцца ўсе сацыяльныя гарантыі для бацькоў: выплата пенсій, грашовая дапамога.

Для атрымання такой паслугі бацькам або законным прадстаў-

нікам дзіцяці неабходна звярнуцца ва ўпраўленне па працы, занятасці і сацыяльнай абароне па месцы жыхарства. Менавіта там падбярэць дом-інтэрнат адпаведнага профілю ў сувязі з дыягназам дзіцяці-інваліда. Прычым спецыялісты накіроўваюць пацыентаў у найбліжэйшую ад дома ўстанову, каб бацькам было зручна.

Для накіравання ў спецыялізаваную ўстанову неабходны пакет дакументаў. Як расказалі ў камітэце па працы, занятасці і сацыяльнай абароне Мінабвіканкама, гэта пашпарт грамадзяніна Рэспублікі Беларусь або пасведчанне аб нараджэнні дзіцяці, дакумент, які пацвярджае паўнамоцтва законнага прадстаўніка — пашпарт аб пасведчанне апекуна, дакументы, што пацвярджаюць права на льготы (пасведчанне інваліда, пенсійнае пасведчанне). Спартрэбіцца таксама выписка з медыцынскіх дакументаў, медыцынская даведка аб стане здароўя з інфармацыйнай хваробай, адсутнасці кантактаў з інфекцыйнымі хворымі, вынікамі аналізу, заключэннем дзяржаўнага цэнтру карэкцыйна-развіццёвага навучання і раабілітацыі. На аснове гэтых дакументаў Камітэт афармляе пуцёчку для накіравання ў дом-інтэрнат.

Думаецца, каб сабраць гэтыя дакументы, варта патраціць шмат часу. Але толькі на першы погляд. Практычна ўсё гэта ёсць на руках у бацькоў дзяцей-інвалідаў. Як правіла, неабходны толькі аналізы і даведкі аб стане здароўя.

Дадам, што раней паслуга не карысталася шырокім попытам. Магчыма, па фінансавай прычыне. Пакальні неабходна было аплачваць усе працэдурны. Цяпер трэба плаціць толькі за харчаванне ад 4 да 6 рублёў у суткі або прыкладна 280 рублёў за 56 дзён.

Таццяна ЛАЗОЎСКАЯ.

Кіно на лубы густ

Гледачы вяртаюцца ў кіназалы, а лубоў да непаўторнай атмасферы, якая там ствараецца, варта выхоўваць з дзіцячага ўзросту — гэта адзначае на нядаўняй сустрэчы з журналістамі ў Нацыянальным прэс-цэнтры першы намеснік генеральнага дырэктара УП «Кінавідэапракат» Мінгарвыканкама Вольга ДзюльДзЯ.

— Мінулы 2021 год запомніцца нам пераносам рэлізаў і тым, што эпідэміялагічная сітуацыя ў свеце была нестабільная. Але, як паказалі вопыт такіх карцін, як «Дзюна», «Веню 2» і «Чалавек-паук». Няма дарогі дадому, аўдыторыя маштабнага мейнстрому ўжо паўнаўвартасна вярнулася ў кіназатры, — распавядае Вольга Анатольюна.

Сетка «Кіно Мінска» дае магчымасць убачыць аўтарскае, фестывальнае, класічнае і культывае кіно на мове арыгіналу з субцітрамі, а таксама далучыцца да прамых трансляцый і запісаў спектакляў з вядучых тэатральных пляцовак. Летась праходзілі тыдні японскага, італьянскага, таджыкскага, індыйскага і ўзбекскага кіно. Падзеямі для аматараў кінамастацтва сталі таксама і кінафорумы, у прыватнасці фестываль дакументальнага кіно краін СНД «Еўразія.DOC» і 27-ы ММКФ «Лістапад». Калі аналізаваць у лічбах, то за мінулы год у кіназатры сталі паказваць 72 сеансы гульнявой формы, 409 сеансаў негульнявой формы і 177 сеансаў анімацыі. Вызначыліся тут нават з рэйтынгам кінажуртук адыходзячага года. Так, у дзясятку найлепшых трапілі: «Чалавек-паук. Няма дарогі дадому», «Веню 2», фантастычны фільм «Дзюна», камп'ютарна-анімацыйная карціна «Душа», баявік «Фарсак 9», шпіёнская гісторыя пра Джэймса Бонда «Не час паміраць», фільм «Еўразія», камп'ютарна-анімацыйная карціна «Душа», баявік «Фарсак 9», шпіёнская гісторыя пра Джэймса Бонда «Не час паміраць», фільм «Еўразія», камп'ютарна-анімацыйная карціна «Душа», баявік «Гнеў чалавечы», мультфільм «Босмалакасо 2», фільм «Атрад самазаймаў». Місія навывёт».

Варта адзначыць і тое, што сетка «Кіно Мінска» ідзе ў нагу з часам: з пачатку бягучага года ў кіназатры «Кастрычнік» і «Камсамол» з'явіліся 4К-праектары, што цяпер дазваляе глядачам у поўнай меры адчуць эфект прысутнасці і прасякнёнага атмасферай ад убачанага на экране.

— На 2022 год запланаваў у нас актыўная работа і з беларускім кінамаграфам. З камерцыйнага кіно мы выдзяляем для сябе анімацыю, паколькі апошнім часам назіраем попыт і інтарэс з боку дзіцячай аўдыторыі, — дзеліцца Вольга ДзюльДзЯ. — За перыяд зімовых канікул і ў рамках кінаакцыі «Калядная казка» да нас прыйшло 27 000 глядачоў. І, адзначаючы такі прырост, мы імкнемся пакаваць больш карцін для дзіцячай і сямейнай аўдыторыі. Робім гэта яшчэ і па прычыне таго, што мультфільмы не толькі ствараюць пазны настрой, але і дэманструюць прыклады герояў, на ўчынках якіх можна вучыцца, знайці мадэль паводзін, якія пасля дапамогуць у жыцці.

І краз які варыянт для наведвання кіназатра ўсёй сям'ёй можна разгледзець прэм'еры — мультыплікацыйныя фільмы «Я чырваное» (з 10 сакавіка), «Соні 2» (у кіно з 31 сакавіка). А вось прыхільнікаў Марвел парадзе выхад камп'ютарна-анімацыйнай стужкі «Чалавек-паук: праз сувесці 2». Варта кажаць яшчэ і выхад фільма «Шрэг 5», не менш цікавым стане выхад «Гісторыі ўзыходжання».

З расійскіх карцін у пракаце з'яўляцца «Выклік» (фільм, што здымалі ў тым ліку і ў космасе), «Адзінаццаць маўклівых мужчын» (гістарычна-спартыўная драма пра савецкіх футбалістаў), «Ампір V» (экранізацыя твора Віктара Пелевіна) і шэраг іншых. Сярод найбліжэйшых галівудскіх прэм'ер — дэтэктыўная драма «Смерць на віле» (10 лютага), фільм «Бэтман» (3 сакавіка), «Фантастычныя стварэнні: таямніцы Дамблдора» (7 красавіка). У маі свец уявіць фільм «Доктар Страндж: у мультысусеце вар'яцтва»...

Алена ДРАПКО.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»

24 февраля 2022 года проводит 4-й открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
46	Грузовой бортовой ГАЗ-66-04, ш. 0375203, дв. 122860-84, 1984 г., 4 кат., 1700 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	5 400,00	1 080,00
47	Грузовой бортовой Урал-432020-01, ш. 10101601, дв. 287402, 1988 г., 4 кат., 76543 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	9 800,00	1 960,00
48	Автошасси Зил-131 ш. 381574, дв. 083618, 1980 г., 4 кат., 1331 км	г. Старые Дороги, в/ч 48668	4 600,00	920,00
49	Автомобиль ГАЗ-66-14 с кузовом-фургонном К-66Н (модиф. К-66) в составе: автошасси ГАЗ-66-14 ш. 0477452, дв. 205079, кузов-фургон К-66Н (модиф. К-66) № 09887, 1986 г., 4 кат., 2000 км, кузов-фургон К-66Н (модиф. К-66) № 09887, 1986 г., 4 кат.	г. Берёза, в/ч 23324	4 000,00	800,00
50	Автошасси Зил-131Н ш. 883525, дв. 550166, 1990 г., 4 кат., 4310 км	г. Берёза, в/ч 23324	4 600,00	920,00
51	Специальный автомобиль ГАЗ-66 с кузовом-фургонном К-66Н в составе: кузов-фургон К-66Н № 111990, 1990 г., 2 кат., автошасси ГАЗ-66 ш. 0619049, дв. 75006, 1990 г., 3 кат., 1109 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	4 600,00	920,00
52	Специальный автомобиль ГАЗ-66-15 с кузовом-фургонном К-66Н в составе: кузов-фургон К-66Н № 234489, 1989 г., 2 кат., автошасси ГАЗ-66-15 ш. 0591693, дв. 170467, 1989 г., 3 кат., 3698 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	4 800,00	960,00
53	Специальный автомобиль ГАЗ-66-15 с кузовом-фургонном К-66Н в составе: кузов-фургон К-66Н № 066290, 1990 г., 2 кат., автошасси ГАЗ-66-15 ш. L0610913, дв. 18380, 1990 г., 3 кат., 1400 км	г. Осиповичи, в/ч 01313	4 800,00	960,00
54	Гусеничное шасси МТ-ЛБу (демилитаризованное) из-под Р-330Б № 5543 в составе: гусеничное шасси МТ-ЛБу (демилитаризованное) ш. 10E9003023, дв. 948789, 1990 г., 4 кат., 1311 км, электроагрегат АД-16V-T/400 ВПГ, № ЮП7904ТДИС, 1990 г., 4 кат.	г. Осиповичи, в/ч 01313	84 000,00	16 800,00
55	Гусеничное шасси МТ-ЛБу (демилитаризованное) из-под Р-330Б № 5249 в составе: гусеничное шасси МТ-ЛБу (демилитаризованное) ш. 10E9903016, дв. 8904815, 1989 г., 4 кат., 5426 км, электроагрегат АД-16V-T/400 ВПГ, № ВБ33658СМГР, 1989 г., 4 кат.	г. Осиповичи, в/ч 01313	82 000,00	16 400,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, 24 февраля 2022 г. в 10.00.
 К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы до 15.02.21 февраля 2022 года.
Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться 24 февраля 2022 г. с 9.15 до 10.00.
Победитель аукциона обязан:
 1. Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.
 2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 бел. руб. за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российский рубль – р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», ул. Заславская, 10, код BELBVY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва, № корсчета 30101810400000000225. Реквизиты банка: БИК 04452525, ИНН 7707083893, к/св ОАО «Банк БелВЭБ» № 30118108000000000659. SWIFT/BIC: SABRRUMM. Без НДС.
 Справки по тел./факс: (017) 319-35-41, +375 (44) 583-77-45.
 Электронная почта: auk@bsk.by.
 Извещение опубликовано на сайтах <http://www.gki.gov.by/ru> и <https://bsk.by>.

Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки»

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПОВТОРНОМ АУКЦИОНЕ

ЛОТ 1: Ford TRANSIT (легковой (вагон)), 2009 г. в., пробег 234762 км, гос № 1157 ЕС-4, цвет – темно-синий, разрешенная максимальная масса – 3000 кг.

Начальная цена продажи лота – 20 000 руб. (двадцать тысяч рублей) с учетом НДС.
 Сумма задатка – 2000 руб. (две тысячи рублей)

Продавец – дочернее унитарное предприятие «Проектный институт Гроднопрозем» республиканского унитарного предприятия «Проектный институт Белгипрозем»

Организатор торгов – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», г. Гродно, ул. Врублевского, д. 3, каб. 209, тел. 8-0152-55-87-70

Условия проведения аукциона: возмещение победителем аукциона (лицом, приравненным к победителю аукциона) затрат Продавца по оказанию услуг по независимой оценке транспортного средства в размере 181,50 руб.

Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 20 рабочих дней с момента подписания протокола аукционных торгов. Условия оплаты – по договоренности сторон.

Номер р/с для перечисления задатка – BY44BLBB30120500833225 001001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 500833225

Аукцион состоится 08 февраля 2022 г. в 11.00 по адресу: Гродненская область, г. Гродно, ул. Врублевского, 3

Порядок регистрации в качестве участника аукциона и правила проведения аукциона содержатся на сайте организатора аукциона <https://gri.no.by/auction>. Объявление о проведении первого аукциона было размещено в газете «Звезда» от 21.10.2021 г.

Заявления на участие принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница). Обед с 12.30 до 13.12
Последний день приема заявлений – 04 февраля 2022 г. до 15.00

Телефон для справок: 55-87-71 – Гродненский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки», <https://gri.no.by/auction>

ЗАО «БЕЛРЕАЛИЗАЦИЯ» ОБЪЯВЛЯЕТ АУКЦИОН

Организатор торгов: ЗАО «Белреализация» (УНП 191113330, 220089, г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28, тел.: (8017) 298-53-53; (8029) 690 54 09, BELTORGI.BY.

Продавец: ЗАО «СДСК» (УНП 400024628), 247439, Гомельская обл., г. Светлогорск, ул. Заводская, 10, в лице антикоррупционного управляющего ООО «Правовая стратегия», тел. + 375 (17) 396-61-34.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре экономической несостоятельности (банкротства) будут проведены **07 февраля 2022 г. в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Уманская, 54, 4-й этаж паркинга, каб. 28.

Предмет торгов – ЛЕГКОВОЙ ВНЕДОРОЖНИК УНИВЕРСАЛ Geely Emgrand X7 (N1L-4), 2020 г. в., АКПП6, номер кузова Y4K8752Z7LB401855, серебристый металл, 2,0 бензин.

Начальная цена предмета торгов – 29 700,00 бел. руб. с НДС. Местонахождение – г. Светлогорск, ул. Заводская, 10.

Для участия в торгах необходимо в срок с 22.01.2022 г. с 09.00 по 04.02.2022 г. до 17.00: 1) зарегистрироваться и подать заявку по выбранному лоту на участие в торгах на сайте BELTORGI.BY; 2) перечислить задаток по выбранному лоту на р/с BY33BPSB30121854590139330000 в ОАО «Сбер Банк», код BPSBVY2X, УНП 191113330, получатель – ЗАО «Белреализация».

Шар торгов – 5 %, задаток – 10 % от начальной цены предмета торгов. Организатор торгов вправе отказаться от их проведения не позднее чем за пять дней до наступления даты проведения торгов. Торги проводятся при наличии не менее двух допущенных к участию в них участников. Победителем торгов признается участник, предложивший наиболее высокую цену. Результаты торгов оформляются в виде протокола. Если заявка на участие в торгах подана только одним участником, торги признаются несостоявшимися. Предмет торгов продается претенденту на покупку при его согласии по начальной цене, увеличенной на пять процентов. Победитель торгов (претендент на покупку) обязан возместить сумму фактических затрат, связанных с организацией и проведением торгов, оплатить аукционный сбор в течение 5 рабочих дней со дня проведения торгов. Срок заключения договора купли-продажи и оплаты предмета торгов – в течение 10 рабочих дней со дня проведения торгов. Извещение о ранее проведенных торгах было опубликовано в газете «Звезда» от 26.11.2021 г.

ИНФОРМАЦИОННОЕ СООБЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА по продаже гражданам Республики Беларусь в частную собственность земельных участков для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома в дер. Дуброва (объект 48/2021), дер. Багута, ул. Центральная (объект 27/2020) Озеричко-Слободского сельсовета, Смолевичского района, Минской области

Организатор аукциона: Озеричко-Слободский сельский исполнительный комитет, 222215, аг. Слобода, ул. Красногвардейская, д. 27, Смолевичский район, Минская область

№ лота	Адрес земельного участка	Кадастровый номер	Площадь (га)	Целевое назначение	Начальная цена земельного участка (бел. руб.)
1	дер. Дуброва	624883003801000350	0,1500	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (10902 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома))	30000
2	дер. Багута, ул. Центральная	624883000601000114	0,0961	Для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома (10902 земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома))	30000

Аукцион состоится 24 февраля 2022 г. в 15.00 в Озеричко-Слободском сельском исполнительном комитете по адресу: аг. Слобода, ул. Красногвардейская, 27, Смолевичский район, Минская область, зал заседаний (тел.: 801776, 68030).
 Извещение о проведении аукциона размещены на сайтах: Государственного комитета по имуществу: <https://au.nca.by>, <http://rit.by/ru>, Смолевичского районисполкома: isp@smolevichi.gov.by.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ТОРГОВ

Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП» 1 февраля 2022 г. в 14.00 проводит повторные торги по продаже следующих объектов

№ л/п	Номенклатурный номер	Наименование объекта продажи	Начальная цена продажи снижена на 50 % и составляет с учетом НДС 20 %, белорусских рублей	Задаток, белорусских рублей
Лот № 1	2518571	Вал-шестерня 4201.24.702.0.0 – 1 шт.	2 220,00 (две тысячи двести двадцать рублей 00 копеек)	222,00 (двести двадцать два рубля 00 копеек)
Лот № 2	2501807	Сборка вала. 4212.31.250.0 – 1 шт.	45 780,00 (сорок пять тысяч семьсот восемьдесят рублей 00 копеек)	4 578,00 (четыре тысячи пятьсот семьдесят восемь рублей 00 копеек)
Лот № 3	2518572	Сборка вала 4212.31.250.0 – 1 шт.	45 780,00 (сорок пять тысяч семьсот восемьдесят рублей 00 копеек)	4 578,00 (четыре тысячи пятьсот семьдесят восемь рублей 00 копеек)
Лот № 4	2506627	Крышка загрузочная ч. № 309.21.001.00 – 1 шт.	73 680,00 (семьдесят три тысячи шестьсот восемьдесят рублей 00 копеек)	7 368,00 (семь тысяч триста шестьдесят восемь рублей 00 копеек)
Лот № 5	2506229	Крышка разгрузочная ч. № 309.24.001.00 – 1 шт.	72 780,00 (семьдесят две тысячи семьсот восемьдесят рублей 00 копеек)	7 278,00 (семь тысяч двести семьдесят восемь рублей 00 копеек)
Лот № 6	инв. № 00445081	Экскаватор ЭКГ (карьерный) – 1 шт.	1 263 180,00 (один миллион двести шестьдесят три тысячи сто восемьдесят рублей 00 копеек)	126 318,00 (сто двадцать шесть тысяч триста восемьдесят восемь рублей 00 копеек)
Лот № 7	2403073	Сборка вала II ступени 4201.24.540.0 – 1 шт.	18 720,00 (восемнадцать тысяч семьсот двадцать два рубля 00 копеек)	1 872,00 (одна тысяча восемьсот семьдесят два рубля 00 копеек)
Лот № 8	2502074	Сборка вала 4212.31.280.0 – 1 шт.	20 460,00 (двадцать тысяч четыреста шестьдесят рублей 00 копеек)	2 046,00 (две тысячи сорок шесть рублей 00 копеек)
Лот № 9	2511476	Вал с колесом черт. 4212.31.210.0 – 1 шт.	55 980,00 (пятьдесят пять тысяч девятьсот девяносто рублей 00 копеек)	5 598,00 (пять тысяч пятьсот девяносто восемь рублей 00 копеек)

Собственник имущества: открытое акционерное общество «Кричевментношифер», 213493, Республика Беларусь, Могилевская область, Кричевский р-н, Краснобуздский с/с, 2, АБК в районе месторасположения «Каменка», тел. +375224120909, тел. для осмотра объектов продажи +375224120914.
Организатор торгов: унитарное предприятие по оказанию услуг «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты», г. Могилев, ул. Цюльковскогo, 1, сайт: <https://mogilev.cci.by>
Место проведения торгов: г. Могилев, ул. Цюльковскогo, 1, к. 112, Унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».
 Лоты №№ 1–13 продаются без условий на торгах в форме открытого аукциона с применением метода повышения начальной цены, с шагом 5 (пять) процентов от предыдущей названной аукционистом цены. Победителем торгов признается участник, предложивший самую высокую цену.
 К участию в торгах допускаются юридические и физические лица, представившие организатору торгов в сроки, указанные в извещении, следующие документы: заявление на участие в торгах; копии учредительных документов (для юридических лиц) и свидетельства о реги-

страции (для юридических лиц и индивидуальных предпринимателей); доверенность представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководителем); заявление об ознакомлении с документами, продаваемым имуществом, порядком проведения торгов; соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения торгов (в двух экземплярах); копию платежного поручения о внесении задатка, заверенную банком. Задаток перечисляется на расчетный счет унитарного предприятия «Могилевское отделение БелТПП» р/с № BY55PJC3012301851000000933 в «Приорбанк» ОАО, ЦБВ 300 г. Могилев, БИС: PJCBBVY2X, УНП 700016628; физическим лицам – предъявить паспорт; иные документы в соответствии с Положением о порядке организации и проведения торгов по продаже объектов, находящихся в собственности юридических лиц и индивидуальных предпринимателей Республики Беларусь, организуемых унитарным предприятием «Могилевское отделение Белорусской торгово-промышленной палаты».
 Условия регистрации, участия в торгах размещены на интернет-сайте продавца по адресу: [www.mogilev.cci.by](https://mogilev.cci.by).
Срок заключения договора купли-продажи между продавцом

и победителем торгов (покупателем) – в течение 10 календарных дней после проведения торгов.
 Срок оплаты предметов торгов на условиях заключенного договора купли-продажи.
 Торги состоятся **01 февраля 2022 г.** в 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковскогo, 1, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».
 Срок подачи заявления: с момента выхода публикации настоящего извещения в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 15.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковскогo, 1, к. 104. Последний срок подачи заявления – **31 января 2022 г.** до 12.00.
 Регистрация участников торгов **01 февраля 2022 г.** с 13.30 до 14.00 по адресу: г. Могилев, ул. Цюльковскогo, к. 112, унитарное предприятие «Могилевское отделение БелТПП».
 Телефоны для справок: (0222) 778042, +375 0296927492 (А1).
 Дополнительная информация размещена на сайте организатора в разделе «Торги» по адресу: <https://mogilev.cci.by>.
 Извещение о предыдущих торгах по объекту было размещено в газете «Звезда» от 20.11.2021, от 31.12.2021.

ВЯЧЭРУ АДДАЙ ВОРАГУ?

Як ачысціць арганізм ад шлакаў

Аказваецца, наш арганізм здольны сам сябе ачысціць ад таксінаў і нават стаць маладзейшым пасля галадання. Гэта сістэма ўтылізацыі і перапрацоўкі непатрэбных клетачных частак і ўласных мёртвых клетак атрымала назву аўтафагія. Дык ці карысна галаданне, якое цяпер так папулярна? Каму яно паказана, а каму ні ў якім разе не гэта прпусьцець нават адзін прыём ежы? Як працуе механізм самаачышчэння і што запускае гэтыя працэсы? Галадаць — значыць увогуле нічога не есці альбо дастаткова стварыць дэфіцыт калорый? Якіх захворванняў гэта дазволіць пазбегчы? Разабрацца ў гэтым нам дапамог нейрахірург, навуковы супрацоўнік аддзялення пухлін галаўнога мозгу РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М. М. Аляксандрава, выкладчык кафедры неўралогіі і нейрахірургі БелМАПА Гумен ГУРБАНДЖАД.

— Доктар Гумен, існуе папулярнае меркаванне, што рэгулярнае харчаванне — элемент здаровага ладу жыцця. Галаданне не шкоднае для арганізма?

— Менш есці ці некаторы час увогуле не прымаць ежу — гэта не экстрэмальная сітуацыя для арганізма. Нашы далёкія продкі увогуле не мелі рэгулярнага харчавання, бо ёлі толькі тады, калі палівае аказалася ўдамым. Таму арганізму больш падыходзіць такі рытм, калі ён есць, а потым нейкі час галадае. І гэта карысна. Калі ўжо людзі пачалі займацца сельскай гаспадаркай і самі вырошчвалі зерне, доступ да ежы стаў часцейшы, але гэты механізм у нашым арганізме захаваны. Прычым ён існуе не толькі ў чалавечым арганізме. Вывучалася аўтафагія, напрыклад, на лабараторных мышах.

Бельгііскі біяхімік Крысціян дэ Дзюю, які вывучаў аўтафагію ў тканках печані, атрымаў Нобелеўскую прэмію ў 1974 годзе, але ён не моцна паглыбляўся менавіта ў гэту тэму. А вось у 2016 годзе японскі вучоны Ёсіноры Асумі таксама атрымаў Нобелеўскую прэмію і больш галабальна растлумачыў, што такое аўтафагія.

«Не трэба блытаць паняцці аўтафагіі і пахудзення. Аўтафагія не для барацьбы з лішнімі кілаграмі, а для запуску працэсаў ачышчэння».

Даслоўны пераклад з лацінскага — «сам сябе з'ядае». Гуцьчы не вельмі прывабна, тым не менш галад нясе вялікую карысць арганізму. Мы ведаем, што нашы клеткі пастаянна разнажаюцца, жывуць і праз нейкі час паміраюць. А ці здаваліся вы пытаннем, куды дзяваюцца гэтыя мёртвыя клеткі? Назапашваюцца ў арганізм. Як і мёртвыя вірусы і бактэрыі, якія штодзённа знішчае наш імунітэт, а таксама вялікая колькасць бракаваных бялкоў. Усё гэта таксічна для нашага арганізма. Вялікія запасы такога клеткавага «смецця» паруюць функцыі нашай імуннай сістэмы, бо імунныя клеткі праз кучу гэтага «смецця» мусяць прабівацца да паталагічных раковых клетак, а таксама вірусаў ці бактэрыяў, каб іх знішчыць.

Калі арганізм пераходзіць у рэжым галадання, яму дзесьці трэба браць энергію і будаўнічы матэрыял. Няма іншага выйсця, як перапрацоўваць гэта клеткавае «смецце» — мікробы, вірусы і бактэрыі, якія і выкарыстоўваюць іх у якасці энергіі. Вось так арганізм ачышчаецца ад шлакаў. Гэта прыводзіць да паляпшэння яго работы, у тым ліку нашай імуннай сістэмы, нават дазваляе пазбавіцца некаторых захворванняў — такіх як цукровы дыябет 2-га тыпу, некаторых дэгенератывных нервовых захворванняў — напрыклад, хваробы Паркінсона, Альцгеймера,

дэменцыі, якія звязаны з назапашваннем паталагічных бялкоў у нервовых клетках, і нават можа папярэдзіць развіццё раку.

— Колькі трэба галадаць, каб запусціць гэты механізм?

— Працэс аўтафагіі пачынаецца тады, калі ў нашай печані і мышцах заканчваецца глікаген. А гэта адбываецца дзесьці праз 18 гадзін галадання. Такім чынам, калі мы столькі не прымаем ежу, запускаецца аўтафагія. Чым даўжэй чалавек адмаўляецца ад ежы, тым больш інтэнсіўна гэты механізм пачынае працаваць.

Але тут важна сказаць, што мы не ставім мэту выпрацоўваць арганізм на трываласць і ламаць яго. Мы хочам прымусіць яго ўсяго толькі перапрацаваць тое клеткавае смецце, якое маецца. Таму гэта ні ў якім разе не шматдзённае галаданне і анарэксія, якая ўжо з'яўляецца хваробай і можа прыводзіць да смерці.

— Як тады правільна галадаць?

— Розныя дыеталогі прапаноўваюць розныя спосабы галадання. Ёсць 24-гадзіннае — не прымаць ежу на працягу сутак. Ёсць іншы спосаб: адзін дзень мы харчваемся звычайна, атрымліваем, скажам, дзве тысячы кілакалорый, а на наступны дзень спажываем усяго 500 кілакалорый, і так праз дзень.

Калі словы «галаданне» і «дыета» палюхаюць, можна выключыць адзін прыём ежы: замест трохразовага харчавання перайсці на двухразовае. Ёсць яшчэ харчаванне, напрыклад, 16x8, або інтэрвальнае галаданне — на працягу васьмі гадзін мы прымаем ежу, затым робім 16-гадзінны перапынак.

Можна выбраць прадукты, якія будзем ужываць толькі ў пэўны час, напрыклад, калі немагчыма абыходзіцца без салодкага, то яго лепш есці раніцай, калі ў нашым арганізме вышэйшы ўзровень інсуліну. У другой палове дня, калі ён зніжаецца, цукру лепш пазбягаць. Увогуле ў другой палове дня ежа павінна быць меншай і па каларыйнасці, і па аб'ёме порцыі. Сняданак з'еш сам, абед раздзялі з сябрам, вярнуўшы аддай ворагу — гэта сапраўды працуе.

Таксама ёсць розныя вегетарыянскія дыеты, якія выключаюць пэўны набор прадуктаў. Калі бялі жывёльнага паходжання не трапляюць у наш арганізм, ён пачынае шукаць іх з дапамогай аўтафагіі. Аднак вегетарыянская дыета, па меркаванні большасці вучоных, цяпер лічыцца не самай лепшай.

У 2019 годзе амерыканскі сацыял-правэў даследаванне: адну групу людзей кармілі з 8 да 14 гадзін, астатні час яны галадалі. Другую групу кармілі з васьмі раніцы да 20 гадзін. Аказалася, што ў першай групе праз пэўны час палепшылася самаадчуванне, людзі скінулі вагу, павялічылася адчувальнасць клетак да інсуліну, паказчыкі крыві палепшыліся, і з часам у іх менш выпрацоўвалася гармонаў галаду, яны лепш яго пе-

раносілі. А ў другой групе нічога не змянілася.

З усіх спосабаў галадання, паводле меркавання вучоных, на сёння самым эфектыўным з'яўляецца інтэрвальны спосаб 6x18 — на працягу шасці гадзін у суткі есці, а затым на 18 гадзін рабіць перапынак.

— Падчас галадання можна піць ваду?

— Безумоўна. Вада нашаму арганізму патрэбна, бо мы больш чым на 70% складаемся з яе. Гэта крыніца жыцця, і ўсе хімічныя працэсы ў нашым арганізме адбываюцца ў водным асяроддзі. Шлакі і непатрэбныя рэчывы для арганізма выводзяцца з дапамогай нырака, а значыць, і вады. На працягу дня ў арганізме назапашваецца вялікая колькасць гармону стрэсу, ён выводзіцца з арганізма таксама праз ваду. Калі мы «перасушваем» арганізм, кроў становіцца больш густой, а гэта рызыка ўтварэння тромбаў. Таму абмяжоўваць колькасць вады не трэба, тым больш што яна не тармозіць працэс аўтафагіі.

— Ці патрэбна галаданне худым людзям, якія і так вядуць актыўны спосаб жыцця ці фізічна працуюць?

— Тут не трэба блытаць паняцці аўтафагіі і пахудзення. Аўтафагія не для барацьбы з лішнімі кілаграмі, а для запуску працэсаў ачышчэння. І ў стройных людзей у арганізме адбываюцца працэсы дзялення і адмірання клетак, з'яўляюцца бракаваныя бялкі, назапашваюцца шлакі. Калі вы фізічна працуеце ці маеце пастаянную фізічную нагрузку, то каб аўтаматычна запусціць працэс аўтафагіі, дастаткова проста падчас інтэнсіўнай работы менш спажываць калорый — іх недахоп арганізм будзе кампенсаваць за кошт унутранага «смеццевага» рэсурсу.

«Чаму ў сучасным жыцці мы пачынаем есці больш, чым нам патрэбна?»

Гэта звязана з хваробай цывілізацыі: усім нам не хапае гармону шчасця. І яго недахоп мы пачынаем кампенсаваць ежай.

Безумоўна, запуск механізму аўтафагіі больш актуальны для людзей, якія мала рухаюцца: прыходзіць з работы і ўладкоўваюцца на канале, пры гэтым у халадзільніку шмат ежы, а па тэлевізары — цікавыя праграмы. Людзей, якія працуюць фізічна, становіцца менш, жыццё ў горадзе не такое актыўнае: мы едем на работу на машыне ці аўтобусе, падыймаемся на ліфце, гіпадынамія становіцца часткай нашага жыцця. Аднак натуральныя ўмовы жыцця для чалавека — тыя, дзе мала ежы і шмат руху.

Чаму ў сучасным жыцці мы пачынаем есці больш, чым нам патрэбна? Гэта звязана з хваробай цывілізацыі: усім нам не хапае гармону шчасця. І яго недахоп мы пачынаем кампенсаваць ежай. Асабліва калі дзень быў цяжкі, мы прыходзім дадому і заядаем стрэс — гэта хутка і проста, бо імгненна выпрацоўваецца гармон шчасця. Але на кароткі прамежак часу, а арганізму потым варта гэтыя калорый спаліць. Ежа — самы лёгкі спосаб задавальнення, а варта вучыцца атрымліваць яго ад нечага іншага.

— Ёсць такое меркаванне: неспяка галадання ў тым, што арганізм, адчуўшы нерэгулярнае паступленне харчавання, пачынае пры любой магчымасці актыўна рабіць запасы, адкладваючы іх на нашых сцёгнах і жываце...

— Гэта міф тых, хто не хоча худзець. Калі ў арганізме недахоп калорый, ён не можа іх адкладваць — ён іх «спальвае». Калі ж перадаць, то, зразумела, усё адкладваецца. Калі пасля галадання накідвацца на халадзільнік, то пазбавіцца лішніх кілаграмаў не атрымаецца.

«З усіх спосабаў галадання, паводле меркавання вучоных, на сёння самым эфектыўным з'яўляецца інтэрвальны спосаб — на працягу шасці гадзін у суткі есці, а затым на 18 гадзін рабіць перапынак».

— Ці ёсць людзі, якім супрацьпаказана галаданне?

— Кожны арганізм індывідуальны і не існуе ўніверсальных рэцэптаў, таму ў любым выпадку лепш параіцца з доктарам. Людзі з цукровым дыябетам у цяжкай форме не могуць галадаць, бо прыёмы ежы звязаны з уколамі інсуліну. Для хворых на рак гэта абсалютнае супрацьпаказанне, як высветлілі вучоныя, бо галаданне актывізуе ракавыя клеткі фагасомы, яны становяцца больш устойлівымі да стрэсвай сітуацыі.

— «Не будзеш есці — страўнік пераварыць сам сябе» — такія страшылікі можна пачуць ад бабулі ці матулі... Ці ёсць небяспека нашкодзіць галаданнем страўнікава-кішчанаму тракту?

— Страўнік сам сябе не можа пераварыць, бо яго слізистая абалонка абаронена ад стравальных ферментаў. Аднак людзі, якія маюць праблемы са страўнікава-кішчаным трактам, павінны раіцца з доктарам. Для здаровага арганізма аўтафагія цалкам магчыма.

— Ці ёсць лекавыя прыпараты, якія дапамагаюць актывізаваць аўтафагію?

— Калі вучоныя даказалі, што галаданне прыносіць карысць, то кампаніі, якія вырабляюць прадук-

ты, пачалі распрацоўваць спецыяльнае харчаванне, якое быццам бы ўзмацняе аўтафагію, а фармацэўтычныя вытворцы — прыдумалі лекі, якія яе запускаяць ці ўзмацняюць. Але вядома, што ніякае харчаванне не можа ўзмацняць аўтафагію: яна наступае толькі тады, калі чалавек не есць. Таму гэта не больш чым маркетынговая ход. Ніякі лекавы прэпарат яе запусціць таксама не можа. Адзінае, што было заўважана, лісце трапічнай расліны Moringa Oleifera крыху ўзмацняе аўтафагію і садзейнічае ачышчэнню арганізма, яе дадаюць у бялагічна актыўныя дабаўкі. Таму выйсець адзінае — ствараць дэфіцыт калорый.

— Тады якая дыета ці спосаб харчавання самыя лепшыя?

— Аптимальнай можна назваць міжземнаморскую дыету і перыядычнае інтэрвальнае галаданне 6x18. Ёсць такое паняцце — французскі парадокс. Гэта параўнальна нізкі ўзровень сардэчна-сасудзістай і анкалагічнай захваральнасці ў жыхароў Францыі пры дастаткова высокакаларыйным рацыёне, багатым на тлушчы. Вучоныя прапаноўвалі розныя гіпотэзы, каб растлумачыць гэтую з'яву, пакуль не прыйшлі да высновы, што найбольш імавернай прычынай французскага парадоксу стала ужыванне французскага чырвонага сухога віна.

Дык вось, міжземнаморская дыета ўпершыню была прадстаў-

лена ў 50-я гады мінулага стагоддзя, яна звязана з французскім парадоксам. Было заўважана, што людзі ў пэўным рэгіёне (у 16 краінах) менш хварэюць на сардэчна-сасудзістыя хваробы. Зразумела, у кожнай краіне свае мясцовыя звычкі і традыцыі, рэлігія, і дыеты крыху адрозніваюцца, але маюць шэраг агульных рыс.

Такім чынам, міжземнаморская дыета ўключае вялікія дозы свежых пладоў, гародніны, бульбы, арэхай і семя, хлеба і макароні з цвёрдых гатункаў пшаніцы. Фрукты з'яўляюцца штодзённым дэсертам. Да 30% калорый жыхары гэтых краін атрымліваюць, ужываючы краўн аўраманіавае масла. У рацыёне невялікая колькасць малочных прадуктаў — сыры ды ёгурты. Мінімальная колькасць яек — не больш чым чатыры ў тыдзень. Рыба і птушка — у малых і сярэдніх дозах, жывёльнае мяса — у малой колькасці. Ну і ўмераныя дозы чырвонага віна — 100 грам для жанчын і 200 грам для мужчын.

Аднак самае галоўнае ў гэтай дыете — актыўны спосаб жыцця. Калі яго няма, гэта не пра міжземнаморскую дыету, а проста пра смачна паесці.

Алена КРАВЕЦ.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ОТКРЫТЫХ ТОРГОВ

Организатор торгов	Антикризисный управляющий
	открытого акционерного общества «МОТОВЕЛО» – ООО «Антикризисное управление», 220012, Минск, ул. Чернышевского, д. 5, офис 4, сектор «Б»
Продавец	ОАО «МОТОВЕЛО», г. Минск, пр-т Партизанский, 8 (тел. +375 17 298-14-22)
	Торги проводятся в форме открытого аукциона отдельными лотами на повышение стоимости с открытой формой предложения
Сведения о предмете торгов и начальной цене	

Дебиторская задолженность:

Лот № 1: Частное торговое-производственное унитарное предприятие «Бобровник В.В.» (УНП 490907817) на сумму 7 348,43 руб., начальная цена – 1 469,69 руб., начальная цена – 1 420,00 руб.
 Лот № 2: Жлобинский железобетон – Филиал ОАО «Гомельхлебопром» (400173506) на сумму 7 100,00 руб., начальная цена – 1 420,00 руб.
 Лот № 3: ИП Крутиник Юрий Аркадьевич на сумму 673,56 руб., начальная цена – 134,71 руб.
 Лот № 4: Лаврут Сергей Николаевич на сумму 1 799,08 руб., начальная цена – 359,82 руб.
 Лот № 6: частное торговое унитарное предприятие «Чаша счастья» (490980171) на сумму 319,39 руб., начальная цена – 63,88 руб.
 Лот № 7: Торговое унитарное предприятие «Гомельская универсальная база» (400058629) на сумму 61 253,21 руб., начальная цена – 12 250,64 руб.
 Лот № 8: Общество с ограниченной ответственностью «ГосподарЭкспорт» (191633079) на сумму 2 411,61 руб., начальная цена – 482,32 руб.
 Лот № 9: Общество с ограниченной ответственностью «ГосподарЭкспорт» (191633079) на сумму 1 449,58 руб., начальная цена – 289,92 руб.
 Лот № 10: Общество с ограниченной ответственностью «ГосподарЭкспорт» (191633079) на сумму 388,80 руб., начальная цена – 77,76 руб.
 Лот № 11: Общество с ограниченной ответственностью «ГосподарЭкспорт» (191633079) на сумму 201,01 руб., начальная цена – 40,20 руб.
 Лот № 12: Общество с ограниченной ответственностью «Миля Палас Принт» (УНП 191803074) на сумму 297,77 руб., начальная цена – 59,55 руб.
 Лот № 13: Общество с ограниченной ответственностью «Энерджилайф» (УНП 191446423) на сумму 353,52 руб., начальная цена – 70,70 руб.
 Лот № 14: Общество с ограниченной ответственностью «КлиниХаус» (УНП 191692668) на сумму 18,00 руб., начальная цена – 3,60 руб.
 Лот № 18: Общество с ограниченной ответственностью «КлиниСтрим» (УНП 192436934) на сумму 662,40 руб., начальная цена – 132,48 руб.
 Лот № 19: Общество с ограниченной ответственностью «КлиниСтрим» (УНП 192436934) на сумму 29,40 руб., начальная цена – 5,88 руб.
 Лот № 29: Частное торговое унитарное предприятие «Контрол-Инвест» (УНП 490440110) на сумму 3 630,25 руб., начальная цена – 726,05 руб.
 Лот № 63: Закрытое акционерное общество «МВЗ Интер» (УНП 19118411) на сумму 35 824,42 руб., начальная цена – 7 164,88 руб.
 Лот № 64: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 2 384,37 руб., начальная цена – 476,87 руб.
 Лот № 67: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 7 314,24 руб., начальная цена – 1 462,85 руб.
 Лот № 68: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 4 231,20 руб., начальная цена – 846,24 руб.
 Лот № 69: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 2 774,72 руб., начальная цена – 554,94 руб.
 Лот № 70: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 367,01 руб., начальная цена – 73,40 руб.
 Лот № 71: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 1 879,85 руб., начальная цена – 375,97 руб.
 Лот № 72: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 641,60 руб., начальная цена – 128,32 руб.
 Лот № 73: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 348,66 руб., начальная цена – 69,73 руб.
 Лот № 74: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 140 200,26 руб., начальная цена – 2 804,05 руб.
 Лот № 75: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 4 822,80 руб., начальная цена – 964,56 руб.
 Лот № 76: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 5 143,40 руб., начальная цена – 1 028,68 руб.
 Лот № 77: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 1 523,95 руб., начальная цена – 304,79 руб.
 Лот № 78: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 96,00 руб., начальная цена – 19,20 руб.
 Лот № 79: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 790387172) на сумму 285,48 руб., начальная цена – 57,10 руб.
 Лот № 80: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 790387172) на сумму 200,00 руб., начальная цена – 40,00 руб.
 Лот № 81: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 790387172) на сумму 1 583,04 руб., начальная цена – 316,61 руб.
 Лот № 83: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 790387172) на сумму 4 804,76 руб., начальная цена – 960,95 руб.

Лот № 84: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 790387172) на сумму 421,56 руб., начальная цена – 84,31 руб.
 Лот № 85: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118452) на сумму 9,60 руб., начальная цена – 1,92 руб.
 Лот № 92: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 3 398,76 руб., начальная цена – 679,75 руб.
 Лот № 93: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 29 255,93 руб., начальная цена – 5 851,19 руб.
 Лот № 94: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 1 112,83 руб., начальная цена – 222,57 руб.
 Лот № 95: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 57,91 руб., начальная цена – 11,58 руб.
 Лот № 96: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 7 621,50 руб., начальная цена – 1 524,30 руб.
 Лот № 97: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 4 036,31 руб., начальная цена – 807,26 руб.
 Лот № 98: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 3 210,85 руб., начальная цена – 642,17 руб.
 Лот № 99: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 2 141,61 руб., начальная цена – 428,32 руб.
 Лот № 100: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 696,47 руб., начальная цена – 139,29 руб.
 Лот № 101: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 1 174,19 руб., начальная цена – 234,84 руб.
 Лот № 102: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 44,28 руб., начальная цена – 8,86 руб.
 Лот № 103: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 9 096,97 руб., начальная цена – 1 819,39 руб.
 Лот № 104: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 329 485,97 руб., начальная цена – 65 897,19 руб.
 Лот № 105: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 1 953,00 руб., начальная цена – 390,60 руб.
 Лот № 106: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 890,34 руб., начальная цена – 178,07 руб.
 Лот № 107: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 774,32 руб., начальная цена – 154,86 руб.
 Лот № 108: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 43 323,81 руб., начальная цена – 8 664,76 руб.
 Лот № 109: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 140 375,70 руб., начальная цена – 28 075,14 руб.
 Лот № 111: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 1 680,00 руб., начальная цена – 336,00 руб.
 Лот № 112: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 19 702,16 руб., начальная цена – 3 940,43 руб.
 Лот № 113: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 997 547,81 руб., начальная цена – 199 509,56 руб.
 Лот № 114: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118345) на сумму 17 647,44 руб., начальная цена – 3 529,49 руб.
 Лот № 115: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 82,15 руб., начальная цена – 16,43 руб.
 Лот № 116: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 1 258,88 руб., начальная цена – 251,78 руб.
 Лот № 117: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 22,44 руб., начальная цена – 4,49 руб.
 Лот № 118: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 302,30 руб., начальная цена – 60,46 руб.
 Лот № 119: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 6,92 руб., начальная цена – 1,38 руб.
 Лот № 120: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 1 699,25 руб., начальная цена – 339,85 руб.
 Лот № 121: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 615,70 руб., начальная цена – 123,14 руб.
 Лот № 122: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 400,00 руб., начальная цена – 80,00 руб.
 Лот № 123: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 380,07 руб., начальная цена – 76,01 руб.

Лот № 124: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 119,22 руб., начальная цена – 23,84 руб.
 Лот № 125: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 1 317,76 руб., начальная цена – 263,55 руб.
 Лот № 126: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 2,67 руб., начальная цена – 0,53 руб.
 Лот № 127: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 11 911,59 руб., начальная цена – 2 382,32 руб.
 Лот № 130: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 790387172) на сумму 1 204,00 руб., начальная цена – 240,80 руб.
 Лот № 131: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118452) на сумму 494,75 руб., начальная цена – 98,95 руб.
 Лот № 132: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118452) на сумму 360 270,58 руб., начальная цена – 72 054,12 руб.
 Лот № 133: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 633,00 руб., начальная цена – 126,60 руб.
 Лот № 134: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 391,32 руб., начальная цена – 78,26 руб.
 Лот № 135: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 1 475,68 руб., начальная цена – 295,14 руб.
 Лот № 136: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118411) на сумму 366,46 руб., начальная цена – 73,29 руб.
 Лот № 137: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118411) на сумму 4 433,16 руб., начальная цена – 886,63 руб.
 Лот № 138: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118452) на сумму 2 441,01 руб., начальная цена – 488,20 руб.
 Лот № 139: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118452) на сумму 142 634,02 руб., начальная цена – 28 526,80 руб.
 Лот № 140: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118452) на сумму 27 338,48 руб., начальная цена – 5467,70 руб.
 Лот № 141: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118452) на сумму 20 433,64 руб., начальная цена – 4 086,73 руб.
 Лот № 142: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118411) на сумму 7 678,55 руб., начальная цена – 1 535,71 руб.
 Лот № 143: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118452) на сумму 10 791,21 руб., начальная цена – 2 158,24 руб.
 Лот № 144: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 6 154,51 руб., начальная цена – 1 230,90 руб.
 Лот № 145: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 22 503,42 руб., начальная цена – 4 500,68 руб.
 Лот № 147: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118411) на сумму 265,91 руб., начальная цена – 53,18 руб.
 Лот № 148: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118411) на сумму 1 345,32 руб., начальная цена – 269,06 руб.
 Лот № 149: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 22 080,00 руб., начальная цена – 4 416,00 руб.
 Лот № 151: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 97 178,87 руб., начальная цена – 19 435,77 руб.
 Лот № 152: Закрытое акционерное общество «МВЗ ФарбатеК» (УНП 19118281) на сумму 24,45 руб., начальная цена – 4,89 руб.
 Лот № 153: Частное производственное унитарное предприятие «Аланит-К» (УНП 190485230) на сумму 14 675,51 руб., начальная цена – 2 935,10 руб.
 Лот № 154: Общество с ограниченной ответственностью «Бай Ви Моторс» (УНП 691339960) на сумму 11 781,70 руб., начальная цена – 2 356,34 руб.
 Лот № 155: Общество с ограниченной ответственностью «ВИА МаркетПрофит» (УНП 192608641) на сумму 1 787,97 руб., начальная цена – 359,59 руб.
 Лот № 156: Общество с ограниченной ответственностью «ДельфинМоторс» (УНП 192813349) на сумму 3 849,72 руб., начальная цена – 769,94 руб.
 Лот № 157: Общество с ограниченной ответственностью «КлиниХаус» (УНП 191692668) на сумму 13 066,48 руб., начальная цена – 2 613,30 руб.
 Лот № 158: Частное торговое унитарное предприятия «Лулуя» (УНП 190065936) на сумму 299,34 руб., начальная цена – 59,87 руб.
 Лот № 159: Общество с ограниченной ответственностью «ОТК Сервис» (УНП 191141971) на сумму 734,98 руб., начальная цена – 147,00 руб.
 Лот № 160: Общество с ограниченной ответственностью «ОкнаАлмаз» (УНП 192960410) на сумму 494,67 руб., начальная цена – 98,93 руб.
 Лот № 161: Общество с ограниченной ответственностью «Превидиа» (УНП 191695455) на сумму 64 940,65 руб., начальная цена – 12 988,13 руб.
 Лот № 162: Общество с ограниченной ответственностью «Сладкие радости» (УНП 192300950) на сумму 13 764,12 руб., начальная цена – 2 752,82 руб.
 Лот № 163: Общество с ограниченной ответственностью «Следующий уровень» (УНП 192638619) на сумму 4 028,88 руб., начальная цена – 805,78 руб.
 Лот № 164: Частное производственно-торговое унитарное предприятия «ТОКЕЛ» (УНП 192618125) на сумму 182,76 руб., начальная цена – 36,55 руб.
 Лот № 165: Общество с ограниченной ответственностью «ТехноШок» (УНП 191700317) на сумму 5 060,60 руб., начальная цена – 1 012,12 руб.

Лот № 166: Общество с ограниченной ответственностью «ЭкоАвоСтиль» (УНП 192722060) на сумму 584,23 руб., начальная цена – 116,85 руб.
 Лот № 167: Общество с ограниченной ответственностью «Бумажный знак» (УНП 192388984) на сумму 385,50 руб., начальная цена – 77,09 руб.
 Лот № 168: Общество с ограниченной ответственностью «Кинкан» (УНП 192337644) на сумму 2 710,16 руб., начальная цена – 542,03 руб.
 Лот № 169: Общество с ограниченной ответственностью «МОД-строй» (УНП 191043185) на сумму 18 329,90 руб., начальная цена – 3 665,98 руб.
 Лот № 170: Общество с ограниченной ответственностью «РосБай» (УНП 491072829) на сумму 2 429,58 руб., начальная цена – 485,92 руб.
 Лот № 171: Общество с ограниченной ответственностью «АэроМир» (УНП 192619652) на сумму 1 036,17 руб., начальная цена – 207,23 руб.
 Лот № 172: Общество с ограниченной ответственностью «ЭМПИАЛЬ Групп» (УНП 192323251) на сумму 522,69 руб., начальная цена – 104,54 руб.
 Лот № 175: Общество с ограниченной ответственностью «АртИдиллия» (УНП 190675321) на сумму 1 003,50 руб., начальная цена – 200,70 руб.
 Лот № 176: Общество с ограниченной ответственностью «КлиматГрупп» (УНП 191687336) на сумму 153,52 руб., начальная цена – 30,70 руб.
 Лот № 177: Общество с ограниченной ответственностью «МаксПринтСервис» (УНП 191231033) на сумму 365,04 руб., начальная цена – 73,01 руб.
 Лот № 178: Общество с ограниченной ответственностью «АМОИД» (УНП 190876231) на сумму 47 866,29 руб., начальная цена – 9 573,26 руб.
 Лот № 179: Закрытое акционерное общества «БайК-Сет» (УНП 790258178) на сумму 90 401,74 руб., начальная цена – 18 080,35 руб.
 Лот № 182: Частное торговое унитарное предприятия «Натали 2006» на сумму 2 175,72 руб., начальная цена – 435,14 руб.
 Лот № 183: Частное торговое-производственное унитарное предприятия «АКАМИТ-ТОРГ» на сумму 418,80 руб., начальная цена – 83,76 руб.
 Лот № 184: Частное торговое-производственное унитарное предприятия «АКАМИТ-ТОРГ» на сумму 393,38 руб., начальная цена – 60,68 руб.
 Лот № 185: Частное торговое-производственное унитарное предприятия «БарШук» на сумму 445,31 руб., начальная цена – 89,06 руб.
 Лот № 186: Общество с ограниченной ответственностью «АМОИД» на сумму 47 900,79 руб., начальная цена – 9 580,16 руб.

Шаг аукциона 5% от начальной цены предмета торгов по каждому лоту	
Порядок ознакомления	Ознакомление заинтересованных лиц с предметом торгов осуществляется в рабочие дни. Ответственным лицо: Запрудина Жанна Александровна, тел. +375 17 298 14 22

Задаток 10% от начальной цены предмета торгов по каждому лоту перечисляется не позднее **07.02.2022** (считать датой поступления задатка – дату списания на счет Продавца) в белорусских рублях на р/с BY50BLBY3012019017558001002 в ОАО «Белинвестбанк», (БИС): BLBBVY2X, УНП 190017558, получатель платежа – Открытое акционерное общество «МОТОВЕЛО»

Порядок оформления участия в торгах, критерии выявления победителя торгов и порядок оформления результатов торгов определяется ст. 127, 128, 129 Закона Республики Беларусь от 13.07.2012г. № 415-3 «Об экономической несостоятельности (банкротстве)».

Порядок оформления участия в аукционе: лица, желающие участвовать в аукционе, обязаны подать продавцу в срок до 16.00 от 07.02.2022 заявление на участие в аукционе с приложением документов согласно ст. 127, 128, 129 указанного Закона. Критерии выявления победителя аукциона: имущество считается проданным лицу, которое предложило на аукционе самую высокую цену.

Порядок оформления результатов торгов: Победитель торгов (президент на покупку) в день проведения торгов подписывает протокол

Срок подписания договора купли-продажи	В день проведения аукциона 08.02.2022
Условия оплаты предмета торгов	
Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан оплатить предмет аукциона за минусом внесенного задатка в течение 5 календарных дней со дня заключения договора купли-продажи	
Победитель аукциона либо единственный участник торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета торгов на 5%, обязан возместить фактически затраты на их проведение в течение пяти календарных дней со дня проведения торгов	

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за пять дней до наступления даты его проведения

Аукцион состоится 08.02.2022 в 11.00 по адресу: г. Минск, пр-т Партизанский, 8. Заявления на участие и необходимые документы, в т. ч. перечисление задатка, принимаются с 22.01.2022 по 07.02.2022 до 16.00 по указанному адресу

Тел. +375 17 298 14 22. E-mail: sgd@mvz.by

Открытое акционерное общество «Дорожно-строительный трест № 3» – продавец (организатор аукциона) 22 февраля 2022 года в 11.00 проводит повторный открытый аукцион по продаже имущества

Сведения о предмете аукциона (лот № 2)	Начальная цена продажи со снижением на 70%, без НДС	Местонахождение имущества	Сумма задатка, бел. руб.	1. Наименование продавца – организатора аукциона, его место нахождения и контактные телефоны: ОАО «ДСТ № 3», г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, тел. 8 022 24 4242. 2. Общая стоимость имущества 38704,16 бел. руб. без НДС. 3. Информация о земельном участке. Имущество, предлагаемое к отчуждению, расположено на земельном участке, находящемся в постоянном пользовании ОАО «ДСТ № 3» с кадастровым номером 720884806101000001. 4. Дата, время и место проведения аукциона: 22.02.2022 в 11.00 по адресу: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, каб. 33. 5. Место, дата и время окончания приема заявлений на участие в аукционе с прилагаемыми к ним документами: г. Могилев, ул. Космонавтов, 23, кабинет 33; дата: 18.02.2022 г.; время: 17.00. При подаче заявления лицо, желающее принять участие в аукционе, подписывает с ОАО «ДСТ № 3» соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. 6. Срок возможного снятия имущества с аукциона: за 3 дня до даты проведения аукциона. 7. Участник аукциона за 3 дня до проведения аукциона должен перечислить организатору аукциона задаток в размере 10% от первоначальной стоимости без НДС. Реквизиты текущего (расчетного) счета на который должен быть перечислен сумма задатка: р/с BY44PBBZ0312192410119330000 код РРББВY2X в ОАО «Сбер Банк», УНП 700049607. 8. Информация о порядке и сроках возмещения затрат на организацию и проведение аукциона: в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола победителя аукциона (президент на покупку) обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона. 9. Сроки подписания договора купли-продажи: договор купли-продажи имущества должен быть подписан победителем аукциона (президентом на покупку) в редакции организатора аукциона после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона и предоставления организатору аукциона копий платежных документов, но не позднее 5 рабочих дней. 10. Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества ОАО «ДСТ № 3» размещены в газете «Звязда» и на сайте ОАО «ДСТ № 3».
Административно-бытовой корпус площадью 142,0 кв. м с входящими составными частями и принадлежностями: ограждение железобетонное и деревянное, покрытие асфальтобетонное	38 704,16	Могилевская область, Бобруйский р-н, Химоский с/с, д. Слобода	3 870,00	
Склад площадью 263,0 кв. м				
Весовая площадью 7,0 кв. м с входящими в составные части и принадлежностями – теневой навес				

ИЗВЕЩЕНИЕ

о проведении повторных аукционных торгов по продаже не завершенного строительством незаконсервированного объекта с продажей права заключения договора аренды земельного участка в г. Гомеле

№ лота	Наименование объекта/адрес, кадастровый номер и общая площадь земельного участка: г. Гомель	Целевое назначение	Начальная стоимость, руб.	Сумма задатка, руб.	Расходы на подготовку докум-ции, руб.	Наличие ограничений
1	Не завершенное строительством незаконсервированный объект в границах ул. Народного Ополчения и Совхозная (кадастровый номер 34011000000300352), (общая площадь 0,6038 га)	Целевое назначение	570 892,49	57 089,25	1 750,68	Земельный участок имеет ограничения (обременения) прав в использовании в связи с его расположением: в охранных зонах объектов инженерной инфраструктуры – на площади 0,0988 га (охранная зона электрических сетей), на площади 0,1263 га (зона санитарной охраны водопроводных сооружений), на площади 0,0077 га (охранная зона линий связи и радиорелейных), на площади 0,0117 га (охранная зона сетей и сооружений теплоснабжения), на природных территориях, подпадающих специальной охране, на площади 0,0060 га (водоохранная зона рек и водоемов)

1. Организатор аукциона – коммунальное топографо-геодезическое унитарное предприятие «Гомельгеодезцентр» (далее – государственное предприятие «Гомельгеодезцентр»).

1.1 Начальная цена предмета аукциона определена как сумма начальной цены не завершенного строительством незаконсервированного объекта согласно заключению о независимой оценке № 21/038Н-О от 22.06.2021 г. с учетом понижения на 50 % на основании решения Гомельского горисполкома от 20.07.2021 года № 675 §5 «О продаже не завершенного строительством незаконсервированного объекта и об изъятии и предоставлении земельного участка» в размере **559 732,00 руб.** и начальной цены права заключения договора аренды земельных участков в размере **11 160,49 руб.**, необходимого для завершения строительства и обслуживания этого объекта.

2. Аукцион проводится комиссией, созданной Государственным предприятием «Гомельгеодезцентр», в соответствии с Положением о порядке продажи не завершенного строительством незаконсервированного объекта с публичных торгов на земельном участке в г. Гомель, утвержденном в аренду сроком на 5 лет, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.05.2016 г. № 370.

3. Аукцион состоится 2 марта 2022 г. в 14.30 в Гомельском городском исполнительном комитете по адресу: г. Гомель, ул. Советская, 16, каб. 115, при наличии не менее двух участников. Если заявление на участие подано только одним гражданином, юридическим лицом или индивидуальным предпринимателем Республики Беларусь, право аренды земельного участка предоставляется этому лицу при его согласии с внесением платы за право аренды в размере начальной цены предмета аукциона, увеличенной на 5 процентов.

4. К участию в аукционе допускаются граждане, индивидуальные предприниматели Республики Беларусь и юридические лица, а также иностранные инвесторы (иностранное государство, объединения, международные организации, иностранные юридические лица, иностранные граждане. В аукционе допускается участие на стороне покупателя консолидированных участников, подавших в Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр» Наименование платежа – оплата задатка за участие в аукционе. Кроме того, НЕОБХОДИМО открыть текущий расчетный счет (с указанием транзитного счета) в филиале ГОУ ОАО «Беларгопромбанк» г. Гомель, ул. Интернациональная, 30, УНП 400230163, БИК ВАРВВУЗ2. Получатель платежа – Государственное предприятие «Гомельгеодезцентр». Наименование платежа – оплата задатка за участие в аукционе.

ул. Интернациональная, 30 – для возврата задатка за участие в аукционе (в случае неподачи на аукционных торгах) – это только для физических лиц. Индивидуальные предприниматели и юридические лица производят оплату задатка со своего расчетного счета.

Перечень документов, предоставляемых участником:

4.1 заявление на участие в аукционе; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; **гражданин РБ** – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; **представителем гражданина** – нотариально удостоверенная доверенность;

4.2 представителю или уполномоченные должностные лица юридических лиц Республики Беларусь – доверенность, выданную юридическим лицом, или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица;

4.3 индивидуальные предприниматели – копию свидетельства о государственной регистрации без нотариального засвидетельствования;

4.4 представителю индивидуального предпринимателя – нотариально удостоверенную доверенность;

4.5 представителю или уполномоченные должностные лица иностранного юридического лица – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписку из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена в течение года до подачи заявления на участие в аукционе) либо иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения и засвидетельствованные в установленном порядке переводом на белорусский (русский) язык, легализованные в установленном порядке доверенность или документ, подтверждающий полномочия должностного лица, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией, с засвидетельствованным в установленном порядке переводом на белорусский или русский язык;

5. Лицо, желающее принять участие в аукционе, обязано подписать с организатором торгов Соглашение, определяющее взаимные права и обязанности в процессе подготовки и проведения аукциона.

6. Победителем аукциона либо единственный участник несостоявшегося аукциона, выразивший согласие на предоставление предмета аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 %, обязан:

а) в течение 10 рабочих дней со дня утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся, в размере, определенном соответствующим протоколом аукционных торгов:

- внести плату за право заключения договора аренды земельного участка в соответствии с расходами, понесенные городским бюджетом по изготовлению земельного кадастровой документации и государственной регистрации земельного участка;

- возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона, в том числе расходы, связанные с изготовлением и предоставлением участникам аукциона документации, необходимой для его проведения (окончательный размер которых определяется до аукциона и фиксируется в соответствующих ведомостях ознакомления участников);

- выполнить условия, предусмотренные в решении об изъятии земельного участка для проведения аукциона и предоставлении победителю аукциона либо единственному участнику несостоявшегося аукциона, которые подлежат выполнению до обращения за государственной регистрацией в отношении земельного участка.

6.1 Необходимость и величину затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку определить согласно постановлению Совета Министров Республики Беларусь № 298 от 01.04.2014 г. «Об утверждении Положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельному участку».

6.2 После совершения победителем аукциона действий, предусмотренных в пункте 6 данного извещения, и представления организатору аукциона и в местный исполнительный комитет копий платежных документов, но не позднее двух рабочих дней, с ним в установленном порядке в соответствии с условиями аукциона продавцом заключается договор купли-продажи не завершенного строительством незаконсервированного объекта, в тот же срок местным исполнительным комитетом заключается договор аренды земельного участка.

6.3 Гомельским городским исполнительным комитетом в установленном законодательством порядке может быть предоставлена расписка.

Заявления и соглашения для участия в аукционных торгах принимаются государственным предприятием «Гомельгеодезцентр» с 24 января по 28 февраля 2022 г. включительно. Дни приема: понедельник, среда, пятница с 08.00 по 16.30 (оба 12.00–13.00) по адресу: г. Гомель, ул. Барыкина, 149. Контактный телефон: +375 232 30 12 46. Информацию размещена на сайте: gomelblzem.by, geodezcentr.by либо gki.gov.by. Извещение – в газете «Звязда».

РУП «Торговый дом «Восточный»

извещает о проведении 24.02.2022 открытого аукциона

по продаже недвижимого имущества, изъятого, арестованного или обращенного в доход государства

Лот № 1. Капитальное строение с инвентарным номером 640С/25478 общей площадью 193,9 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. М. Богдановича, д. 228/15. Назначение: здание специализированное автомобильного транспорта; наименование: гараж. Составные части и принадлежности: гараж металлический (А1/м). Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001005688 площадью 0,9631 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 19 612,80 бел. руб., задаток – 1 961,28 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 2. Капитальное строение с инвентарным номером 640С/25471 общей площадью 392,3 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. М. Богдановича, д. 228/16. Назначение: здание специализированное автомобильного транспорта; наименование: гараж. Составные части и принадлежности: гараж металлический (Д1/м). Расположено на земельном участке с кадастровым номером 624650100001005688 площадью 0,9631 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 30 067,40 бел. руб., задаток – 3 006,74 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 3. Земельный участок с кадастровым номером 623981700034000105 площадью 0,0676 га, расположенный по адресу: Минская обл., Мопеденский р-н, Красненский с/с, СТ «Молинт-9», У-109. Целевое назначение: земельный участок для ведения коллективного садоводства (право собственности). Начальная цена продажи – 2 967,64 бел. руб., задаток – 296,76 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 4. Земельный участок с кадастровым номером 72488400002000056 площадью 0,0997 га, расположенный по адресу: Могилевская обл., Осиповичский р-н, Протасевичский с/с, СТ «Верейцы». Целевое назначение: земельный участок для коллективного садоводства (право собственности). Начальная цена продажи – 1 176,46 бел. руб., задаток – 117,65 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 5. Капитальное строение с инвентарным номером 332С/121165 общей площадью 365,6 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., Житковичский р-н, Житковичи, ул. Хвойная, 17. Назначение: здание специализированное для общественного питания; наименование: здание столовой. Составные части и принадлежности: подвал. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 321650100002000830 площадью 0,1167 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 65 512,80 бел. руб., задаток – 6 551,28 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 6. Объект недвижимости – капитальное строение с инвентарным номером 330С/1836 общей площадью 294,0 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., Мозырский р-н, г. Мозырь, ул. Советская, 27А. Назначение: здание административно-хозяйственное; наименование: административно-хозяйственное здание. Составные части и принадлежности: подвал, три тамбура, вход в подвал, покрытие. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 323550100001000150 площадью 0,4455 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 2 593 728,00 бел. руб., задаток – 259 372,80 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 7. Объект недвижимого имущества в составе 113 долей капитального строения с инвентарным номером 632С/1567 общей площадью 76,6 кв. м (назначение: здание блокированного жилого дома; наименование: жилой дом), расположенного на земельном участке с кадастровым номером 622081700101000006 площадью 0,2500 га (1/3 доли в праве пожизненного наследуемого владения) по адресу: Мин-

ская обл., Воложинский р-н, Воложинский с/с, д. Августово, б. Начальная цена продажи – 4 176,00 бел. руб., задаток – 417,60 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 8. Земельный участок с кадастровым номером 623286300010000013 общей площадью 0,1024 га, расположенный по адресу: Минская обл., Логойский р-н, СТ «НАДЕЖДА». Целевое назначение: земельный участок для садоводства в СТ «НАДЕЖДА» (право собственности). Начальная цена продажи – 8 380,80 бел. руб., задаток – 838,08 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 9. Капитальное строение с инвентарным номером 611С/37875 площадью 72,5 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Новобазарная, 35/4. Назначение: здание специализированное иного назначения; наименование: здание кузницы. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание кузницы А1/к. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 620450100001003068 площадью 0,2948 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 7 344,00 бел. руб., задаток – 734,40 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 10. Капитальное строение с инвентарным номером 611С/37778 площадью 19,3 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Новобазарная, 35/3. Назначение: здание административно-хозяйственное; наименование: гараж с бытовкой. Составные части и принадлежности: одноэтажное блочное здание: гараж-бытовка А1/б. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 620450100001003068 площадью 0,2948 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 3 533,76 бел. руб., задаток – 353,38 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 11. Капитальное строение с инвентарным номером 611С/34852 площадью 166,9 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Березинский р-н, г. Березино, ул. Новобазарная, 35/4. Назначение: здание специализированное иного назначения; наименование: цех по изготовлению памятников. Составные части и принадлежности: одноэтажное бревенчатое здание цеха по изготовлению памятника А1/д с пристройкой Б1/к, пристройкой В1/к, тамбуром 1. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 620450100001003068 площадью 0,2948 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 14 601,60 бел. руб., задаток – 1 460,16 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 12. Капитальное строение с инвентарным номером 622С/47447 общей площадью 577,8 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Деревянский с/с, д. Деревная, ул. Мелиораторов, 6А/9. Назначение: здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель; наименование: здание пилорамы. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпичное здание пилорамы А1/к с подвалом (А1/к), навесом 1. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 625485802601000535 площадью 8,1055 га (право аренды). Начальная цена продажи – 63 957,60 бел. руб., задаток – 6 395,76 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 13. Капитальное строение с инвентарным номером 622С/47448 общей площадью 90,0 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Столбцовский р-н, Деревянский с/с, д. Деревная, ул. Мелиораторов, 6А/10. Назначение: здание специализированное для обработки древесины и производства изделий из дерева, включая мебель; наименование: здание сушилки. Составные части и принадлежности: одноэтажное блочное здание сушилки А1/б. Расположено на земельном

участке с кадастровым номером 625485802601000535 площадью 8,1055 га (право аренды). Начальная цена продажи – 16 524,00 бел. руб., задаток – 1 652,40 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 14. Капитальное строение с инвентарным номером 100С/44290 общей площадью 2 427,0 кв. м, расположенное по адресу: Брестская обл., г. Брест, ул. лейтенанта Рябцева, 44Е. Назначение: здание административно-хозяйственное; наименование: бытовой комплекс. Составные части и принадлежности: подвал, пристройка. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 140100000001019176 площадью 0,3447 га (право постоянного пользования). Объект является предметом обременения по договору ипотеки. В отношении части капитального строения имеется действующий договор аренды. Начальная цена продажи – 460 800,00 бел. руб., задаток – 46 080,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 15. Капитальное строение с инвентарным номером 350С/184207 общей площадью 366,2 кв. м, расположенное по адресу: Гомельская обл., г. Гомель, ул. Барыкина, 154/2. Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 340100000005000335 площадью 1,6201 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 93 600,00 бел. руб., задаток – 9 360,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 16. Капитальное строение с инвентарным номером 640С/27128 общей площадью 671,9 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Слуцкий р-н, г. Слуцк, ул. Ленина, 292. Назначение: здание специализированное иного назначения; наименование: здание вспомогательного корпуса. Составные части и принадлежности: одноэтажное, панельное, здание вспомогательного корпуса. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 642500000001000678 площадью 4,4614 га (право постоянного пользования). Начальная цена продажи – 107 028,00 бел. руб., задаток – 10 702,80 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 17. Капитальное строение с инвентарным номером 643С/15758 общей площадью 861,8 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Лобанский р-н, г. Лобань, ул. Боровика, 56. Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование: арочный склад. Составные части и принадлежности: одноэтажное кирпично-блочное здание арочного склада А1/к. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 623450100001003247 площадью 0,9246 га (право аренды). Начальная цена продажи – 113 400,00 бел. руб., задаток – 11 340,00 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

Лот № 18. Капитальное строение с инвентарным номером 643С/15759 общей площадью 220,4 кв. м, расположенное по адресу: Минская обл., Лобанский р-н, г. Лобань, ул. Боровика, 56/1. Назначение: здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ; наименование: склад обменного фонда. Составные части и принадлежности: одноэтажное блочное здание склада обменного фонда А1/бл. Расположено на земельном участке с кадастровым номером 623450100001003247 площадью 0,9246 га (право аренды). Начальная цена продажи – 30 348,00 бел. руб., задаток – 3 034,80 бел. руб. Шаг аукциона – 5 %.

УСЛОВИЯ

Победителю аукциона либо в случае если заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5 (пять) процентов (далее – Претендент на покупку), не позднее 3 (трех) рабочих дней со дня проведения аукциона на основании счета-фактуры возмещает затраты на организацию и проведение аукциона и оплачивает стоимость приобретенного объекта не позднее 20 (двадцати) рабочих дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для победителя аукциона. Организация и проведение аукциона осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Порядок проведения аукциона, в том числе об оформлении участия в аукционе, указан на сайте konfiskat.by в разделе «Недвижимость».

Аукцион состоится 24.02.2022 в 15.00 по адресу: г. Минск, ул. Жилнуевича, 15, офис 318, зал для аукциона

Заявление на участие с приложением необходимых документов, в том числе документа, подтверждающего внесение суммы задатка (задатков) с отметкой банка, принимаются по адресу: г. Минск, ул. Жилнуевича, 15, офис 318 (отдел по реализации недвижимости и арендных отношений) в рабочие дни: пн. – чт. – с 08.30 до 13.00, с 14.00 до 17.30, пт. – с 8.30 до 13.00, с 14.00 до 16.15. **Окончание приема заявлений – 21.02.2022 в 15.00.**

Задаток перечисляется на расчетный банковский счет Организатора аукциона: р/с ВУ53 АКВВ 3012 014 7111 1530 000; БИК АКВВУХ2, ОАО «АСБ Беларусбанк» ЦЕВ №514, г. Минск, ул. Сурганова, 47а, посылать в РУП «Торговый дом «Восточный», УНП 101127633, ОКПО 37411910. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже капитального строения (изолированного помещения), Лот №___, проводимом 24 февраля 2022 года.

Контакты организатора аукциона: +375 17 378 87 02; +375 44 763 62 63.

Усходні гараскоп на наступны тыдзень

АВЕН. Выдатны тыдзень для пачатку смелых праектаў. Незаплаваная сустрэча ў аўторак можа прывесці да заключэння выгаднага дзелавога пагаднення.

ЦЯЛЕЦ. Час актыўнай працы і стасункаў. Наўрад ці атрымаецца пабыць у адзіноце, нават калі вы гэтага вельмі захакаеце.

БЛІЗНЯТЫ. На гэтым тыдні магчыма павышэнне паліцыі і павелічэнне заробку, якога вы так доўга чакалі.

РАК. На гэтым тыдні неабходна дзейнічаць разам з калегамі і надзейнымі партнёрамі. У адзіночку наўрад ці зможаце ўтрымацца на плаве.

ЛЕЎ. На гэтым тыдні зоркі раеця вылучыць з усіх спраў галоўную і з усёй уласцівай вам упартасцю сконцэнтравацца на ёй.

ДЗЕВА. Не апускайце рукі, нават калі ўзніклі цяжкасці. Не грэбуйце дробязямі, рашэнне, здавалася б, малаважных пытанняў можа даць нечаканы станючы вынік.

ШАЛІ. Рацыянальнасць і ўменне збалансаваць эмоцыі дазваляць раскрыць свой патэнцыял.

СКАРПІЁН. Надыходзіць спрыяльны час для кар'еры. Ваш аўтарытэт узрасце, ад выгадных прапаноў не будзе адбою.

це стварыць максімальна гарманічную атмосферу.

СТРАЛЕЦ. На гэтым тыдні асабліва удачлівыя будуць тыя, хто праявіць упартасць у пошуку новых сфер для прымянення сваіх талентаў.

КАЗЯРОГ. На гэтым тыдні вам асабліва будуць удавацца такія супрацьлеглыя па духу рэчы, як зусім новыя праекты і вяртанне да старых, няскончаных і даўно забытых спраў.

ВАДАЛІЎ. Тыдзень дастаткова спакойны і размераны. Пашырце кола зносінаў, верагодна важныя дзелавыя сустрэчы, якія адкрываюць цікавыя перспектывы для вашай кар'еры.

РЫБЫ. Дзейнічае бескаррысліва. Вам практычна нічога не атрымаецца зрабіць для сябе, аднак дзейні альтруістычнага характару будзе мець ашаламляльны поспех.

СЁННЯ

Месяц

Поўня 18 студзеня. Месяц у сузор'і Дзевы.

Сонца

Table with 4 columns: Location, Sunrise, Sunset, Daylength. Rows: Мінск, Віцебск, Магілёў, Гомель, Гродна, Брэст.

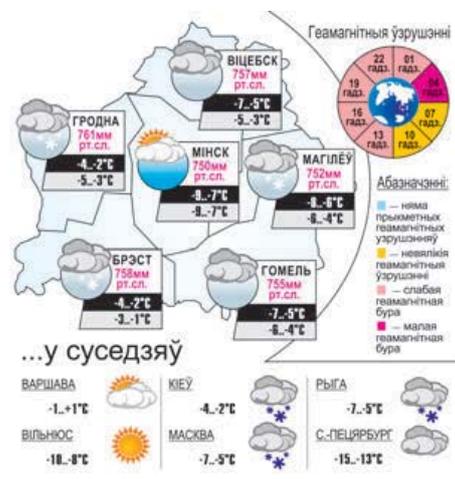
Імяніны

Пр. Піліпа, Пятра. К. Анастасіі, Вікторыі, Віктара, Вінцэнта, Дамініка, Мацяя.

Фота Анатона КЛЕШЧУКА

ЗАЎТРА

Calendar section for 22 STUDZENIA with dates, events, and biographies of famous people like 1024 Яраславіч, 1506 год — Папскі Юлій II, 1561 год — нарадзіўся Фрэнсіс Бэкан, 1788 год — нарадзіўся Джордж Ноэл Гордан Байран, 1908 год — нарадзіўся Леў Давыдавіч Ландау, 1928 год — нарадзіўся Пётр Лукіч Праскурэн.

USMIXHEMCA section with a cartoon illustration of a woman rolling dough and a man holding a camera, and text about a 'Daryaga yunaki i dzjyachaty!' contest.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА. ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч. АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а. Тэлефоны ў Мінску: прыёмная — 311 17 13 (гэл.факс); адрэзаў: пісьмаў — 311 17 44, маркетынгу — 263 66 73, бухгалтэрыі — 311 17 16.

www.zviazda.by (для зваротаў): zvarot@zviazda.by. e-mail: info@zviazda.by. Газета адрэзаваная ў Рэспубліканскім унітарным прапрыйстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ДП № 02330/106 ад 30.04.2004.